

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Zhodnocení ekonomické situace podniku

**Evaluation of the Economic Situation of the
Company**

Tereza Erlebachová

Cheb 2014

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza ERLEBACHOVÁ**
Osobní číslo: **K13B0455P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Zhodnocení ekonomické situace podniku**
Zadávací katedra: **Katedra podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Uveďte faktory, které ovlivňují ekonomickou situaci podniku.
2. Uveďte postup finanční analýzy podniku.
3. Charakterizujte vybraný podnik.
4. Zhodnoťte ekonomický stav ve vybraném podniku ukazateli finanční analýzy.
5. Navrhněte změny vedoucí ke zlepšení ekonomické situace vybraného podniku.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 60 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- **GRÜNWARD, Rolf, HOLEČKOVÁ, Jaroslava.** *Finanční analýza a plánování podniku.* Praha : Ekopress. 2009. ISBN 978-80-86929-26-2.
- **KISLINGEROVÁ, Eva, HNILICA, Jiří.** *Finanční analýza - Krok za krokem.* 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- **PORTER, Michael, Eugene.** *Konkurenční výhoda - jak vytvořit a udržet si nadprůměrný výkon.* Praha : Victoria Publishing, 1993. ISBN 80-85605-12-0.
- **RŮČKOVÁ, Petra.** *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi.* 3. aktualizované vydání. Praha : Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-3308-1.

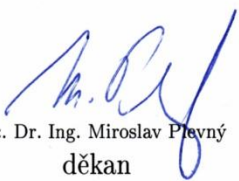
Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Yvona Holečková, Ph.D.

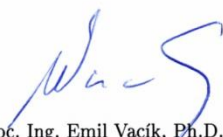
Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 25. října 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: 25. dubna 2014

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Doc. Ing. Emil Vacík, Ph.D.
vedoucí katedry

V Chebu dne 25. října 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Zhodnocení ekonomické situace podniku“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Chebu, dne .....

.....

podpis autora

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala paní Ing. Yvoně Šlechtové, Ph. D. vedoucí této bakalářské práce, za cenné rady, připomínky, za odbornou spolupráci a konzultace během zpracování.

Mé velké poděkování patří celému vedení společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s., především paní Daně Málkové a Ing. Martinu Svobodovi, za hodnotné materiály a užitečné rady při odborných konzultacích.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat své rodině za podporu během celého studia. Otcí Petru Erlebachovi, bývalému zaměstnanci vybrané společnosti, za praktické informace. Matce Mgr. Evě Erlebachové za stylizační a pravopisnou korekturu mé bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	8
1 TEORETICKÝ ZÁKLAD FINANČNÍ ANALÝZY	9
1.1 Pojem finanční analýza podniku	9
1.2 Jednotliví uživatelé finanční analýzy	9
1.3 Zdroje informací pro finanční analýzu	11
1.3.1 Rozvaha	12
1.3.2 Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)	13
1.3.3 Výkaz cash flow	13
1.4 Fáze průběhu finanční analýzy	14
1.5 Techniky a metody finanční analýzy	15
1.5.1 Analýza absolutních ukazatelů	16
1.5.2 Analýza rozdílových ukazatelů	17
1.5.3 Analýza poměrovými ukazateli	18
1.5.4 Analýza soustav ukazatelů	29
2 TEORETICKÝ VSTUP K ANALÝZE VNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ	33
2.1 Pojem okolí podniku	33
2.2 Analýza makroprostředí	34
2.2.1 PEST analýza	34
2.3 Analýza mikroprostředí	36
2.3.1 Konkurenční výhoda	36
2.3.2 Porterova analýza pěti konkurenčních sil	37
2.4 Rekapitulace teoretické části	40
3 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, A. S.	41
3.1 Základní údaje o společnosti	41

3.2	Historie společnosti.....	42
3.2.1	Odštěpný podnik v Toužimi	43
3.3	Hlavní činnost společnosti	44
3.3.1	Popis výroby zvoleného produktu	46
3.4	Zaměstnanci	47
3.5	Ekonomický vývoj tržeb a zisku.....	48
4	FINANČNÍ ANALÝZA AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, A. S.	50
4.1	Analýza absolutních ukazatelů akciové společnosti.....	50
4.1.1	Horizontální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty	50
4.1.2	Vertikální analýza rozvahy akciové společnosti.....	56
4.2	Analýza rozdílových ukazatelů.....	59
4.2.1	Čistý pracovní kapitál	60
4.3	Analýza poměrových ukazatelů.....	60
4.3.1	Ukazatele rentability (výnosnosti).....	61
4.3.2	Ukazatele likvidity	65
4.3.3	Ukazatele finanční stability a zadluženosti.....	68
4.3.4	Ukazatele aktivity	71
4.3.5	Ukazatele kapitálového trhu	75
4.4	Analýza soustav ukazatelů.....	76
4.4.1	Pyramidové soustavy ukazatelů.....	76
4.4.2	Predikční modely	77
5	ANALÝZA VNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ KOLEM AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI OZT, A. S.....	80
5.1	PEST analýza.....	80
5.1.1	Politicko-legislativní faktory	80

5.1.2	Ekonomické faktory.....	81
5.1.3	Sociálně-demografické faktory.....	83
5.1.4	Technologické faktory.....	84
5.2	Porterova analýza pěti konkurenčních sil.....	84
5.2.2	Potencionální konkurenti.....	86
5.2.3	Substituty.....	86
5.2.4	Zákazníci.....	87
5.2.5	Dodavatelé.....	87
6	ZHODNOCENÍ EKONOMICKÉ SITUACE PODNIKU OZT, A. S. A NÁVRH OPATŘENÍ NA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ SITUACE.....	88
6.1	Zhodnocení ekonomické situace na základě provedených analýz.....	88
6.2	Návrhy na zlepšení ekonomické situace.....	92
	ZÁVĚR.....	93
	SEZNAM TABULEK.....	94
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	95
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	97
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	99
	SEZNAM PŘÍLOH.....	102

ÚVOD

Cílem této bakalářské práce je diagnostikovat vliv ekonomických i neekonomických faktorů na konkurenceschopnost podniku a pomocí ukazatelů finanční analýzy zhodnotit ekonomickou situaci ve společnosti OZT – OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je nastíněn postup finanční analýzy. Tato analýza je aplikována na podnik OZT, a. s. Dalším teoretickým vstupem je analýza vnějšího prostředí, která je opět uvedena do praxe.

V první kapitole teoretické části je popsán teoretický základ finanční analýzy, který definuje její význam, třídí jednotlivé uživatele a člení hlavní účetní výkazy. Je v ní stanoven přesný průběh finanční analýzy. Dále popisuje jednotlivé metody a techniky, které se využívají k posouzení finanční situace podniku.

Druhá kapitola teoretické části je věnována průzkumu okolí, pomocí něhož lze identifikovat faktory vnějšího prostředí působící na chod podniku. Teoreticky je popsáno okolí podniku a u každého typu vnějšího prostředí je využita jedna analýza. Pro komplexní zhodnocení makroprostředí je využita PEST analýza, pro odvětví mikroprostředí zase Porterova analýza pěti konkurenčních sil. Veškeré informace týkající se teoretické části práce jsou čerpány z odborné literatury uvedené v závěru.

V úvodu praktické části jsou popsány základní údaje o vybrané společnosti OZT, a. s., historie firmy a její podnikatelská činnost. Dále je zde zhodnocen vývoj počtu zaměstnanců během uplynulých deseti let a rozebrán ekonomický vývoj tržeb a zisku.

V kapitole č. 4 byla aplikována finanční analýza do praxe. V ní je provedena především horizontální a vertikální analýza, analýza rozdílových a poměrových ukazatelů. V závěru této kapitoly je zhodnocena ekonomická situace podniku pomocí analýzy soustav ukazatelů. Na výsledky finanční analýzy navázal průzkum vnějšího prostředí, který pro identifikaci faktorů v praxi využil PEST analýzu a Porterovu analýzu pěti konkurenčních sil.

Po zpracování těchto analýz je zhodnocena současná ekonomická situace firmy OZT, a. s. a shrnuty výsledky obou analýz. V poslední kapitole jsou navržena možná opatření, kterými by firma v budoucnosti zvýšila své postavení na trhu.

1 TEORETICKÝ ZÁKLAD FINANČNÍ ANALÝZY

1.1 Pojem finanční analýza podniku

Finanční analýza podává informace o zdravém fungování podniku a slouží ke klasifikaci vývoje jeho finanční situace. Pomocí ní lze snadno posoudit efektivnost řízení firmy. V praxi seznamuje finanční instituce a obchodní partnery s finanční perspektivou podniku.

V odborné literatuře se setkáváme s různými definicemi pojmu finanční analýza. Pro lepší představu zde práce uvádí některé z nich:

„Finanční analýza podniku je pojímána jako metoda hodnocení finančního hospodaření podniku, při kterém se získaná data třídí, agregují, poměřují mezi sebou navzájem, kvantifikují se vztahy mezi nimi, hledají kauzální souvislosti mezi daty a určuje se jejich vývoj. Tím se zvyšuje vypovídací schopnost zpracovávaných dat, zvyšuje se jejich informační hodnota.“ (Sedláček, 2011, str. 3)

„V zásadě nejvýstižnější definicí je však ta, která říká, že finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek.“ (Růčková, 2011, str. 9)

Své místo v hodnocení finančního zdraví podniku našla finanční analýza z důvodu neustálého kolísání ekonomických dat, se kterými se těžce pracovalo. Neexistoval ucelený postup pro identifikaci problémů. Aby mohl podnik prosperovat na trhu, měl by být dostatečně obeznámen s jeho finanční situací. Tím by stihl včas diagnostikovat faktory působící na jeho úspěšnost v podnikání. (Sedláček, 2011)

Jedním z úkolů finanční analýzy je příprava podkladů a sběr informací, které se získávají především z finančního účetnictví. V účetních výkazech se uplynulý pohyb peněžních prostředků vztahuje pouze k určitému časovému okamžiku. Aby podnik mohl použít tato data pro zhodnocení finanční pozice podniku, musí projít analytickými výpočty metod finanční analýzy. (Růčková, 2011)

1.2 Jednotliví uživatelé finanční analýzy

Tato metoda ověřující finanční situaci podniku je důležitá pro subjekty, které s daným podnikem přicházejí do styku. Je podstatná pro samotného vlastníka či podnikového

manažera, ale též pro investory a věřitele, kteří se chystají s podnikem spolupracovat. Uživatele finanční analýzy můžeme rozdělit dvojím způsobem. Záleží na tom, zda finanční analýzu potřebuje znát interní manažer, který má kontrolu nad řízením firmy a jemuž znalost finančních rizik poslouží v plánování budoucího vývoje provozní, investiční či finanční činnosti podniku. Naproti interním uživatelům stojí externí věřitel, který se potřebuje seznámit s platební schopností firmy. Na základě těchto výsledků vyhodnotí závěr o finanční spolehlivosti podniku, kterému buďto poskytne nebo neposkytne úvěr. Externí věřitel musí firmě důvěřovat a vědět, zda je firma schopna uhradit své závazky v době jejich splatnosti. (Grünwald, Holečková, 2009)

Mezi interní uživatele finanční analýzy, kteří mají přístup k finančním informacím průběžně a nejsou závislí na účetní závěrce, patří:

- **Manažeři** - pracují s informacemi finančního účetnictví, pomocí nichž zpracovávají finanční analýzu. Tyto informace napomáhají k tvorbě zpětné vazby mezi strategickým plánováním a praktickou implikací. Výsledky finanční analýzy umožňují manažerům rozhodovat o správném podnikatelském záměru následujících let. (Grünwald, Holečková, 2009)
- **Zaměstnanci** - jsou zainteresováni do finanční situace podniku, který jim svou stabilitou na trhu zaručí pracovní místo. Hospodářské výsledky firmy ovlivňují mzdové podmínky i jistotu v zaměstnání. (Grünwald, Holečková, 2009)

Externími uživateli finanční analýzy jsou:

- **Investoři** - neboli vlastníci, kteří stáli při zrodu společnosti. Jejich hlavním záměrem je ověřit, zda je kapitál, který do podniku vložili, řádně zhodnocován a spořádaně využíván. Sledují tedy především vývoj výnosů. (Růčková, 2011)
- **Banky a finanční věřitelé** - pro něž jsou klíčové informace o zadluženosti podniku. Na základě výše rizika nesplacení finančních prostředků se rozhodují, zda poskytnou svým klientům úvěr. Před jeho propůjčením posuzuje banka tzv. bonitu dlužníka, ve kterém je detailně rozebírán majetek a finanční zdroje podniku. (Grünwald, Holečková, 2009)
- **Obchodní partneři** - je cílová skupina dodavatelů a odběratelů. Dodavatelé se starají především o schopnost podniku uhradit své závazky. Podnik musí klást velký důraz na jejich výběr, jelikož špatná volba může ovlivnit celý chod podniku a tím předpokládané zisky. Na druhé straně i dodavatel musí mít

k firmě značnou důvěru. Z tohoto důvodu se zajímá o finanční bezúhonnost firmy, se kterou bude následně spolupracovat. Odběratelé, čili zákazníci, potřebují při dlouhodobém obchodním vztahu znát, zda se firma, od které odebírají zboží, nenachází v úpadku či finanční tísní. Nezajištěním výroby smlouveného zboží by následně vznikly potíže i těmto zákazníkům. (Grünwald, Holečková, 2009)

- **Konkurenti** - představují podniky, které produkují zboží stejného či velmi podobného druhu, jaké má v úmyslu vyrábět i naše firma. Zajímají se o finanční hospodaření podniků se srovnatelnou technologií výroby. Každý podnik musí ze zákona poskytovat externím uživatelům přesné a včasné zprávy o finančním dění. Proto je pro konkurenty hlavní záležitostí znalost výsledků hospodaření a cenové politiky konkurujících společností stejného odvětví. (Grünwald, Holečková, 2009)
- **Další zájmové skupiny** - mezi které bychom mohli zařadit stát a jeho orgány, daňové poradce, burzovní makléře, univerzity a mnoho dalších subjektů. (Grünwald, Holečková, 2009)

1.3 Zdroje informací pro finanční analýzu

Z velké části se vstupní ekonomické informace pro analýzu finančního zdraví podniku získávají z finančního účetnictví. Právě to poskytuje uživateli finanční analýzy data prostřednictvím účetních výkazů, týkajících se právě jednoho časového okamžiku, který prochází analýzou. Tím se zajistí příprava a sběr podkladů věrně zobrazujících finanční situaci podniku a podle nichž je možné do budoucnosti přijmout různá opatření. (Grünwald, Holečková, 2009)

Účetní výkazy lze shrnout podle účelu do dvou skupin:

- **Výkazy finančního účetnictví** - externí výkazy poskytující informace externím uživatelům. Informují je o stavu a pohybu peněžních prostředků pomocí účetní závěrky, která je složena z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a výkazu o tvorbě a použití peněžních prostředků (výkazu cash flow). (Růčková, 2011)
- **Výkazy vnitropodnikového účetnictví** - nejsou podmíněny striktním dodržováním metodického návodu. Podnik si je vytváří sám dle vlastních potřeb. Sestavují se v častých frekvencích v jednom účetním období. (Růčková, 2011)

Výkazy finančního účetnictví kromě výkazu cash flow podléhají úpravě stanovené Ministerstvem financí. Zpracování dat je jednodušší, jelikož se třídí ve stále stejné struktuře. Přehled o peněžních tocích není standardizován, ale jeho vypovídací schopnost v čase roste. (Růčková, 2011) Pohyb peněžních prostředků v zásadě neznamená růst zisku, jelikož zisk není totéž co peníze. Proto se analytici často přiklánějí k výsledkům průzkumu peněžních toků firmy. (Grünwald, Holečková, 2009)

Zejména akciové společnosti nesou striktní povinnost kontroly účetní závěrky auditorem, která vyplývá z obchodního zákoníku. V průběhu jednoho měsíce ode dne konání valné hromady musí firma zveřejnit výsledek revize v obchodním věstníku. Smyslem auditu je vyjádřit úsudek kvalifikované osoby na věrné zobrazení údajů účetní závěrky. Především se kontroluje stav majetku, závazků, vlastního kapitálu a výsledku hospodaření za uplynulé účetní období. Kromě auditu účetních dokumentů jsou společnosti povinny zpracovat a zveřejnit výroční zprávu, která informuje externí uživatele o důchodovém, majetkovém a uceleném finančním obrazu firmy. Též podléhá ověření auditorem. (Růčková, 2011)

1.3.1 Rozvaha

Rozvaha podvojného účetnictví zachycuje stav majetku a závazků v peněžním vyjádření k určitému rozvahovému dni. Většinou se jedná o poslední den finančního roku firmy. (Bláha, Jindřichovská, 1996)

Na levé straně bilance najdeme přehled majetku firmy. Z dlouhodobého hlediska se jedná o stálá aktiva. Neboli dlouhodobý hmotný, nehmotný a finanční majetek firmy, který se spotřebovává postupně formou odpisů. (Růčková, 2011) Opakem jsou oběžná aktiva, která mnohokrát v jednom účetním období změni svou podobu. Mezi ně řadíme zásoby, pohledávky dlouhodobého i krátkodobého rázu a krátkodobý finanční majetek. (Grünwald, Holečková, 2009)

Pravá strana bilance nás informuje o struktuře podnikového kapitálu, ze kterého jsou financována aktiva. Pasiva nejsou přednostně rozlišována podle času, jako tomu bylo u aktiv. Jsou členěna na základě vlastního jmění. Rozlišujeme tedy vlastní a cizí zdroje financování. (Růčková, 2011) Za vlastní kapitál považujeme peněžní i nepeněžní zdroje, které do podnikání vložili vlastníci a společníci. Zahrnuje základní kapitál, kapitálové fondy, fondy ze zisku, výsledky hospodaření minulých let a běžného účetního období.

K cizím zdrojům zařazujeme rezervy (vnitřní dluhy), dlouhodobé a krátkodobé závazky a krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci. (Grünwald, Holečková, 2009)

U obou souhrnných položek bilance rozeznáváme časové rozlišení. Na straně aktiv se rozlišují náklady a příjmy příštích období. U pravé strany podvojného účetnictví sledujeme rozdíl ve výdajích a výnosech příštích období. (Grünwald, Holečková, 2009)

1.3.2 Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)

Tento písemný přehled informuje uživatele finanční analýzy o výnosech, nákladech a jejich podílu na tvorbě výsledku hospodaření k určitému okamžiku. Je součástí účetních výkazů sestavovaných na konci účetního období. Oproti rozvaze se zde vyskytují tokové veličiny, které se v čase nevyvíjejí zcela rovnoměrně. (Růčková, 2011)

Výslednou položkou výkazu zisku a ztráty je přesná znalost výsledku hospodaření. Jedná se o rozdíl výnosů (realizovaných výstupů z firmy) a nákladů (vstupů do hospodářských procesů). Při kladném výsledku hospodaření dosahuje podnik zisku a výnosy jsou vyšší než náklady. V opačném případě se podnik vlivem záporného efektu pohybuje ve ztrátě. (Kovanicová, 2004)

1.3.3 Výkaz cash flow

Sledování peněžních toků probíhá formou srovnávání finančních zdrojů získaných podnikem v průběhu účetního období. Výkaz je velmi užitečný pro shrnutí finanční situace podniku. Cílem je prozkoumat, jak vysoké jsou přírůstky (příjmy) a úbytky (výdaje) peněžních prostředků. (Růčková, 2011)

Cash flow můžeme zjišťovat přímou metodou (vývoj příjmů a výdajů za určité období) nebo nepřímou metodou (přeměna peněz na peněžní tok). Výkaz může být sestaven v bilanční formě, kde na jedné straně stojí tvorba peněžních prostředků a na straně druhé jejich uplatnění. Nebo může být uspořádán ve sloupcovém provedení. (Růčková, 2011)

Peněžní toky se člení na tři základní části. Nejdůležitějším oddílem je přehled týkající se provozní činnosti firmy. Ten nás informuje o stavu příjmů a výdajů z běžného každodenního provozu firmy. Jedná se především o změny závazků u dodavatelů či změny zásob. Další součástí výkazu je oblast investiční činnosti, která sleduje investiční příjmy a výdaje. Jde např. o režii, kterou podnik vynaložil na pořízení dlouhodobých aktiv. Poslední složkou cash flow je oblast finanční činnosti, která se zabývá příjmy

a výdaji spojenými s pohybem vlastního jmění a se získáváním nebo vrácením úvěrů. (Růčková, 2011)

1.4 Fáze průběhu finanční analýzy

Jakákoliv analýza podléhá stanovenému počtu kroků, které musí být pro její průkaznost dodrženy. Vlastní postup finanční analýzy musí probíhat v šesti fázích:

- **Etapa přípravná** - předchází vlastní analýze. Zjišťují se data potřebná pro průzkum, kontroluje se správnost těchto číselných údajů, popř. se účetní data upravují na data ekonomická. (Macek, Kopek, Králová, 2007)
- **Analýza primárních (absolutních) ukazatelů** - je interpretována formou horizontální a vertikální analýzy. (Macek, Kopek, Králová, 2007) Horizontální analýzu neboli změnu položek provádíme po řádcích účetních výkazů. Změny dat dvou po sobě jdoucích let se zjišťují jednak pomocí rozdílu, ale i technikou procentního rozboru. (Sedláček, 2011) Vertikální analýza sleduje procentní skladbu komponent a je základem pro následný výpočet poměrovými ukazateli. (Grünwald, Holečková, 2009) Meziroční změny porovnává ve sloupcích, postupuje tedy svisle dolů. Používaným základem procentního vyjádření je velikost tržeb nebo celková aktiva. (Sedláček, 2011)
- **Rozbor rozdílových ukazatelů** - zabývá se analýzou tokových ukazatelů u výkazu zisku a ztráty a u výkazu cash flow. (Růčková, 2011) U rozvahy odečítá určitou položku pasiv od určité položky aktiv. Obvykle slouží k průzkumu likvidity podniku a bývá označován jako fond finančních prostředků. Nejdůležitějším ukazatelem je čistý pracovní kapitál. (Sedláček, 2011)
- **Výpočet poměrových ukazatelů** - vkládá do poměru dva a více absolutních ukazatelů získaných z účetních výkazů. (Sedláček, 2011) Tím charakterizuje jejich vzájemný vztah, který napomáhá uživatelům finanční analýzy určit celkovou ekonomickou situaci podniku za uplynulé období. (Bláha, Jindřichovská, 1996) Poměr ukazatelů zde představuje vztah čitatele ke jmenovateli. Mezi ukazatele pod zlomkovou čarou patří faktory vyvolávající rizika (např. zdroje financování a majetek, který váže kapitál). Nad zlomkovou čarou se vkládají faktory, které rizika naopak eliminují (např. výnosy z majetku, různé formy zisku nebo oběžný majetek). (Grünwald, Holečková, 2009)

- **Analýza predikčních modelů (soustav účelově vybraných ukazatelů)** - se využívá k posouzení celkové finanční situace podniku. Vytvoření soustavy ukazatelů probíhá vzájemnou kombinací předchozích postupů ústících do výsledného jednoho čísla. Mezi základní metody patří hierarchicky uspořádaná pyramidová soustava a bonitní či bankrotní modely. (Sedláček, 2011)
- **Interpretace** výsledků finanční analýzy, porovnání finanční analýzy s konkurencí a hodnocení finančního zdraví konkrétního podniku. (Macek, Kopek, Králová, 2007)
- **Návrhy** na zlepšení finanční situace podniku. (Macek, Kopek, Králová, 2007)

1.5 Techniky a metody finanční analýzy

Tato kapitola bakalářské práce si klade za cíl popsat základní metody používané při průzkumu finanční situace. Zároveň předchází samotné aplikaci finanční analýzy na zvoleném podniku.

Před samotným výkladem metod finanční analýzy je vhodné podotknout, že systém finanční analýzy není právně regulován ani legislativně upravován. V praxi to vyjadřuje fakt, že každá publikace interpretuje terminologii jiným způsobem, avšak představa o obsahu metod je jednotná. (Grünwald, Holečková, 2009)

Finanční situace se posuzuje kvantitativními metodami, které využívají dat z účetních výkazů. Ovšem celkový obraz o finančním zdraví nelze zjistit pouhým výpočtem. Ke každému kvantitativnímu ukazateli se domýšlí závěr, který kvantitativní vztahy pouze naznačují. (Grünwald, Holečková, 2009)

Každá používaná metoda zpracovává data obvykle vyjádřená v peněžní formě. Těmito číselným informacím říkáme finanční ukazatele. Početnými operacemi získáváme výsledky v procentech či jiných jednotkách. Volba typu ukazatele je závislá na konečném uživateli finanční analýzy, kterému bude výsledek sloužit. (Růčková, 2011)

Základní členění finančních ukazatelů, které se týká časového hlediska, rozlišuje veličiny tokové a stavové. Stavové veličiny vztažené k určitému časovému okamžiku se získávají z rozvahy. Tokové veličiny pocházejí z výkazu zisku a ztráty a sledují se za určitý časový interval. (Růčková, 2011)

Důležitějším rozdělením ukazatelů je členění na ukazatele extenzivní a intenzivní. Extenzivní ukazatele vypovídají o objemu analyzované položky. Zahrnují tokové,

stavové a rozdílové ukazatele. Zpravidla se jedná o vyjádření kvantity v peněžních jednotkách. Intenzivní ukazatele sledují míru vybraných zdrojů ve vztahu k jejich využívání a změnám. Představují poměr dvou extenzivních ukazatelů. (Růčková, 2011)

Pro hodnocení ekonomické činnosti podniku se používají dva odlišné přístupy. Jedním z nich je **fundamentální analýza**, která se spoléhá na zkušenosti odborníků, kteří zpracovávají velké množství kvalitativních dat. Ke kvantitativnímu zpracování dat nevyužívají postupu v podobě předem známého algoritmizovaného počtu kroků. Analyzuje se především vnitřní a vnější prostředí v rámci SWOT analýzy. Naproti tomu stojí **technická analýza** podniku, která užívá ke kvantitativnímu průzkumu dat statistické, matematické a další algoritmizované metody. (Sedláček, 2011) Tento postup nás bude provázet celou kapitolou, jelikož zahrnuje analýzu primárních, rozdílových, poměrových ukazatelů a jejich soustav.

1.5.1 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů zpracovává několikaletou časovou řadu dat účetních výkazů a zabírá se průzkumem horizontální a vertikální analýzy. Na každém řádku výkazu je uveden zápis hodnoty položky za běžný rok a za co nejvíce let minulých. (Grünwald, Holečková, 2009)

Horizontální analýza - sleduje rozvoj zkoumané položky v čase. Nejčastěji monitoruje, jak se ukazatel vyvíjel v průběhu dvou po sobě jdoucích účetních období. Mezi jednotlivými údaji v peněžním vyjádření se provede rozdíl. Postupně se po řádcích od údaje za běžný rok odečte údaj za rok předešlý. (Grünwald, Holečková, 2009)

Další možností, jak provést horizontální analýzu, je procentní vyjádření mezi každými dvěma sousedními roky. Změna v procentech se vypočítá podle vzorce: (Sedláček, 2011)

$$změna = \frac{\text{základní období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \times 100 [\%]$$

Tímto výpočtem analytik zjistí, o kolik procent se položky výkazů změnil v uplynulém účetním období. To se děje nejčastěji pomocí bazických a řetězových indexů. (Hrdý, Krechovská, 2013) Výsledek zaznamenává buďto pozitivní změnu (růst položky v čase) nebo negativní změnu (pokles položky v čase). Musí se dát pozor na změnu znamének. (Kislingerová, Hnilica, 2005)

Vertikální analýza - procentním vyjádřením posuzuje strukturu aktiv a pasiv podniku. Pojmenování této analýzy odráží způsob procentního postupu, kdy se změny jednotlivých položek rozvahy sledují odshora dolů, tedy po sloupcích. (Sedláček, 2011) Jedná se především o rozbor dílčích položek rozvahy, které se poměří s celkovou sumou aktiv či pasiv. Celkovou bilanční sumu považujeme za stoprocentní základ.

Struktura aktiv informuje uživatele finanční analýzy o kapitálových investicích podniku a o míře výnosnosti. (Růčková, 2011) Podnik dává přednost raději dlouhodobým aktivům, jelikož slibují vyšší výnosnost. (Sedláček, 2011) Struktura pasiv vyhledává zdroje, ze kterých byl majetek při koupi financován. (Růčková, 2011) Platí, že pro firmu je výhodnější financovat aktiva z krátkodobých zdrojů. Riskem je však schopnost podniku splatit věřiteli úvěr v limitně krátké lhůtě. (Sedláček, 2011)

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty bere za stoprocentní základ velikost celkových tržeb či výnosů. (Hrdý, Krechovská, 2013)

1.5.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Zabývá se analýzou tokových ukazatelů, které se získávají z výkazu zisku a ztráty a z výkazu o tvorbě a použití peněžních prostředků (cash flow). Ale i rozvaha sehrává důležitou roli při analýze fondů finančních prostředků. (Růčková, 2011) Pojmem fond rozumíme rozdíl mezi položkami krátkodobých oběžných aktiv a položkami krátkodobých pasiv. (Sedláček, 2011)

Čistý pracovní kapitál je nejčastěji užívaným rozdílovým ukazatelem. Vypočítává se jako rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými závazky. Lze využít i jiného vzorce, který od sumy vlastního kapitálu a dlouhodobého cizího kapitálu odečítá stálá aktiva. (Hrdý, Krechovská, 2013)¹

Manažer či vlastník podniku sám rozhoduje o způsobu financování nákupu fixních aktiv. Správnou kontrolou by měl hlídat, aby byl dlouhodobý kapitál větší než stálá aktiva. (Sedláček, 2011) Platí, že čím vyšší je ukazatel čistého pracovního kapitálu, tím více je podnik likvidní. Tedy schopný uhradit externím uživatelům své závazky v době jejich splatnosti. Jeho hodnota by měla být kladná. Pokud je výsledek záporný, jedná se o nekrytý dluh. (Hrdý, Krechovská, 2013)

---

¹ Dlouhodobým cizím kapitálem rozumíme vlastní kapitál, kde je splatnost delší než jeden rok. (Sedláček, 2011)

K dalším ukazatelům rozdílové analýzy patří **čisté pohotové prostředky a čistý peněžně - pohledávkový finanční fond**. (Sedláček, 2011)

1.5.3 Analýza poměrovými ukazateli

Celosvětově nejpoužívanější rozborovou technikou pro hodnocení dosažených výsledků hospodaření podniku je výpočet ukazatelů v podobě procentního poměru. (Grünwald, Holečková, 2009) Podíl dvou hodnot vyjadřuje vztah jedné položky výkazu k druhé. Výhoda této analýzy tkví v jednoduchém srovnání historických údajů, lišících se podle velikosti firem. (Bláha, Jindřichovská, 1996)

Po celou dobu existence byly navrženy desítky ukazatelů, které pracují s veřejně dostupnými informacemi základních účetních výkazů. (Grünwald, Holečková, 2009)

Ukazatele můžeme rozdělit podle tří hlavních účetních výkazů na:

- *Ukazatele struktury majetku a kapitálu* - sestavují se podle rozvahy a zahrnují především analýzu platební schopnosti podniku (likvidity) a jeho finanční stability (solventnosti). (Růčková, 2011)
- *Ukazatele tvorby výsledku hospodaření* - číselné údaje čerpají z výkazu zisku a ztráty. Zkoumají strukturu nákladů a výnosů, které představují dvě strany výsledku hospodaření. Zabývají se proto i strukturou dosahovaného zisku. (Růčková, 2011) Jsou základem informací pro výpočet ukazatelů rentability. (Grünwald, Holečková, 2009)
- *Ukazatele na bázi peněžních toků* - jsou konstruovány na základě výkazu cash flow, který charakterizuje skutečný pohyb finančních prostředků. Na jejich bázi analytik zkoumá likviditu podniku. Předpokladem je vyšetření úvěrové způsobilosti podniku. (Růčková, 2011)

Mezi elementární charakteristiky poměrových ukazatelů patří: (Grünwald, Holečková, 2009)

- ukazatele rentability (výnosnosti)
- ukazatele likvidity
- ukazatele finanční stability a zadluženosti
- ukazatele aktivity
- ukazatele kapitálového trhu (Grünwald, Holečková, 2009)

Ukazatele rentability

Rentabilitu můžeme označit jako výnosnost investovaného kapitálu. Jedná se zejména o dlouhodobá rozhodnutí o podnikatelské činnosti, kdy se úspěšnost projeví až v průběhu let. Investiční rozhodnutí je důležitým měřítkem úspěšnosti každé firmy. Společně s likviditou a finanční stabilitou tvoří základní rámec jejího finančního zdraví a další ziskovosti. (Grünwald, Holečková, 2009)

Hlavním cílem rentability je posouzení efektivnosti příjmové činnosti podniku, schopnosti vytvářet nové zdroje, posouzení míry využívání majetku podniku a zhodnocení vloženého kapitálu do určitého investičního projektu. (Grünwald, Holečková, 2009)

Informace čerpá z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty. V čitateli se nejčastěji vyskytuje nějaká forma výsledku hospodaření (EBIT, EAT či EBT). Do jmenovatele vkládá nějaký typ kapitálu nebo výnosu. (Růčková, 2011)

Základní vztah můžeme vyjádřit jako poměr *dosazeného zisku* ku *vloženému kapitálu*. (Kislingerová, Hnilica, 2005)

Zisk představuje široce rozsáhlou skupinu, která se liší ekonomickým významem. Je ukazatelem celkového výkonu podniku. Podle toho, kdo a k jakému účelu zisk používá, můžeme rozdělit ziskové kategorie na: (Růčková, 2011)

- EBIT - zisk před odečtením úroků a daní - tento výnos slouží vlastníkům, věřitelům, popřípadě i státu k mezifiremnímu srovnání a je shodný s provozním výsledkem hospodaření. Analytik ho často využívá při komparaci firem působících v různých státech světa s odlišnou daňovou soustavou. Ukazuje, jakého zisku společnost dosáhla pouhým odečtením příjmů a nákladů. (Růčková, 2011), (Kislingerová, Hnilica, 2005)
- EAT - čistý zisk, zisk po zdanění - odpovídá výsledku hospodaření za běžné účetní období, který zůstane podniku po úhradě výdajů spojených s odvodem daní. (Růčková, 2011), (Grünwald, Holečková, 2009)
- EBT - zisk před zdaněním - je totožný s výsledkem hospodaření za účetní období, od něhož nebyly odečteny daně. Uplatňuje se při srovnávání rentability firem s rozdílným daňovým zatížením. (Růčková, 2011), (Grünwald, Holečková, 2009)

Rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROA) neboli rentabilita celkových aktiv

Tento ukazatel zkoumá zhodnocení investovaného kapitálu a je základním ukazatelem při měření výnosnosti. Celkový vložený kapitál ve jmenovateli považuje analytik za souhrnná aktiva bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou financována. (Růčková, 2011) Těmito aktivy se rozumí vlastní kapitál a krátkodobé i dlouhodobé závazky. Podle účelu analýzy se do čitatele vkládá položka zisku. Nejčastěji se používá zisk po zdanění a zdaněných úrocích (EAT), kdy odměna plyne jak vlastníkům podniku, tak i věřitelům v rámci úroků za zapůjčení úvěrů, které jsou zdaněny daní z příjmů. Možnou položkou stojící nad zlomkem je zisk před zdaněním, který nezahrnuje daňové a úrokové zatížení. (Hrdý, Krechovská, 2013)

Tento ukazatel je možné vypočítat podle vzorce: (Grünwald, Holečková, 2009)

$$ROA = \frac{\text{zisk před úroky a zdaněním}}{\text{celková aktiva}} \times 100 [\%]$$

nebo

$$ROA = \frac{\text{zisk po zdanění} + \text{zdaněné úroky}}{\text{celková aktiva}} \times 100 [\%]$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Míra výnosnosti či návratnosti vlastního kapitálu představuje ukazatel, pomocí něhož vlastníci, akcionáři či jiní investoři zjišťují, zda jim kapitál, který do podniku vložili, přináší dostatečný výnos. Vypočítá se podle vzorce: (Sedláček, 2011)

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \times 100 [\%]$$

V čitateli se právem nachází čistý zisk po zdanění. Do jmenovatele se vkládá položka vlastního kapitálu, který se do podniku dostal skrz vlastníky ve formě nerozděleného zisku. (Hrdý, Krechovská, 2013)

Skrz tento ukazatel investoři zjišťují, zda je hodnota ziskovosti vloženého kapitálu vyšší než alternativní výnos shodně rizikové investice či investice bezrizikové. Za bezrizikovou investici se považuje vklad finančních prostředků do cenných papírů (např. státních dluhopisů) pod záštitou státu. (Grünwald, Holečková, 2009) Jestliže by hodnota ukazatele byla dlouhodobě nižší než výnosnost těchto cenných papírů, investor by kapitál zhodnocoval bezpochyby jinde. Podnik by si musel najít jiného investora, jinak by v brzké době mohlo dojít k jeho zániku. (Sedláček, 2011)

Rentabilita tržeb = rentabilita odbytu (ROS)

V tomto pojetí je zisk podniku poměřován s jeho výnosy. To můžeme chápat jako ziskové rozpětí. Podíl nám říká, jak velký zisk dokáže podnik vyprodukovat na jednu korunu českou tržeb. Souhrnně jde o vyjádření schopnosti podniku dosáhnout určité výše zisku při dané úrovni odbytu. (Hrdý, Krechovská, 2013)

Rovnice ziskového rozpětí mají dvě podoby podle použitého zisku v čitateli: (Grünwald, Holečková, 2009)

$$\text{provozní ziskové rozpětí} = \frac{\text{zisk před úroky a zdaněním}}{\text{tržby}} \times 100 [\%]$$

$$\text{čisté ziskové rozpětí} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{tržby}} \times 100 [\%]$$

Tržby dosažené do jmenovatele představují výkonnost podniku. Výkonností rozumíme sumu vyprodukovaných výrobků a služeb za dané období, se kterou se podnik představuje veřejnosti na trhu. (Sedláček, 2011)

Stejně jako u rentability vlastního kapitálu platí, že čím vyšší je procento ziskového rozpětí, tím je podnik úspěšnější na trhu a více vydělá. (Grünwald, Holečková, 2009)

Rentabilita nákladů = ukazatel nákladovosti tržeb (ROC)

Doplňkovým ukazatelem k rentabilitě ziskovosti tržeb je ukazatel nákladovosti. Jestli má v průběhu let ziskové rozpětí klesající charakter, měl by se podnik začít věnovat podrobné analýze nákladů. (Grünwald, Holečková, 2009)

Nákladovost vypočítáme poměrem zisku a tržeb odečteným od jedné koruny české: (Sedláček, 2011)

$$ROC = 1 - ROS = 1 - \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} = \frac{\text{tržby} - \text{zisk}}{\text{tržby}} [\text{Kč}]$$

Redukce nákladů vede k lepším výsledkům hospodaření. Podnik totiž jednu korunu českou svého výdělku dokázal vytvořit s nižšími výrobními náklady. Důsledkem toho by hodnota ukazatele měla být co nejnižší. (Grünwald, Holečková, 2009)

Ukazatele platební schopnosti (likvidity)

Platební schopnost podniku představuje jednu z důležitých zásad existence podniku. Jestliže je podnik finančně ohrožen, často upadá do skupiny platebně neschopných, kteří

nedokážou své splatné závazky uhradit ihned, v krátké lhůtě nebo v plné výši. Vlivem této skutečnosti se závazky mění na dluhy, které podniku zapříčiňují chronickou ztrátovost. Podnik se pak nachází v ekonomickém úpadku, který může vést k samotnému bankrotu. Je-li podnik předlužen, reálný rozsah majetku je nižší než jeho dluhy. (Grünwald, Holečková, 2009)

Likvidita dané složky aktiv charakterizuje schopnost této složky přeměnit se na peněžní prostředky a běžně se označuje jako likvidnost. Likvidita podniku vyjadřuje jeho způsobilost dostat svým závazkům. Nedostatek v platební schopnosti může managementu podniku zapříčinit úbytek celkové ziskovosti. Ztráta kontroly nad podnikem v důsledku nízké hodnoty ukazatele likvidity může firmu připravit o pevné vztahy s věřiteli. (Růčková, 2011)

Obecným tvarem ukazatelů likvidity je poměr peněžních prostředků, kterými je možno platit, a splatných závazků, které musí firma v určité lhůtě zaplatit. V literatuře se můžeme setkat s odlišením pojmu likvidita a solventnost. Solventnost vyjadřuje dlouhodobou schopnost podniku hradit své závazky v určité lhůtě a je nadstavbou likvidity. (Růčková, 2011)

Okamžitá likvidita (likvidita 1. stupně)

Toto vymezení likvidity pracuje s nejlídvějším prostředkem z rozvahy, kterým je krátkodobý finanční majetek. Do čitatele vstupují pohotové platební prostředky a jejich ekvivalenty. Pod pojmem peněžní prostředky si můžeme představit peníze v hotovosti či na běžných účtech. Peněžními ekvivalenty jsou volně obchodovatelné krátkodobé cenné papíry, splatné dluhy či šeky. (Růčková, 2011), (Sedláček, 2011)

Vzorec pro nejužší vymezení likvidity zní: (Růčková, 2011)

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotové platební prostředky}}{\text{dluhy s okamžitou splatností}}$$

Doporučená dolní mez okamžité likvidity je stanovena na hodnotu 0,2, která je zároveň považována za výši kritickou. Pro zachování likvidity se uvádí výstižnější rozmezí od 0,9 do 1,1. (Růčková, 2011)

Následující dva ukazatele likvidity se nepovažují za univerzální poměrové ukazatele pro zhodnocení finančního zdraví podniku. Běžná likvidita v čitateli zohledňuje zásoby, které se svou výší z důvodu materiálové náročnosti výroby v různých podnicích

odlišují. Navíc v sobě zásoby zahrnují již neprodejné položky. Pohotová i běžná likvidita ve jmenovateli obsahuje položku „krátkodobé bankovní úvěry“, které zaskakují za nedostupný dlouhodobý úvěr. Z rozvahy se pak těžce zjišťuje skutečná výše dluhů, které jsou následně zahrnuty jenom v položce „krátkodobé závazky“. (Grünwald, Holečková, 2009)

Pohotová likvidita (likvidita 2. stupně)

Tento průzkum likvidity odečítá v čitateli z oběžných aktiv navíc zásoby. Tím nad zlomkem zohledňuje pouze krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Do jmenovatele vkládá krátkodobé závazky někdy i s krátkodobými bankovními úvěry. (Sedláček, 2011)

Rovnici vyjadřující vztahy mezi jednotlivými položkami lze vyjádřit: (Růčková, 2011), (Grünwald, Holečková, 2009)

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Poměr čitatele ke jmenovateli by měl být roven jedné. Doporučená hodnota se ale pohybuje v rozmezí 1 - 1,5. Čím vyšší hodnota ve výsledku vychází, tím více příznivý je podnik pro věřitele. Výsledek vyšší než jedna a půl je však hrozbou pro vlastníky, kteří váží příliš oběžných aktiv a nejsou schopni produktivně využívat vložených prostředků do podniku. (Růčková, 2011)

Běžná likvidita (likvidita 3. stupně)

Nejpoužívanějším ukazatelem likvidity je běžná likvidita, která vyjadřuje, kolikrát jsou oběžná aktiva podniku vyšší nebo nižší než krátkodobé závazky. Obecnější definice vyjadřuje, jak by byl podnik schopen splatit své závazky k věřitelům, kdyby všechna oběžná aktiva (i se zásobami) ihned proměnil na peníze a využil je k úhradě těchto dluhů. (Růčková, 2011)

Vzorec pro výpočet běžné likvidity je definován: (Růčková, 2011)

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé dluhy}}$$

Čím vyšší je výsledná hodnota ukazatele, tím spíše podnik zachová svou platební schopnost. Rozmezí, ve kterém se má pohybovat, je stanoveno mezi 1,5 - 2,5. (Růčková, 2011)

Ukazatele finanční stability a zadluženosti

Finanční stabilita představuje symetrický vztah vybraných položek aktiv a pasiv získaných z rozvahy. Podmínkou je analýza struktury majetku a kapitálu, kde mezi oběma položkami platí rovnováha. Jestliže podnik označíme za finančně stabilní, nastává možnost, že stávající věřitelé budou svolní k rozšíření své účasti na financování a benevolentní při schvalování odkladu splátek. (Grünwald, Holečková, 2009)

- Majetková struktura - jestliže se podnik ocitne ve finanční tísní, může pro včasné uspokojení věřitelů odprodat zpeněžitelný dlouhodobý hmotný nebo finanční majetek. Tímto prodejem či vložením majetku do zástavy věřitelům se může dostat z finančních potíží. (Grünwald, Holečková, 2009)
- Finanční (kapitálová) struktura - finanční stabilita je zajištěna vertikální analýzou pasiv a vyplývá z analýzy zadluženosti. (Grünwald, Holečková, 2009) Hlavním cílem analýzy zadluženosti je nalezení ideálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem. (Růčková, 2011) Zadluženost podniku nemusí vyjadřovat vždy jen zápornou skutečnost, ale může být přínosem pro celkovou rentabilitu. Současně se však zvyšuje riziko finanční nestability. (Sedláček, 2011)

Celková zadluženost

Koncepcí celkové zadluženosti rozumíme fakt, že firmy využívají k financování zpeněžitelného majetku cizí zdroje, tedy dluh. Základní ukazatel vyjadřující poměr celkových dluhů k celkovým aktivům nazýváme ukazatelem věřitelského rizika. (Růčková, 2011)

$$debt\ ratio = \frac{cizí\ kapitál}{celková\ aktiva}$$

Čím vyšší je konečný výsledek ukazatele, tím se riziko věřitelů zvyšuje a podnik se stává finančně nestabilním. Přijatelná hodnota nemá být proto vyšší jak 0,5. (Růčková, 2011), (Grünwald, Holečková, 2009)

Koeficient samofinancování

Dalším ukazatelem pro měření zadluženosti je kvóta vlastního kapitálu, která vyjadřuje skutečnost, že jsou celková aktiva společnosti financována vklady akcionářů. Tento doplňkový koeficient k předešlému ukazateli využívá poměru vlastního kapitálu

k celkovým aktivům. Součet obou ukazatelů by měl být přibližně 1. (Růčková, 2011), (Sedláček, 2011)

$$equity\ ratio = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu

Vzniká poměření předchozích ukazatelů. Jde o podíl cizího kapitálu k vlastnímu jmění společnosti. Výsledná hodnota ukazatele roste s přibývajícím dluhy. (Hrdý, Krechovská, 2013) Pro účely finanční analýzy se obvykle zkoumá i jeho převrácená hodnota, která měří finanční samostatnost podniku. Pokud společnost opětovně využívá leasingového financování, musí se k cizímu kapitálu přičíst objem budoucích leasingových splátek. (Růčková, 2011), (Sedláček, 2011)

$$debt/equity\ ratio = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Podle Hrdého a Krechovské (2013) by hodnota ukazatele měla být větší než 0.

Ukazatel úrokového krytí

Tento ukazatel informuje uživatele finanční analýzy o tom, kolikrát pokrývá zisk před úroky a zdaněním placené nákladové úroky. Doporučovaná hodnota podle Kislingerové a Hnilici (2005) je stanovena na trojnásobek výsledku hospodaření před odpočtem úroků a daní. Podle Grünwalda a Holečkové (2009) by budoucí výnosy věřitelů jistil až pětinašobek zisku. Předpoklad takto vysokého koncového násobku je dán logickou úvahou. Jestliže by se ukazatel úrokového krytí rovnal jedné, pak by všechen zisk pokryl nákladové úroky. Kdyby výsledek klesl pod hodnotu 1, pak by podnik nebyl schopen splácet úrokové platby ze zisku a začal by se pomalu blížit k bankrotu. (Růčková, 2011)

$$úrokové\ krytí = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

Ukazatele aktivity

S využitím těchto ukazatelů analytici finanční analýzy měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Jestliže jich drží příliš mnoho, vznikají mu přebytečné náklady spojené například s uskladněním. Nadbytek aktiv stlačuje podnik úrokovým břemenem. Má-li jich naopak nedostatek, přichází o výhodné podnikatelské příležitosti. (Bláha, Jindřichovská, 1996)

Ukazatele aktivity čerpají údaje z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty. (Bláha, Jindřichovská, 1996) Jedná se především o ukazatele vyjadřující rychlost obratu. Tedy kolikrát se daná položka aktiv za určitý časový interval promítne v tržbách. Dalším ukazatelem je doba obratu aktiv, která vystihuje počet dnů, za které se uskuteční jedna obrátka. (Hrdý, Krechovská, 2013)

Obrat celkových aktiv (vázanost celkového vloženého kapitálu)

V návaznosti na ukazatele rentability měří efektivnost hospodaření s celkovými aktivy podniku. Výsledná hodnota nám říká, kolikrát se celková aktiva během jednoho roku obrátí v tržby. (Hrdý, Krechovská, 2013) Poměruje tokovou veličinu (tržby) k veličině stavové (celková aktiva). (Kislingerová, Hnilica, 2005)

$$\text{obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}$$

Výsledek by se měl v průměru pohybovat mezi hodnotami 1,6 až 2,9. Pokud je nižší než 1,5, podnik drží příliš mnoho majetku. Tato přebytečná aktiva by se vyplatilo spíše odprodat než je dále udržovat ve vlastnictví. (Hrdý, Krechovská, 2013)

Rychlost obratu zásob (obrat zásob)

Vyjadřuje intenzitu využití zásob a říká, jak často se v průběhu roku každá položka zásob odprodá a kolikrát se znovu naskladní. (Sedláček, 2011) Vypočítá se poměrováním ročních tržeb a průměrného stavu zásob. (Růčková, 2011)

$$\text{rychlost obratu zásob} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{zásoby}}$$

Pokud vychází výsledná hodnota ukazatele vyšší než oborový průměr, vycházíme ze skutečnosti, že podnik neváže finanční prostředky v přebytečném množství nelikvidních zásob. Vysoké náklady na skladování vyvolávají právě tyto přebytky zásob. Můžeme je rovněž označit za neproduktivní, jelikož podniku vynášejí nízký či nulový výnos. (Sedláček, 2011)

Doba obratu zásob

Tento odvozený ukazatel obratu zásob zjišťuje přesný počet dní, kdy jsou oběžná aktiva vázána v podobě zásob. Přesněji řečeno analytikům ukazuje, kolik dní trvá jedna obrátka zásob, než se uvede do spotřeby (materiál a suroviny) nebo než se odprodá (zásoby vlastní výroby). (Hrdý, Krechovská, 2013), (Sedláček, 2011)

Definuje se jako podíl průměrné výše zásob k průměrnému dennímu stavu tržeb. (Sedláček, 2011)

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{průměrná zásoba}}{\frac{\text{tržby}}{365}} = \frac{\text{průměrná zásoba}}{\text{denní spotřeba}}$$

Platí, že čím nižší je výsledná hodnota ukazatele, tím vícekrát se zásoba během jednoho roku promění v hotovost nebo pohledávku. (Sedláček, 2011) Hodnota by měla být proto co nejnižší. (Hrdý, Krechovská, 2013)

Rychlost obratu pohledávek

Vyjadřuje intenzitu, jakou jsou pohledávky přeměněny na peněžní prostředky v průběhu jednoho roku. Měří kvantitu pohledávek za uplynulé období. Poměruje tržby k průměrnému počtu pohledávek. (Hrdý, Krechovská, 2013)

$$\text{rychlost obratu pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}}$$

Při vysokém obratu ukazatele podnik rychleji vyřizuje inkasa svých peněžních pohledávek. Proto by výsledek měl být co nejvyšší. (Hrdý, Krechovská, 2013)

Doba inkasa pohledávek

Tento doplňkový ukazatel poukazuje na to, jak dlouho je majetek podniku vázán v podobě pohledávek. Informuje tedy analytiku o průměrné době, za kterou jsou pohledávky splaceny. (Růčková, 2011) To znamená, po jakou dobu podnik zadržuje peněžní prostředky za své expedované zboží v pohledávkách. (Sedláček, 2011)

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\frac{\text{tržby}}{365}} = \frac{365}{\text{rychlost obratu pohledávek}}$$

Doba uhrazení inkasa ze strany obchodních partnerů by neměla být vyšší než běžná doba splatnosti faktur. Vyšší výsledky znamenají nedodržování obchodně-úvěrových podmínek a déletrvající trend může vést až k platební neschopnosti. (Růčková, 2011)

Doba úhrady krátkodobých závazků

Tomuto ukazateli opět předchází rychlost obratu závazků, která poměruje tržby k závazkům z obchodního styku. Doba obratu závazků vypovídá o platební morálce firem odebírajících zboží od dodavatele. Zjišťuje, jak často firma odsouvá platbu faktur svým dodavatelům. (Sedláček, 2011) Vystihuje průměrný počet dní, které uběhnou od

příjmu zboží až po jeho vyrovnání peněžními prostředky smluvní straně dodavatelů. (Kislingerová, Hnilica, 2005), (Růčková, 2011)

$$\text{doba úhrady krátkodobých závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky vůči dodavatelům}}{\frac{\text{tržby}}{365}}$$

Dodržuje se zde pravidlo pro zachování finanční rovnováhy. Ukazatel doby obratu závazků by měl být delší než doba obratu pohledávek. (Růčková, 2011)

Ukazatele kapitálového trhu (tržní hodnoty)

Jde-li o průzkum finanční analýzy u akciové společnosti, pracujeme se skupinou poměrových ukazatelů vyjadřujících klasifikaci finanční situace podniku pomocí burzovních ukazatelů. Tyto ukazatele upřednostňují především investoři, kteří si chtějí ověřit návratnost investovaných prostředků. (Růčková, 2011)

Investoři vydělávají buďto z podílů na zisku (dividenda) nebo z nárůstu cen akcií. Kurz tohoto cenného papíru je stanoven na burze. (Kislingerová, Hnilica, 2005)

Účetní hodnota jedné akcie

Vypočte se jako podíl vlastního kapitálu a počtu kmenových akcií v oběhu. Lze ji porovnat se skutečnou tržní cenou akcie na kapitálovém trhu. (Sedláček, 2011) V čase by měla vykazovat rostoucí charakter. Stoupající trend by měl potencionálním investorům ukázat dobrou finanční situaci podniku. (Růčková, 2011)

$$\text{účetní hodnota jedné akcie} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{počet emitovaných kmenových akcií}}$$

Čistý zisk na akcii

Tento ukazatel odráží skutečnou velikost zisku v přepočtu na jednu akcii. (Kislingerová, Hnilica, 2005) Čistý zisk je chápán jako celkový výsledek hospodaření po zdanění a výplatě podílů z rozděleného zisku. Informuje akcionáře o velikosti čistého zisku na jednu akcii, který by byl vyplacen v podobě dividend, pokud by společnost nepřemýšlela o jeho reinvestici. Těžko se odhaduje budoucí vývoj trendu, jelikož se výnosy v čase mění zcela náhodně. (Sedláček, 2011)

$$\text{čistý zisk na akcii} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{počet emitovaných kmenových akcií}}$$

Touto skupinou ukazatelů se v praktické části finanční analýzy budeme zabývat jen velmi okrajově, jelikož zvolený podnik OZT a. s. nepatří mezi akciové společnosti s veřejným upisováním akcií. Jeho akcie nejsou veřejně obchodovatelné na burze, a proto není známa ani skutečná výše tržní ceny akcie na kapitálovém trhu.

1.5.4 Analýza soustav ukazatelů

Z předchozích kapitol již víme, že lze finanční situaci zkoumat pomocí souhrnných indexů hodnocení, které slouží pro rychlé srovnání vzájemně si konkurujících podniků. Hlavním cílem těchto soustav ukazatelů je souhrnně charakterizovat minulou, současnou nebo budoucí finančně-ekonomickou situaci podniku. Jsou to modely ústící do jednoho výsledného koeficientu. (Růčková, 2011)

Jsou oblíbenou metodou finanční analýzy, jelikož na jednom obrázku, v jedné tabulce a pomocí jednoho výsledného čísla přehledně zpracovávají vzájemné souvislosti mezi jednotlivými poměrovými ukazateli. Odhalují vzájemnou souvislost finanční struktury, likvidity a ziskovosti podniku. (Bláha, Jindřichovská, 1996)

Mezi nejčastěji používané soustavy ukazatelů patří:

- soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů, které literatura označuje za pyramidové soustavy.
- účelové výběry ukazatelů, mezi které se řadí bonitní a bankrotní modely. (Sedláček, 2011)

Pyramidové soustavy ukazatelů

Na základě stále podrobnějšího rozkladu ukazatele, stojícího na vrcholu pyramidy, analyzují změny jednotlivých složek a jejich vnitřní vazby. Znalost těchto příčinných souvislostí mezi ukazateli pomáhá analytikům sledovat dynamiku změn, kdy se v čase obměňuje alespoň jedna položka. Rozklad ukazatelů v soustavě probíhá dvěma způsoby. Buďto multiplikativně, kdy se ukazatele mezi sebou násobí a dělí, nebo aditivně, kde se vazby mezi ukazateli sčítají a odečítají. (Růčková, 2011)

Du Pont diagram

Nejčastějším pyramidovým rozkladem je rozklad rentability vlastního kapitálu nazývaný Du Pontův diagram. (Sedláček, 2011)

Poprvé byl tento diagram aplikován v americké chemické společnosti Du Pont de Nemours, odkud bylo převzato i pojmenování schématu. (Hrdý, Krechovská, 2013) Rozklad rentability vlastního kapitálu můžeme uvést jako součin tří ukazatelů. Prvním z nich je rentabilita tržeb pracující s čistým ziskem. (Růčková, 2011) Levá strana zobrazuje marži čistého zisku, která se získává postupným sčítáním nákladových položek. Tato suma se v závěru odečte od výnosů. Zisková marže se spočítá jako čistý zisk podělený tržbami. Pravá strana tohoto rozložení sčítá různé druhy aktiv. Proto za druhý násobený ukazatel považujeme obrat celkových aktiv. (Sedláček, 2011) Posledním ukazatelem je převrácená hodnota k equity ratio nazývaná též jako finanční páka. (Růčková, 2011)

Rozklad pyramidového diagramu má následující tvar: (Hrdý, Krechovská, 2013)

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \times \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \times \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

2. Predikční modely (modely včasného varování)

Tyto příklady účelově sestavených modelů posuzují finanční zdraví firem a do budoucnosti předpovídají vývoj finanční situace pomocí jediné číselné charakteristiky. Do skupiny soustav účelově vybraných ukazatelů analytici zařazují bankrotní a bonitní modely. (Sedláček, 2011)

- bankrotní modely

Jejich úkolem je včas varovat vlastníky a management podniku před hrozícím bankrotem. Vycházejí z předpovědi a odhadu budoucích hodnot běžné likvidity, čistého pracovního kapitálu a rentability celkového vloženého kapitálu. Kritické výsledky těchto ukazatelů signalizují krach podniku. (Hrdý, Krechovská, 2013)

Altmanův index finančního zdraví (Altmanovo Z-skóre)

Základním krokem je výpočet indexů celkového hodnocení, který je stanoven jako součet pěti poměrových ukazatelů. Tyto ukazatele jsou před samotným součtem vynásobeny různě velkou vahou. Nejvyšší hodnotu z těchto vah drží rentabilita celkového kapitálu. (Růčková, 2011)

Altman sestavil rovnici jak pro společnosti veřejně obchodovatelné na burze, tak pro firmy bez veřejného upisování akcií. (Sedláček, 2011) Jak již bylo řečeno v předchozím textu, zvolená společnost pro praktickou část není veřejně obchodovatelná na burze.

Podle rovnice uvedené v literatuře se budeme zabývat pouze jedním příslušným Altmanovým indexem tvaru: (Sedláček, 2011)

$$Z = 0,717 \times \frac{\text{ČPK}}{\text{CA}} + 0,847 \times \frac{\text{NZ}}{\text{CA}} + 3,107 \times \frac{\text{EBIT}}{\text{CA}} + 0,42 \times \frac{\text{ZK}}{\text{CZ}} + 0,998 \times \frac{\text{CO}}{\text{CA}}$$

kde:

ČPK... čistý pracovní kapitál

ZK... základní kapitál

CA... celková aktiva

CZ... celkové cizí zdroje

NZ... nerozdělený zisk

CO... celkový obrat

EBIT... zisk před úroky a zdaněním

(Sedláček, 2011)

Výsledek hodnoty Z můžeme interpretovat podle hraničních mezí. Jestliže je vypočtený koeficient nižší než 1,2, firma se nachází v nesnázích a směřuje k bankrotu. Hodnota ohraničená výsledky od 1,2 po 2,9 je označována za pásmo šedé zóny. Firma se zde ocitá mezi uspokojivou finanční situací a blížícím se bankrotem. Toto pásmo poukazuje na nevyhraněnou finanční situaci firmy. Výsledky překračující mez 2,9 dávají analytikům najevo uspokojivou finanční situaci hodnocené firmy. (Sedláček, 2011)

- bonitní modely

Diagnostikují finanční situaci podniku, dobrou obchodní pověst a míru důvěryhodnosti pro potencionální věřitele. Základem je bodové či známkové přiřazení jednotlivým hodnotám poměrových ukazatelů. Průměr či součet přidělených bodů nebo známek udává výsledek scoringového označení, podle kterého se posuzuje bonita podniku. (Hrdý, Krechovská, 2013) Stupeň bonity udává schopnost dlužníka uhrazovat dluhy věřitelům v předem sjednané době jejich splatnosti. (Grünwald, Holečková, 2009)

Kralickův Quicktest

K nejznámějším bonitním modelům patří rychlý Kralickův test, který se skládá ze soustavy čtyř rovnic. Tyto rovnice jsou použity ve formě poměru dílčích ukazatelů získaných z účetních výkazů. Počáteční dva ukazatele hodnotí finanční stabilitu firmy. První rovnice vypovídá o kvótě vlastního kapitálu. Druhou rovnicí je doba splácení dluhu z cash flow. Následující dva ukazatele klasifikují výdělečnou schopnost podniku. Zabývají se tedy rentabilitou aktiv a rentabilitou tržeb měřenou skrz cash flow. (Růčková, 2011), (Sedláček, 2011)

$$\text{kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

$$\text{doba spláčení dluhu z CF} = \frac{\text{cizí kapitál} - \text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{bilanční cash flow}}$$

$$\text{cash flow v tržbách} = \frac{\text{cash flow}}{\text{tržby}}$$

$$\text{ROA} = \frac{\text{VH po zdanění} + \text{úroky} (1 - t)}{\text{celková aktiva}}$$

Jednotlivé rovnice se buďto oznamkují nebo se jim přidělí body. Toto bodové a známkové ohodnocení výsledků ukazuje následující tabulka. (Kislingerová, Hnilica, 2005)

Tabulka 1: Stupnice hodnocení ukazatelů Quicktestu

Bodové ohodnocení	4 body	3 body	2 body	1 bod	0 bodů
Ukazatel	Výborně	Velmi dobře	Dobře	Špatně	Nebezpečí
	1	2	3	4	5
Kvóta vlastního kapitálu	> 30 %	> 20 %	> 10 %	> 0 %	< 0 %
Doba spláčení dluhu z CF	< 3 roky	< 5 let	< 12 let	> 12 let	> 30 let
Cash flow v tržbách	> 10 %	> 8 %	> 5 %	> 0 %	< 0 %
ROA	> 15 %	> 12 %	> 8 %	> 0 %	< 0 %

Zdroj: Kislingerová, Hnilica, 2005, str. 77, Růčková, 2011, str. 81

Na řadu přichází výpočet průměrné známky zvlášť pro první a zvlášť pro druhou dvojici ukazatelů. Celkový stupeň bonity se spočte jako prostý aritmetický průměr bodů nebo známek za oba dílčí ukazatele. (Sedláček, 2011)

Podle Růčkové (2011) průměrné body pohybující se nad stupněm 3 reprezentují pozitivní finanční situaci a bonitu podniku. Hodnoty ležící v intervalu od 1 do 3 signalizují šedou zónu a analytici je považují za únosné. Bodové ohodnocení nižší než 1 označuje finanční situaci podniku za neuspokojivou a se značným množstvím potíží v hospodaření

2 TEORETICKÝ VSTUP K ANALÝZE VNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ

2.1 Pojem okolí podniku

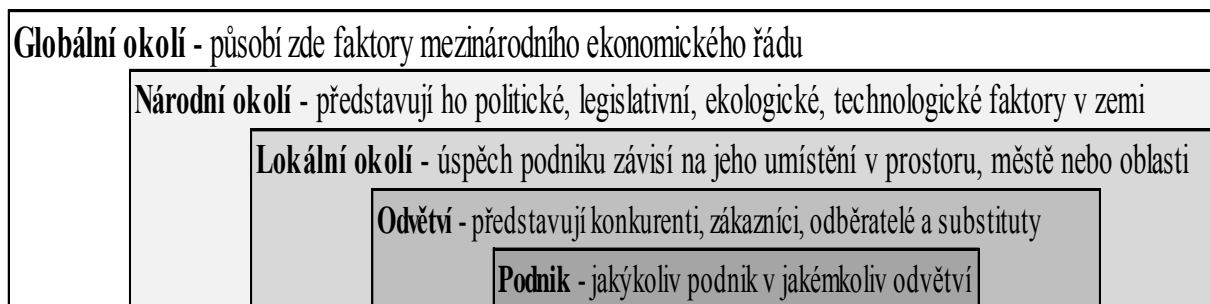
Vše, co obklopuje podnik, považujeme za vnější prostředí. Podnik na trhu nefunguje osamoceně. V rámci určité lokality na něj působí řada vnějších faktorů, které ovlivňují jeho chování. Prostředí, ve kterém se podnik nachází, se neustále mění. Podnik musí flexibilně reagovat na změny trhu a podřizovat se životnímu stylu zákazníků. Jelikož každodenně usiluje o získávání vzácných zdrojů, musí čelit boji o přežití se silící konkurencí na trhu. Proto základní aspekt podnikové strategie tkví ve schopnosti podniku poznávat své okolí. (Dvořáček, Slunčík, 2012, str. 3)

„Okolí je vše, co stojí mimo podnik jako organizaci. Každý podnik je otevřený systém, jednotka, která má vztahy k okolí, ve kterém působí. Výsledky podniku ve značné míře závisí na vnějších faktorech, které vystupují jako příležitosti či hrozby.“ (Dvořáček, Slunčík, 2012, str. 3)

Vnější prostředí dělíme na makroprostředí a mikroprostředí:

- makroprostředí - představuje velké množství činitelů. Ti do jisté míry podniku diktují podmínky, ovlivňují jeho podnikatelské úspěchy a postavení na trhu. Makroprostředí můžeme chápat jako širší okruh kolem podniku, který zahrnuje jasně stanovené podmínky, podnikem neovlivnitelné. Stojí tedy mimo dosah podnikového působení. Proto je pro podnik nesmírně důležité, aby neustále monitoroval parametry tohoto prostředí a využíval je ve svůj prospěch. Mezi prvky makroprostředí řadíme činitele demografické, ekonomické, politické, kulturní a sociální, technologické a přírodní. (Dvořáček, Slunčík, 2012)
- mikroprostředí - představuje bezprostřední okruh kolem podniku, na který má firma svou činností vliv. Může ho též do jisté míry ovlivňovat a kontrolovat. Chce-li podnik uspět na trhu, musí své mikroprostředí dokonale znát. Měl by také respektovat pozici, kterou na trhu zaujímá. Interní role podniku závisí na objemu a přístupu ke zdrojům, na technologii, kterou využívá při výrobě výrobků, na schopnostech osobního rozvoje atd. Mezi externí prvky mikroprostředí patří distributoři, dodavatelé, konkurenti, zákazníci a širší veřejnost. (Dvořáček, Slunčík, 2012)

Obrázek 1: Komplexní pohled na okolí podniku

Zdroj: Dvořáček, Slunčík, 2012, str. 7

2.2 Analýza makroprostředí

2.2.1 PEST analýza

Velmi často používaným nástrojem pro komplexní pohled na prostředí státu, regionu či kraje, ve kterém podnik působí, je PEST analýza. Cílem této analýzy je především průzkum makroprostředí. Pojmenování PEST vzniklo ze skladby pěti vnějších faktorů, kterými jsou: politicko-právní (P), ekonomické (E), sociálně-demografické (S) a technologické (T) faktory. (Dvořáček, Slunčík, 2012)

Politicko-legislativní faktory

Politické a právní okolí je vymezeno souhrnem pravidel a zákonů, které podnik musí respektovat při své činnosti na území daného státu. Jádrem politického systému, do kterého v České republice spadá hlava státu, vládní systém a Parlament, ukládá podnikům celorepublikový legislativní rámec týkající se například ekologických podmínek či různých omezení v podnikání. Průzkum souladu zákonů s ústavním řádem vyřizuje Ústavní soud, který v České republice sídlí v Brně. (Zikmund, Kde se vzala a odkud je PEST analýza, online, 2010)

Ekonomické faktory

Ekonomické prostředí má pro podnik zásadní význam pro odhad ceny pracovní síly i vyprodukovaných výrobků. Z něj podnik získává výrobní faktory a kapitál a zároveň se na toto okolí obrací se svými produkty. Oblast ekonomie se zaměřuje na problémy spojenými s odvodem daní, cel a na otázky hospodářských cyklů, úrokových sazeb a makroekonomických ukazatelů, ke kterým patří zejména změna HDP. (Zikmund, Kde se vzala a odkud je PEST analýza, online, 2010)

Sociálně-demografické faktory

Nejexaktnější skupinou PEST analýzy je sociální prostředí, které se soustředí především na firmy, které své výrobky prodávají koncovým odběratelům. Řeší se zde otázky demografického prostředí, etnických skupin a jejich etiky, životního stylu, zkoumá se vliv reklamy na spotřebitele. (Zikmund, Kde se vzala a odkud je PEST analýza, online, 2010)

Demografie představuje statistiku obyvatelstva bez ohledu na jejich občanství. Změny stavu obyvatel zahrnuje ekonomická statistika. Přirozeně se zkoumá narození a úmrtí. Mechanicky zase pohyb osob považovaný za migraci. Jde o stěhování v rámci určité územní jednotky. Sociální změny struktury populace se zabývají četností pohlaví a jejich změnou mezi roky. (Dvořáček, Slunčík, 2012)

Technicko-technologické faktory

V rámci analýzy technologického prostředí se zkoumají otázky jednotlivých odvětví infrastruktury, ke kterým patří především doprava, energie, telekomunikace a suroviny. Další zaměření tkví v průzkumu stavu průmyslu, zejména úrovně aplikovaných věd, výzkumu, vědy či vysokého školství. (Zikmund, Kde se vzala a odkud je PEST analýza, online, 2010)

Technologie, které podmiňují výkonnost podniku, lze členit na základní, klíčové a zakládající se. Základní technologie mohou být používány všemi podniky. Klíčové si diferencovaně vybírají podniky pro možnost produkce výrobků s nižšími náklady. Za zakládající technologie považujeme výrobní postupy, které jsou v první fázi vývoje. (Dvořáček, Slunčík, 2012)

Tabulka 2: Vybrané faktory z každé skupiny PEST analýzy

<u>Politicko-právní faktory</u> <ul style="list-style-type: none"> • zákony upravující hospodářskou soutěž • ochrana životního prostředí • ochrana spotřebitele a daňová politika • regulace zahraničního obchodu • pracovní právo a politická stabilita	<u>Ekonomické faktory</u> <ul style="list-style-type: none"> • trendy v HDP a hospodářské cykly • devizové kurzy • úrokové míry a kupní síla • inflace a nezaměstnanost • průměrná a minimální mzda
<u>Sociálně-demografické faktory</u> <ul style="list-style-type: none"> • demografický vývoj • změny životního stylu • úroveň vzdělání a mobilita • přístup k volnému času a k práci	<u>Technologické faktory</u> <ul style="list-style-type: none"> • vládní podpora vědy a výzkumu • celkový stav a změny technologie • nové objevy • rychlost zastarávání

Zdroj: Dvořáček, Slunčík, 2012, str. 10

2.3 Analýza mikroprostředí

Jádrem výnosnosti podniku je odvětví, ve kterém podnik rozvíjí svou aktivitu. Odvětví zahrnuje podniky zabývající se podobnými činnostmi a působící v témže sektoru ekonomiky. Analýza odvětví tkví v průzkumu všech základních faktorů, které určují vzájemné konkurenční postavení podniků uvnitř určité sekce. Sekce ekonomických činností se třídí podle národní klasifikace CZ NACE. (Dvořáček, Slunčík, 2012) Ze struktury odvětví vychází konkurenční výhoda, která je založená na schopnosti podniku prosadit se v určitém oboru v porovnání s ostatními. (Porter, 1993)

2.3.1 Konkurenční výhoda

Podstata konkurenční výhody spočívá ve výkonnosti a prosperitě podniku na trzích, kde existuje domácí či světová konkurence. Jejím zdrojem je skupina činností, které podnik vytváří při navrhování, výrobě a distribuci výrobku na trh. Konkurenční výhoda může mít podobu nižších nákladů na výrobu, než mají konkurenti za shodné výrobky. Další možností, jak se odlišit od konkurence, je poskytnutí specifických výhod, za které si podnik může účtovat vyšší ceny. Pak bude ziskovost podniku ve srovnání s rovnocenným odvětvím mnohonásobně vyšší. (Porter, 1993)

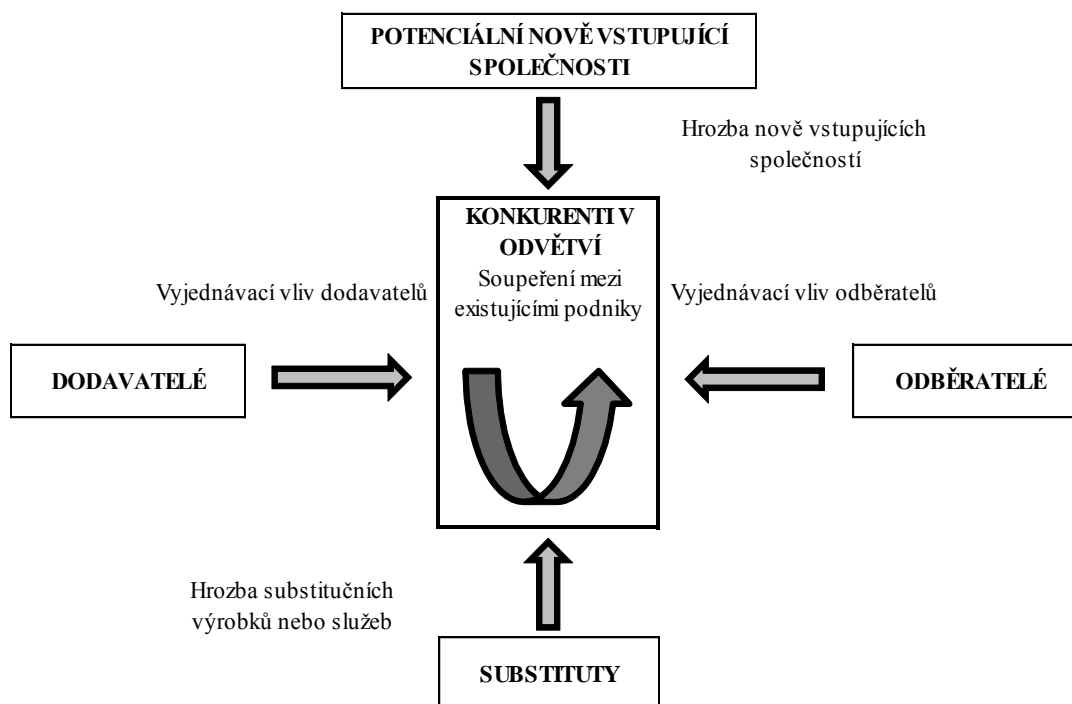
Existují dva základní typy konkurenční výhody v určitém segmentu odvětví, ve kterém se může jednomu podniku vést lépe než jeho soupeřům: (Porter, 1993)

- nízké náklady - tato výhoda zahrnuje především snahu o úspory z velkovýroby, zajištěné technologie nebo o nalezení výhodnějšího přístupu k surovinám. Pro výrobce produkující výrobky s nižšími náklady platí, že prodávají výrobky standardního vzhledu bez jakéhokoliv zdobení. Kladou si za cíl dosáhnout mimořádně velkých zisků z velkovýroby, kde prodejní ceny výrobků odpovídají průměru odvětví. Jestliže chce podnik získat prvenství v nákladech, měl by minimalizovat náklady v oblasti prodeje, výzkumu, reklamy.
- diferenciací (odlišnost od konkurentů) - při využití této podnikové strategie firma usiluje o jedinečnost, aby vynikala svými výrobky v celém svém odvětví. Zvykem se stal výběr jedné nebo více vlastností výrobku, které odběratelé považují za důležité. Tyto vlastnosti firma zdokonalí a tím získá náskok před konkurencí. Vodítkem může být například dlouhá životnost výrobku. Podnik si může dovolit účtovat vyšší cenu za své výrobky.

2.3.2 Porterova analýza pěti konkurenčních sil

Nejvyužívanějším nástrojem pro analýzu mikroprostředí podniku je Porterova analýza pěti konkurenčních sil, které bezprostředně ovlivňují podnikání firem. Intenzita konkurence v odvětví působí na všechny firmy současně. Působení konkurenčních sil se různí z hlediska výnosnosti. Základem je schopnost podniku vyrovnat se s vnějšími vlivy a přesáhnout chování konkurentů. Na tomto základě vyvstává podniku povinnost nalézt vhodnou konkurenční strategii. Strategické pozici podniku je přiděleno pět základních konkurenčních sil, které schematicky znázorňuje *Obrázek 2*. Všechny pět konkurenčních sil společně stanovuje intenzitu konkurence v odvětví a hodnotí ziskovost podniku. (Porter, 1994)

Obrázek 2: Porterův model pěti konkurenčních faktorů

Zdroj: Porter, 1994, str. 4

Tato skupina pěti základních faktorů působí dlouhodobě na ziskovost odvětví, jelikož ovlivňuje ceny a potřebné investice firem k odlákání potenciálních konkurentů z trhu. Dohadovací schopnost mezi kupujícími může ovlivnit náklady na suroviny a na ostatní vstupy. Síla působení každého faktoru je funkcí struktury odvětví. To se jeví jako stabilní, ale může se v čase měnit vlivem vývoje oboru. Každý podnik by měl svůj postup srovnat se strukturou odvětví. Systémový rámec pomáhá podniku proniknout do hloubky problému, a tím mu ulehčuje boj s potenciálními soupeři. (Porter, 1993)

Konkurence mezi existujícími konkurenty v rámci určitého podnikatelského odvětví

Mezi podniky dochází ke konkurenci z důvodu produkce funkčně či vzhledově stejných výrobků, které jsou navzájem úzce zaměnitelné. K ostrému boji dochází tehdy, pokud jedna či více firem pociťuje tlak konkurenčního podniku, nebo doufá, že nastane možnost k vylepšení své pozice na trhu. (Dvořáček, Slunčík, 2012)

K překonání konkurence mezi stávajícími podniky v jednom odvětví se používají metody, jako je cenová konkurence, reklamní kampaně, zdokonalení produktu, zlepšení servisu či záruky. Ne vždy jsou tyto formy soupeření jisté. Reklamní kampaň jedné firmy může zvýšit poptávku všem podnikům vyrábějícím stejný typ výrobku. (Porter, 1994)

V této oblasti považujeme za důležité následující strukturální faktory: (Porter, 1994)

- počet různorodých konkurentů a míra koncentrace jejich tržního podílu,
- vývoj příležitostí a ziskovosti v daném oboru či v daných službách, vysoké strategické záměry,
- úroveň poskytovaných služeb jednotlivých konkurentů,
- výše fixních a skladovacích nákladů,
- využití výrobních kapacit, apod.

Hrozba od nově vstupujících konkurentů na trh

Nově vstupující konkurenti ohrožují podniky inovační úrovní výrobků, jejich novou kapacitou, snahou získat podíl na trhu nebo drží značnou výhodu při získávání zdrojů. Ohrožení se dá eliminovat zavedením překážek, které alespoň z části brání vstupu nových konkurentů na trh. Bariéry mohou tvořit: (Porter, 1994)

- úspory z rozsahu, se kterými se můžeme setkat v každé oblasti podnikání včetně vývoje a vědy, nákupu a výroby, marketingu,
- diferenciací produktu, kde existující firmy mají své zavedené věrnostní jméno u zákazníků, kteří značce důvěřují,
- kapitálová náročnost, která je založená na vkladu nutných investic do počáteční reklamy nebo do výzkumu a vývoje,
- přechodové náklady, které představují jednorázové náklady vynaložené na přestup z jednoho odvětví k produkci jiného dodavatele,

- přístup k již fungujícím distribučním kanálům, kdy plyne nově vstupujícímu podniku na trh povinnost navázat s distribucí kontakt, aby mohla být zajištěna vlastní produkce apod.

Hrozba vzniku substitutů

Substituty se myslí všechny náhražky, které zákazníkovi vykompenzují produkt, který poskytuje zrovna naše firma. Svou funkcí plní účel jako produkt daného odvětví. Substituty se dají eliminovat cenovými stropy, které si mohou firmy v odvětví účtovat. Další možnost, jak se před nimi bránit, je využít kvalitní reklamy a dbát na jedinečnost svých produktů. (Porter, 1994)

Síla zákazníků

Kupující se snaží nakupovat co nejvíce zboží za co nejnižší ceny. Zákazníci se snaží stlačit ceny dolů a přitom usilují o dosažení vyšší kvality produktu. Proto hlavní úkol tohoto faktoru tkví ve vyjednávání o ceně. Skupina odběratelů drží silnou pozici nad svým dodavatelem, pokud: (Porter, 1994)

- odebírá velké množství výrobků v porovnání s celkovým objemem prodeje u dodavatele,
- nakupuje převážnou část výrobků v daném odvětví,
- produkty, které v odvětví nakupuje, nejsou diferencované. Nerozeznává rozdíly mezi produkty jednotlivých prodávajících,
- nehrozí mu vysoké náklady z přechodu ke konkurenci,
- má k dispozici všechny potřebné údaje o vývoji poptávky, skutečných tržních cenách, apod.

Síla dodavatelů

Poslední silou je síla prodávajících, která se zvyšuje, pokud jsou zákazníci stále více závislí na odběru výrobků od dodavatelů. Dodavatelé mohou umocnit svou převahu hrozbou, že zvýší ceny nebo naopak sníží kvalitu výrobku. Jejich hlavním cílem je prodat za co nejvyšší cenu co možná nejmenší množství. I když v závěru musí prodat vše, co vyrobili. Tím se dodavatelům znásobují zisky. Míra konkurence mezi dodavateli se stupňuje, pokud: (Porter, 1994)

- je nabídka odběratelům uspokojována pouze několika společnostmi či je koncentrovanější než celé odvětví, kterému dodává,

- dodavatelův produkt je základem pro odběratelovo podnikání, pro které neexistují dostupné substituty,
- vzrůstá tlak dodavatelů, kteří prodávají své výrobky mnoha odvětvím, a v závěru tato odvětví netvoří významný podíl na jejich prodeji,
- kupující jsou dokonale informováni o vývoji nabídky mezi konkurenty, apod.

2.4 Rekapitulace teoretické části

V první kapitole teoretické části práce je vysvětlena finanční analýza, která uživatele informuje o skladbě majetku, výši kapitálu a situaci uvnitř firemního prostředí. Pro zhodnocení finančního zdraví byly vybrány modely soustav ukazatelů, které se nejčastěji používají pro srovnání vzájemně si konkurujících podniků.

Druhá kapitola popisuje analýzu vnějšího prostředí. PEST analýza se zabývá průzkumem makroprostředí. Používá se tehdy, kdy společnost uvažuje o dlouhodobém strategickém plánu v konkrétní zemi, kde platí jiný politický, ekonomický, sociální a technologický systém. Následně je objasněna Porterova konkurenční výhoda, která podniku říká, jak uspět na trhu a být lepší než soupeři. S ní souvisí Porterova analýza pěti konkurenčních sil, která hodnotí mikroprostředí působící na podnikový záměr.

Následující část bakalářské práce začíná popisem konkrétní společnosti, na kterou budou následovně aplikovány všechny teoretické postupy v praxi.

3 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, A. S.

Společnost OZT - Obchodní zařízení Toužim, a. s. se více než 50 let zabývá výrobou interiérových produktů pro vybavení obchodních a prodejních prostor s veškerým sortimentem. Výrobní program tvoří především regálové systémy SU5, rámové regálové systémy, skleněné vitríny, prodejní pulty, pokladní boxy vlastní konstrukce a další doplňkové zařízení dle specifických požadavků zákazníka. (Svoboda, 2014)

Tyto výrobky splňují přísná hygienická a ekologická kritéria pod ochrannou obchodní značkou OZAP a vyznačují se dokonalou povrchovou odolností vůči mechanickému poškození. (OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, online, 2014)

Firemní strategií je především spolupráce se zákazníky. Ti mají možnost ovlivňovat vývoj výroby, konečnou podobu produktu a jeho užitečných vlastností tak, aby výrobek co nejvíce vyhovoval následnému užití v provozu prodejen.

Služeb společnosti se širokou škálou možností sestav využívají zákazníci firem různých velikostí. Uspokojují se požadavky soukromých uživatelů, ale i nadnárodních společností. Portfolio odběratelů firmy můžeme nalézt v České republice, na Slovensku, ale i v dalších zemích Evropské unie a Rusku. (Svoboda, 2014)

3.1 Základní údaje o společnosti

Obchodní firma:	OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, A. S.
Právní forma:	akciová společnost
Sídlo společnosti:	Plzeňská 388, 364 01 Toužim, okres: Karlovy Vary
Identifikační číslo:	25213512
Datum vzniku:	1. 9. 1997
Základní kapitál:	2 400 000,- Kč
Počet akcií firmy:	2 400 ks k 30. prosinci 2013 (+ 600 ks drží zaměstnanci včetně bývalých)
Předmět podnikání:	<ul style="list-style-type: none"> • zámečnictví • hostinská činnost

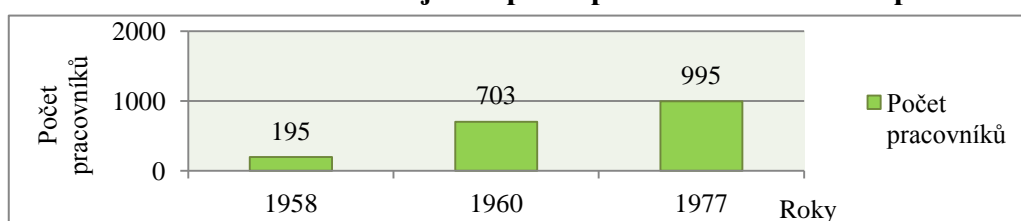
- silniční motorová doprava nákladní
- velkoobchod
- maloobchod se smíšeným zbožím
- maloobchod s tabákovými výrobky
- ubytovací služby
- činnost technických poradců
- poskytování software a poradenství v oblasti hardware a software
- dokončovací stavební práce
- výroba plastových a pryžových výrobků

(Ministerstvo spravedlnosti České republiky, online, 2014)

3.2 Historie společnosti

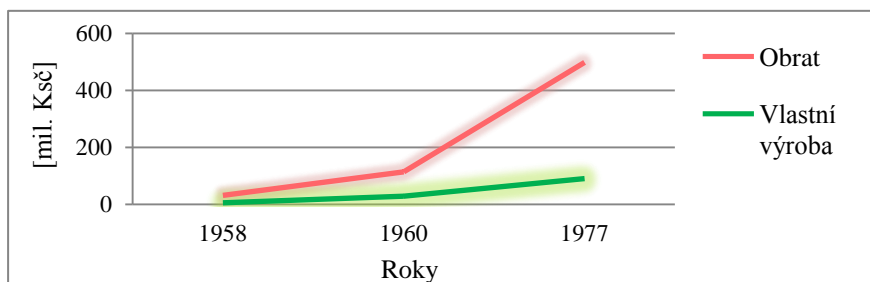
V roce 1955 byla zřízena první samoobsluha s potravinářským zbožím. Tehdejší Československá republika se snažila co nejrychleji přeměnit obchodní prostory na novou formu prodejen. V roce 1958 se rozhodlo o vzniku specializovaného státního podniku OZAP - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ A POTŘEBY se sídlem v Kamenické ulici v Praze. Ten byl v roce 1960 doplněn o dva výrobní závody. V Toužimi se založil podnik na výrobu obchodního zařízení a světelných reklam. Druhý závod se vystavěl v Dačicích a zaměřoval se na výrobu chladicího zařízení. Samotné řídicí středisko v Praze se zabývalo výrobou doplňkových zařízení. Produkovalo tedy mixéry, kávomlýnky či chladiče nápojů. Za výrobu kávomlýnku typu KM - 6 získal podnik cenu Grand Prix. Na *Obrázku 3* je znázorněn průběh navyšování pracovníků a na *Obrázku 4* zase vývoj obratu a vlastní výroby během deseti let. (Interní materiály o historii společnosti, 2010)

Obrázek 3: Znázornění vzrůstajícího počtu pracovníků během 20 prvních let

Zdroj: Vnitropodnikové materiály společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s., 2013

Obrázek 4: Znázornění rychlého rozvoje podniku během 19 let

Zdroj: Vnitropodnikové materiály společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s., 2013

Z předešlých obrázků vidíme, že nastal během devatenácti let čtyřnásobný vzestup počtu pracovníků oproti základnímu stavu. V návaznosti na růst produktivity práce došlo v průběhu těchto let ke zdvojnásobení růstu průměrné mzdy. Pro stabilizaci zaměstnanců v závodech byla zajištěna výstavba nových bytových jednotek. Podnik od svého vzniku věnoval velkou pozornost vývoji nových typů zařízení a jejich inovaci. V počátečních letech musela firma splňovat rozmanitou škálu úkolů od zhotovování jednoduchých vozíků až po váhové třídící zařízení ovoce. Veškerý sortiment se zpracovával skupinou deseti techniků na základě pořízených fotografií ze zahraničí. Podniku chyběli specializovaní zaměstnanci, ale i potřebné stroje a odborné zkušenosti pro strojírenskou výrobu. Vlastní výukou učňů se podařilo v průběhu dalších let vytvořit kvalifikovaný spolek dělníků, techniků a mistrů. (Interní materiály o historii společnosti, 2010)

Nadále se podnik zapojil do dělby práce v rámci RVHP. Od roku 1968 se stal největším dodavatelem obchodního zařízení do nových obchodních domů pro trust OD PRIOR. Rozšiřoval svou základnu novými výrobními středisky po celém území ČSR. Specializoval se na výrobu strojů pomocných při provozu obchodů, za které na výstavách dostával čestná uznání. Tímto rozvojem stoupaly výkony mnohem rychleji než počet pracovníků. (Interní materiály o historii společnosti, 2010)

3.2.1 Odštěpný podnik v Toužimi

Hlavní podnět k jeho založení byl podán rozhodnutím vládních orgánů v roce 1958. Ty se snažily zabránit odchodu pracovních sil z této převážně zemědělské pohraniční oblasti. Tehdejší okresní město Toužim se stalo kulturním a politickým střediskem a snažilo se z vnitrozemí přilákat nové obyvatele, a tím i nové odborníky do čerstvě vznikajícího průmyslu. (Interní materiály o historii společnosti, 2010)

Provizorní chod podniku s třiceti pěti zaměstnanci byl zahájen v polovině roku 1960 ve stísněných prostorách kombajnové haly firmy OK STS Toužim, a. s. Koncem roku 1961 byla započata výstavba nového moderního průmyslového závodu. V roce 1965 bylo dokončeno pěkné pracovní prostředí pro více jak tři sta zaměstnanců a zároveň došlo ke zvýšení produktivity práce žen. V témže roce se vlivem přílivu nových pracovních sil ze všech koutů tuzemska začalo budovat nové sídliště s panelovými domy. Vystavěno bylo přes sto bytových jednotek. (Málková, 2013)

Od roku 1960 do první poloviny roku 1992 byl odštěpný závod Toužim součástí státního podniku OZAP - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ A POTŘEBY. Listopadová sametová revoluce zapříčinila privatizaci závodu, který se přeměnil ze státního podniku na akciovou společnost Obchodní zařízení Praha. Po pádu komunistického režimu byl vyvíjen stále větší zájem o výrobky jak v tuzemsku, tak i za otevřenými hranicemi České republiky. (Interní materiály o historii společnosti, 2010)

Ke konci roku 1996 byl na celou akciovou společnost uvalen konkurz a o rok později byla u Krajského soudu v Plzni založena nová samostatná akciová společnost OZT – OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM. Ta odkoupila ve veřejné dražbě majetek od bývalého Obchodního zařízení Praha. K 1. 1. 1998 zahájila OZT pod IČem 25213512 vlastní podnikatelskou činnost. Na *Obrázku 5* můžeme vidět, jak sídlo společnosti OZT, a. s., vypadá v současnosti. (Interní materiály o historii společnosti, 2010)

Obrázek 5: Sídlo společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s.

Zdroj: <http://www.ozap.cz/cs/> (2014)

3.3 Hlavní činnost společnosti

OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. se věnuje sériově vyráběným regálovým systémům, které se dají charakterizovat jako stavebnicová zařízení. Jedná se o interiérové výrobky, které tvoří základní vybavení prodejných a obchodních prostor

veškerého sortimentu. Především jde o obchody s potravinami, textilem, obuví, spotřební elektronikou, domácími a kancelářskými potřebami. Dále podnik svými výrobky zařizuje drogerie, hračkářství, galanterie, čerpací stanice a spoustu dalších samoobslužných prodejen. (OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, online, 2014)

Pod přímým výrobním programem si můžeme představit nynější řadu regálových systémů označovaných symbolem SU5. Tento sled univerzálního zařízení začínal pod označením SU1. Moderní stavebnicová soustava regálů složená z různého množství polic slouží pro prezentaci výrobků prodejen. Rámové regálové systémy doplňují SU5 o stabilní přední stojiny, které umožňují vyšší maximální dovolené zatížení regálu. Dalším produktem jsou prosklené vitríny, které vycházejí z konstrukce prodejního pultu. Prosklená skříňka většinou stojí na soklu, který ji podpírá celou svou šířkou. Nezbytným zařízením obchodu jsou prodejní pulty. Ty mohou být doplněny výsuvnými policemi pro umístění např. šperků, léků atd. Vrchní deska pultu závisí na preferencích zákazníka. Následným produktem jsou pokladní boxy s dopravníkovým pásem. Ty se využívají při plynulém odbavování zákazníků. Všechny předešlé výrobky doplňuje příslušenství vyráběné z různých materiálů. Nejčastěji se jedná o dřevěné koše pro umístění pečiva, různě formované háčky sloužící k zavěšení sáčků, stojany na prospekty a časopisy, atd. Firma umožňuje zákazníkům i zakázkovou výrobu, kde nejčastějším požadavkem bývá zhotovení kovového pódia pro výstavy a prezentace obchodních produktů. (Propagační materiály společnosti, 2014)

Produkce se technickými parametry, povrchovou úpravou a designem zcela vyrovnává ostatním českým i světovým výrobcům v tomto oboru. Na všech trzích jsou výrobky společnosti prodávány pod ochrannou známkou OZAP, kterou OZT, a. s. při svém vzniku koupila. Logo ochranné známky můžeme vidět na následujícím *Obrázku 6*. (Svoboda, 2014)

Obrázek 6: Logo ochranné známky společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s.

Zdroj: www.ozap.cz, 2014

Produkce se vyznačuje vysokou kvalitou, vynikajícím řemeslným zpracováním a dlouhodobou životností. Těží se z téměř šedesátileté tradice a zkušeností, které ve strojírenství v mnoha případech hrají velmi důležitou roli. Výrobní kapacity jsou využívány ve dvousměnném provozu, některá pracoviště výjimečně v provozu třísměnném. Avšak rychlost výroby je v mnoha případech limitována technickými parametry strojů. (Vnitropodnikové materiály společnosti, 2013)

Výroba jednotlivých komponent je přesně stanovený proces, ve kterém požadavek zákazníků prochází stádiem konstrukce, technologie a cenové kalkulace. Dle stanoveného termínu vyhotovení se pak domlouvají možnosti dodávek. (Svoboda, 2014)

3.3.1 Popis výroby zvoleného produktu

Regálový systém SU5 představuje stěžejní výrobní program firmy OZT, a. s. Je to moderní zařízení, které se dle požadavků zákazníků sestavuje v různě dlouhé a formované sestavy regálů pro obchody veškerého sortimentu. Je charakteristický jednoduchou montáží a snadnou manipulací při přestavbách. Kombinací jednotlivých nástěnných prvků lze dále prezentovat zboží v jakkoliv velkém prostoru. Základní konstrukční materiál tvoří válcovaná ocel, která se podle potřeby opracovává a ohýbá do různých tvarů, ocelových profitů. Doplnujícími materiály jsou sklo, skleněné zrcadlo, lamino, plast, pryž, nerezová ocel, přírodní dřevo, atd. Pro udržení kvalitního povrchu proti otěru a pro zachování odolnosti se provádí povrchová úprava. Firma nabízí nástřiky práškovými barvami v různých odstínech, kde primární spektrum tvoří bílý polomat. (Propagační materiály společnosti, 2014)

Základní konstrukční uzly se navrhují podle typu regálu (přístěnný, rohový, oboustranný či koutový). Dále se rozvrhuje počet samostatných polic, držáků a příslušenství, aby bylo určeno maximální povolené zatížení a regál zůstal staticky stabilním. (Propagační materiály společnosti, 2014)

Přes online konfigurátor na internetových stránkách firmy si mohou zákazníci sami sestavit podklad pro budoucí poptávku.

Nakonec je skrz finanční odborníky vypočtena koncová cena. Za nejjednodušší regál se třemi policemi v bílém provedení zákazník zaplatí okolo 2400 Kč vč. DPH. (Propagační materiály společnosti, 2014)

Doprava výrobků ke koncovému spotřebiteli je zajišťována přes externí firmu Slemr Spedition, která se společností OZT blízce spolupracuje. Distribuci palet s konečnými produkty též zabezpečuje firma Carry Goods s. r. o. Této společnosti toužimská OZT, a. s. pronajímá prostory bývalé výrobní plastů. Dřívější vozový park i s nákladními vozidly jí byl za smluvní cenu odprodán. Budovu v areálu OZT, a. s. firma Carry Goods s. r.o. využívá k provozu pneuservisu a servisu nákladních vozidel. (Málková, 2013)

Firma OZT, a. s. obstarává i koncovou montáž u zákazníka, na kterou si najímá pomocnou sílu ve formě brigád. Prostřednictvím dohody o provedené práci vzniká pro příležitostné mladé brigádníky možnost přivýdělku.

3.4 Zaměstnanci

Výběr kvalifikovaných zaměstnanců je jedním z nejpodstatnějších aspektů firmy. Aby se mohla vyvíjet produktivita práce a firma mohla prosperovat na trhu, musí se řídit striktním výběrem pracovníků.

Společnost působí ve strojírenském průmyslu, který je jedním z nejnáročnějších průmyslových odvětví. Tato technická disciplína vyžaduje neustálý vývoj. Proto je profesní rozvoj pracovníků součástí firemního záměru. Dříve se společnost orientovala na vlastní výuku učňů na odborném učilišti v Horním Slavkově. Tito absolventi byli vyučeni v oboru zámečnické a obráběcí strojní práce. V dnešní době výrazně ubylo mladých lidí vyučených ve strojírenských profesích. Proto firma věnuje zvýšenou pozornost praktickému zaučení pracovníků zkušenými mistry.

Dohlíží se též na kvalitu práce. Pokud je zaměstnanec méně výkonný a ani po upozornění nedojde ke zlepšení kvality jeho práce, je s ním neprodleně ukončen pracovní poměr.

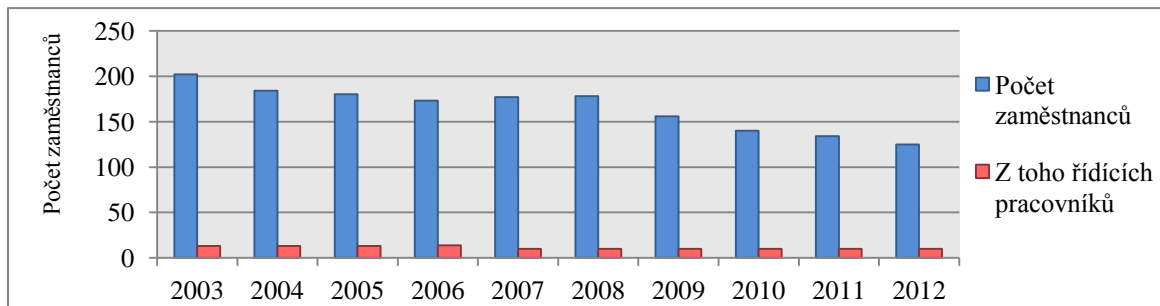
Nedílnou součástí péče o pracující je vytvoření příjemných pracovních podmínek. Sjednocení kolektivu probíhalo prostřednictvím výstavby rekreačního střediska na přehradě Hracholusky, ve kterém trávily volný čas stovky pracovníků a jejich rodinných příslušníků. Po zavedení akciové společnosti se vedení firmy rozhodlo středisko odprodat soukromému zájemci. (Interní materiály o historii společnosti, 2010)

V dnešní době firma motivuje pracovníky formou různých zaměstnaneckých výhod. Zaměstnanci získávají jednou ročně třináctý plat a příspěvek na dovolenou. Dále mají možnost stravovat se v závodní jídelně za velice příznivou cenu. Někteří zaměstnanci

mají k dispozici firemní telefon či služební automobil. Vedoucí pracovníci a obchodní zástupci se mohou bezplatně účastnit kurzů a školení ke zvýšení odborné kvalifikace.

Obrázek 7: Vývoj počtu zaměstnanců v posledních deseti letech

Zdroj: Vnitropodnikové materiály společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s., 2013

Jak můžeme vidět na *Obrázku 7*, během deseti let došlo k razantnímu snížení počtu zaměstnanců. Díky modernizaci technologického parku, kam přibyly nové stroje pro mnohotvárné ohýbání plechů, ubylo kapacit pracujících lidí. Speciální stroje převzaly práci a usnadnily výrobu či manipulaci s materiálem.

3.5 Ekonomický vývoj tržeb a zisku

Pro zjednodušené zobrazení ekonomického vývoje firmy za uplynulých deset let budeme sledovat celkové tržby. Jimi se rozumí součet peněžních příjmů z prodeje zboží, služeb, výrobků a majetku za určitý čas. Ve výkazu zisku a ztráty nenajdeme souhrnnou položku pro celkové tržby, nicméně dílčí tržby ve čtyřech případech uvádí.

Celkové tržby = Tržby za prodej zboží (I.) + Výkony (II.) + Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (III.) + Tržby z prodeje cenných papírů (VI.) (Zikmund, online, 2011)

Vývoj celkových tržeb za uplynulých deset let existence firmy je znázorněn na *Obrázku 8*. Následující *Obrázek 9* zachycuje, jaký průběh trendu měl v těchto letech čistý zisk.

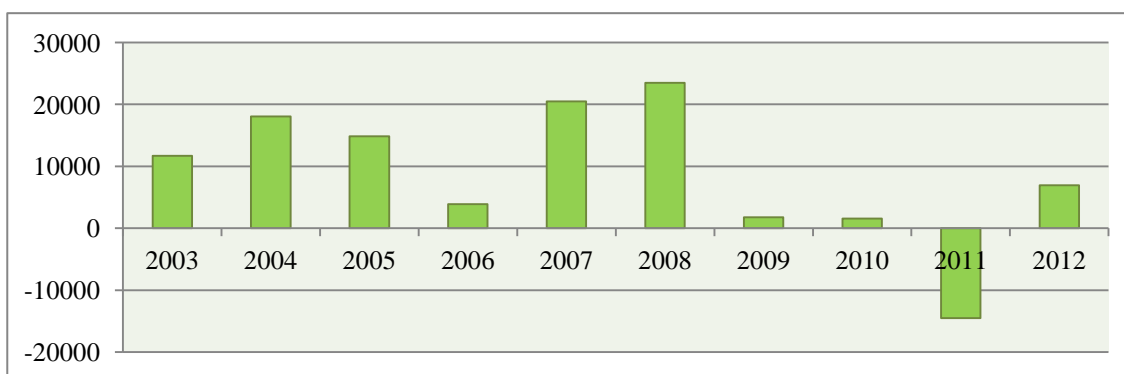
Obrázek 8: Vývoj celkových tržeb u OZT, a. s. v letech 2003 - 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

„Rozdíl mezi výnosy a náklady podniku představuje výsledek hospodaření. Jsou-li výnosy vyšší než náklady, dosáhl podnik zisku, v opačném případě vykáže ztrátu. Zisk zvyšuje stav vlastního kapitálu, ztráta ho snižuje.“ (Kovanicová, 2004, str. 65)

Obrázek 9: Vývoj čistého zisku společnosti OZT, a. s. v letech 2003 - 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

Od vzniku akciové společnosti až do roku 2006 se podnik musel výhradně soustředit na splácení úvěru souvisejícího s koupí firmy. V tomto období utlumil veškeré investiční aktivity. Následující dva roky byly pro společnost ve sledovaném období ekonomicky nejlepšími. Výdělečná činnost i celkové tržby se u akciové společnosti pozitivně vyvíjely do roku 2008. Po roce 2008 podnik investoval do modernizace výroby nákupem nového stroje na ohýbání válcované oceli. To způsobilo v roce 2009 meziroční pokles tržeb o 32,2 %.

V roce 2011 se firma rozhodla koupit cenný papír v hodnotě 23 000 000,- Kč. Výsledek hospodaření dosahoval ztráty a klesl oproti předchozímu roku více než devítinásobně. Po jednom roce činil výnos z pořízení tohoto krátkodobého finančního majetku skoro 4 % původní ceny. V témže roce firma investovala do nákupu dalších dvou strojů a modernizovala práškovací lakovnu. Částečný finanční obnos obdržela ve formě dotace z Evropských fondů. Od roku 2012 má čistý zisk vykazovaný v ročních výkazech podniku stoupající trend. Společnost je finančně stabilizována, úvěrové zatížení je nulové a podnikatelská činnost je nadále financována z vlastních zdrojů.

4 FINANČNÍ ANALÝZA AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, A. S.

Tato kapitola bude věnována praktické aplikaci jednotlivých metod finanční analýzy pro akciovou společnost OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. za období 2008 - 2012. Bude mezi sebou srovnáno pět po sobě jdoucích roků, jelikož delší časový horizont zajistí přesnější výsledky průzkumu výsledného finančního zdraví. V teoretickém vstupu již byly popsány základní techniky, které analytici používají při analýze finanční situace konkrétního podniku. Tyto metody postupně zavedeme do praxe a budeme zkoumat, jak se v průběhu let měnily jejich hodnoty.

Mezi hlavní činnost akciové společnosti patří povrchová úprava a zušlechťování kovů, která se podle oborové klasifikace CZ NACE řadí do třídy 25 označované jako výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení. Díky tomuto zařazení můžeme většinu poměrových ukazatelů finanční analýzy akciové společnosti porovnat s celým odvětvím. (Svoboda, 2014)

Finanční analýza využívá dat získávaných přímo z účetních výkazů, popř. z výročních zpráv. Všechny tři typy základních zdrojů pro finanční analýzu máme za zvolená období k dispozici. Jelikož účetní závěrku s výroční zprávou společnost zveřejní až v červnu roku 2014, budeme považovat rok 2008 za vstupní. Prognózu minulého, současného a budoucího vývoje akciové společnosti budou provázet tabulky, grafická zpracování a slovní interpretace výsledků.

4.1 Analýza absolutních ukazatelů akciové společnosti

Analýza absolutních ukazatelů se soustředí na průzkum horizontální a vertikální analýzy. Horizontální analýza zkoumá, k jaké změně dílčích položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty došlo během jednoho uplynulého období. Vertikální analýza se zabývá procentním rozbohem položek rozvahy vztažených k celkové sumě aktiv nebo pasiv. (Růčková, 2011)

4.1.1 Horizontální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty

Horizontální analýza byla zpracována v absolutním (rozdílovém) a relativním (procentním) vyjádření podle přesného postupu uvedeného v teoretické části práce. Absolutní vyjádření zachycuje meziroční srovnání hodnot položek za pomoci rozdílu.

Výsledky se uvádějí v korunách českých. Relativní vyjádření poměruje tuto absolutní změnu s předchozím účetním obdobím. Pozornost bude věnována zřetelně vysokým kladným a záporným rozdílům a indexům. Též budou zdůrazněny změny týkající se důležitých položek v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty.

Horizontální analýza aktiv

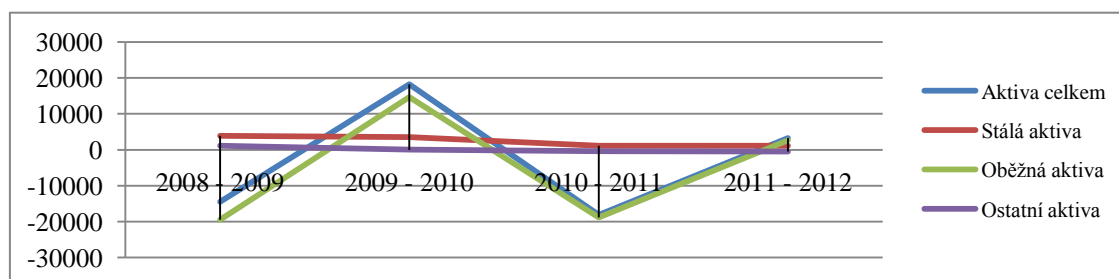
Vývoj položek aktiv v čase zachycuje *Tabulka 3*. Absolutní změny dílčích položek zobrazuje *Obrázek 10*.

Tabulka 3: Horizontální analýza aktiv společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012

Položka rozvahy	Období změny							
	2008 - 2009		2009 - 2010		2010 - 2011		2011 - 2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna [%]	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna [%]	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna [%]	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna [%]
Aktiva celkem	-14488	-10,47	18171	14,67	-18086	-12,74	3214	2,59
Stálá aktiva	3881	10,50	3480	8,52	1138	2,57	1104	2,43
DNM	73	51,05	573	265,28	462	59,56	-297	-23,74
DHM	3808	10,34	2907	7,16	676	1,55	1401	3,17
Oběžná aktiva	-19476	-19,36	14665	18,01	-18851	-19,68	2629	3,42
Zásoby	-14707	-34,96	18290	66,84	-15628	-34,23	9532	31,75
Krátkodobé pohledávky	-2040	-9,39	888	4,51	-1588	-7,72	2792	14,7
Krátkodobý finanční majetek	-2729	-7,42	-4513	-13,25	-1635	-5,53	-9695	-34,74
Ostatní aktiva	1107	140,66	26	1,37	-373	-19,43	-519	-33,55

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

Obrázek 10: Absolutní změna horizontální analýzy aktiv [tis. Kč]

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 3*, 2014

Z horizontální analýzy aktiv je zřejmé, že celková bilanční suma v jednotlivých letech vykazuje skokový trend poklesu a opětovného nárůstu. Tento stav je způsoben měnícím

se trendem výroby. Pokud celková aktiva poklesnou v meziročním srovnání, trend výroby se snižuje. Největší nárůst byl zaznamenán mezi roky 2009 až 2010, kdy suma aktiv vzrostla o 18 171 000 Kč. Největší pokles bilanční sumy firma vykázala v období 2010 - 2011. V absolutním vyjádření jde o propad o 18 086 000 Kč. V posledním sledovaném roce dochází k navýšení hodnoty celkových aktiv. To však nebylo tak výrazné, jako v roce 2010. Průběh trendu celkových aktiv kopíruje trend aktiv oběžných. (Málková, 2013)

Jak můžeme vypořádat z rozvahy uvedené v *Příloze B*, stálá aktiva oproti roku 2008 stále stoupala. Vývoj tohoto pozitivního nárůstu se v průběhu let zpomalil. To znázorňuje *Obrázek 10*. Významnou položkou stálých aktiv je dlouhodobý nehmotný majetek. Ten v průběhu let zaznamenal pokles i růst díky pořizovanému softwaru, který byl v průběhu let modernizován. Největší změnou dlouhodobého nehmotného majetku byl rok 2010, kdy vzrostl s pořízením softwaru a nedokončeného DNM o 265,28 % oproti předešlému roku. Na celkové majetkové struktuře se podílel i dlouhodobý hmotný majetek. Hodnota provozního zařízení se v posledním sledovaném roce zvýšila o 23,9 % oproti roku 2008. V průběhu let byly pořízeny nové ohýbací stroje, vysekávací centra a zároveň byl modernizován technický park a práškovací lakovna. Většinu tohoto zařízení firma financovala z dotací z Evropských fondů. Společnost nevlastní žádný dlouhodobý finanční majetek, proto se v rámci absolutního a relativního vyjádření vynechává. (Málková, 2013)

U změn oběžných aktiv dochází v průběhu zkoumaných let k razantním výkyvům, které napodobují průběh trendu celkových aktiv. Jak uvádí rozvaha přiložená v *Příloze B*, souhrnná krátkodobá aktiva se v průběhu let snížila skoro o 21 %. Největší pokles v relativním vyjádření oběžná aktiva zaznamenala mezi roky 2008 - 2009 o 19 746 000 Kč. Po roce došlo k nárůstu o 14 665 000 Kč. V dalších letech trend poklesl a později se opětovně zvýšil. Tento pohyb již neměl tak prudký spád jako v předešlém období. Nejdůležitější položkou krátkodobých aktiv jsou zásoby, které se značnou částí podílejí na obratu oběžných aktiv. Z *Tabulky 3* je patrný největší nárůst hodnoty zásob v roce 2010 oproti roku 2009. Nejnižší zásoby společnost držela mezi roky 2010 a 2011. Dlouhodobé pohledávky mají ve všech obdobích nulovou hodnotu, což by mohlo pozitivně ovlivnit analýzu platební schopnosti podniku. V *Tabulce 3* je jejich změna kvůli nulovým výsledkům opomenuta. Krátkodobé pohledávky v roce 2012 stouply

o 2 792 000 Kč oproti předchozímu roku. Pro podnik je tento vzrůst příznivý, jelikož se mu naskytuje možnost získání nových odběratelů. Krátkodobý finanční majetek klesal ve všech sledovaných obdobích. V posledním sledovaném roce se snížil o více než 50 % oproti vstupnímu roku. Jak lze vypožorovat z rozvahy uvedené v *Příloze B*, zákazníci běžně odvádějí platby na kontokorentní účet společnosti, který je zřízen u Raiffeisenbank, a. s. (Málková, 2013)

Při průzkumu časového rozlišení dochází k nepatrnému nárůstu hodnoty nákladů příštích období, ovšem ve srovnání s ostatními aktivními položkami je tato položka nevýrazná. Konkrétně se jedná o pojištění placené předem, kdy se čeká na příchod faktury. (Málková, 2013)

Horizontální analýza pasiv

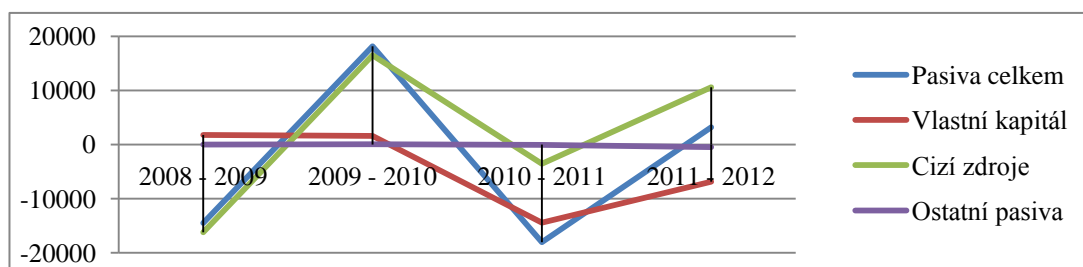
Vývoj položek pasiv v čase v absolutním a relativním vyjádření zachycuje *Tabulka 4*. Stejně jako byly zobrazeny absolutní změny dílčích položek aktiv, budou na *Obrázku 11* zakresleny výrazné přechody pasiv.

Tabulka 4: Horizontální analýza pasiv společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012

Položka rozvahy	Období změny							
	2008 - 2009		2009 - 2010		2010 - 2011		2011 - 2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	Procentní změna [%]	Absolutní změna v tis. Kč	Procentní změna [%]	Absolutní změna v tis. Kč	Procentní změna [%]	Absolutní změna v tis. Kč	Procentní změna [%]
Pasiva celkem	-14488	-10,47	18171	14,67	-18086	-12,74	3214	2,59
Vlastní kapitál	1782	1,67	1591	1,47	-14478	-13,15	-6892	-7,21
Základní kapitál	0	0	0	0	0	0	-13836	-461,2
VH minulých let	23486	29,49	1782	1,73	1590	1,52	-14477	-13,59
VH běžného účetního	-21704	-92,41	-191	-10,72	-16068	-1009,94	21421	-147,97
Cizí zdroje	-16250	-52,33	16494	111,44	-3553	-11,35	10594	38,19
Rezervy	-2500	-1	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	2138	159,91	-1443	-41,53	-675	-33,22	-303	-22,33
Krátkodobé závazky	-15132	-57,19	15065	133,01	-6586	-24,96	10728	54,17
Bankovní úvěry a výpomoci	-756	-1	2872	0	3708	129,11	169	2,57
Ostatní pasiva	-20	-3,80	86	16,96	-55	-9,27	-488	-90,71

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

Obrázek 11: Absolutní změna horizontální analýzy pasiv [tis. Kč]

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 4*, 2014

Stejně jako u analýzy aktiv i v tomto případě vykazuje celková bilanční suma pasiv skokový trend poklesu a opětovného nárůstu zapříčiněný měnícím se trendem výroby. Nejvýraznější rozdílový pokles celkových aktiv o 18 086 000 Kč byl zaznamenán na přelomu let 2010 až 2011. Největší nárůst bilanční sumy akciová společnost vykázala mezi roky 2009 a 2010. Suma pasiv tehdy vzrostla o 14,67 %. (Málková, 2013)

Největší podíl na celkových pasivech má vlastní kapitál. Jak můžeme vidět v rozvaze přiložené v *Příloze B*, v průběhu tří počátečních let nepatrně stoupal a poté mezi rokem 2012 a 2010 klesl o 19 %. Průběh změn vlastního kapitálu v absolutním vyjádření, jak můžeme vidět v *Obrázku 11*, zaregistroval razantní pokles v období 2010 - 2011 o 14 478 000 Kč. Základní kapitál se v průběhu let neměnil. V roce 2012 jeho celkovou skladbu ovlivnil pouze pokles vlastních akcií a vlastních obchodních podílů. Rezervní, kapitálové a nedělitelné fondy s ostatními fondy ze zisku jsou pro horizontální analýzu pasiv akciové společnosti opomenuty, jelikož vycházejí ve všech letech nulové. Během zvolených pěti let firma vykazovala ve čtyřech obdobích zisk, jen v roce 2011 došlo ke ztrátě 14 477 000 Kč. Ta byla uhrazena až v roce 2012. (Málková, 2013)

Na *Obrázku 11* si můžeme všimnout rostoucího trendu cizích zdrojů mezi roky 2009 a 2010, stejně jako tomu je u celkové bilanční sumy pasiv. Celková výše cizích zdrojů v roce 2010 vzrostla o 14,67 %. O rok později se snížila o 12,74 %. V posledním zkoumaném roce se vyšplhala opět do kladných čísel. Dominantní složkou cizích zdrojů jsou krátkodobé závazky. Ty zaznamenaly největší pokles v letech 2008 - 2009, a to o 57,19 %. O rok později vyšplhaly o 133,01 % nahoru. Krátkodobé závazky jsou tvořeny především závazky z obchodního styku, jejichž měnící se trend naznačuje fakt, že podnik v daném období obchodoval s obchodními partnery. OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. nevyužívá cizí zdroje v položkách bankovních úvěrů a u krátkodobých finančních výpomocí byla vykázána jen jedna částka v roce 2008.

Jedinou užitnou položkou u bankovních úvěrů a výpomocí jsou investiční úvěry dlouhodobé, které firmě pomáhají rozšířit své podnikání o nové stroje a zařízení. (Málková, 2013)

V případě časového rozlišení dochází k výrazné změně až v roce 2012, kdy položka výdajů příštích období poklesla o 90,71 %. Mezi výdaje příštích období společnost řadí především platby za používání telefonů u společnosti Telefonika O2, dodavatelem nevyfakturované dodávky atd. (Málková, 2013)

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

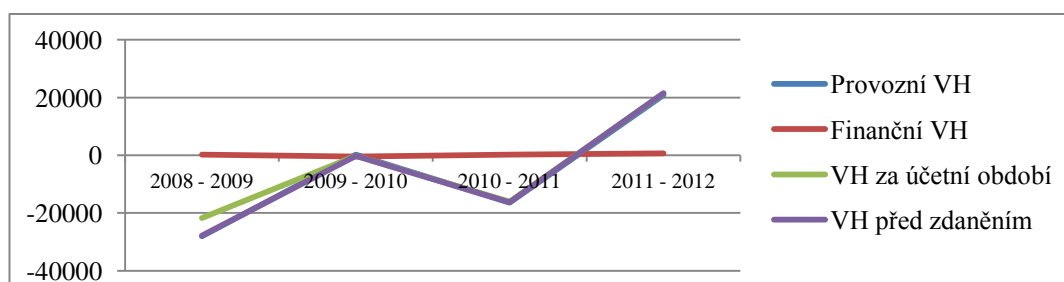
Poslední zkoumanou částí horizontální analýzy je průzkum změn u výkazu zisku a ztráty. Znovu bude provedeno zhodnocení pomocí absolutního a relativního vyjádření, které zaznamenává *Tabulka 5*. Významné položky budou opětovně zakresleny spojnicovým grafem v *Obrázku 12*.

Tabulka 5: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012

Položka rozvahy	Období změny							
	2008 - 2009		2009 - 2010		2010 - 2011		2011 - 2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	Procentní změna [%]	Absolutní změna v tis. Kč	Procentní změna [%]	Absolutní změna v tis. Kč	Procentní změna [%]	Absolutní změna v tis. Kč	Procentní změna [%]
Provozní VH	-28054	-93,95	255	14,1	-16474	-798,55	20826	144,51
Finanční VH	214	159,7	-475	-593,75	176	44,56	634	289,5
VH za účetní období	-21704	-92,42	-191	-10,72	-16068	-1009,93	21421	147,97
VH před zdaněním	-27840	-93,65	-220	-11,65	-16298	-977,1	21460	146,68

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

Obrázek 12: Absolutní změna horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty [tis. Kč]

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 5*, 2014

Akciová společnost OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM nakupovala výrobky za účelem dalšího prodeje pouze v prvních dvou sledovaných letech. Od roku 2010 jsou tržby za prodej zboží a k tomu související náklady nulové. Přidaná hodnota v jednotlivých letech kolísala. Největšího nárůstu se dočkala v roce 2012, kdy se změnila o 35,09 %. Největšího poklesu dosáhla v roce 2011 o 37 %.

Z grafu zaznamenaných změn je zřejmé, že provozní výsledek hospodaření kopíruje průběh trendu výsledku hospodaření za účetní období před zdaněním i po následném odečtení daní. Trend vykazuje kolísavý průběh. Postupně se totiž dostává z mínusu do plusu a posledním rokem silně narůstá.

Na celkovém výsledku hospodaření se nejvíce podílel provozní výsledek hospodaření. Jeho největší pokles nastal mezi roky 2010 a 2011. Hodnota provozního VH zde klesla o 798,55 %. O rok později opětovně stoupla o 144,51 %. Finanční výsledek hospodaření zaregistroval největší pokles o 593,75 % v období 2010 oproti roku 2009. Tento úbytek a další nárůst položky v čase považujeme z hlediska srovnání s provozním výsledkem hospodaření za nevýrazný. Společnost nevykazuje žádný mimořádný výsledek hospodaření, proto je v rámci absolutního a relativního vyjádření opomenut.

Jak můžeme pozorovat v rozvaze přiložené v *Příloze B* a jak již bylo konstatováno v předchozí analýze pasiv, společnost dosahovala zisku ve čtyřech letech ze zkoumaných pěti. Ztrátový byl pouze rok 2011, ve kterém nastal propad položky výsledku hospodaření za účetní období o 1009,93 % oproti roku 2010. V roce 2012 byla uhrazena ztráta vzniklá v předcházejícím roce a zisk vyšplhal o 21 421 Kč nahoru.

4.1.2 Vertikální analýza rozvahy akciové společnosti

Vertikální analýza byla zpracována v procentním (relativním) vyjádření podle přesného postupu uvedeného v teoretické části práce. Dílčí položky rozvahy společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. byly vztaženy k celkové bilanční sumě. Tu považujeme za stoprocentní základ. Výsledné zhodnocení bude věnováno opět zřetelně vysokým kladným a záporným indexům.

Vertikální analýza aktiv

Majetková struktura firmy má za úkol zanalyzovat skladbu dlouhodobého a krátkodobého majetku firmy, které tvoří celkovou bilanční sumu aktiv. (Růčková,

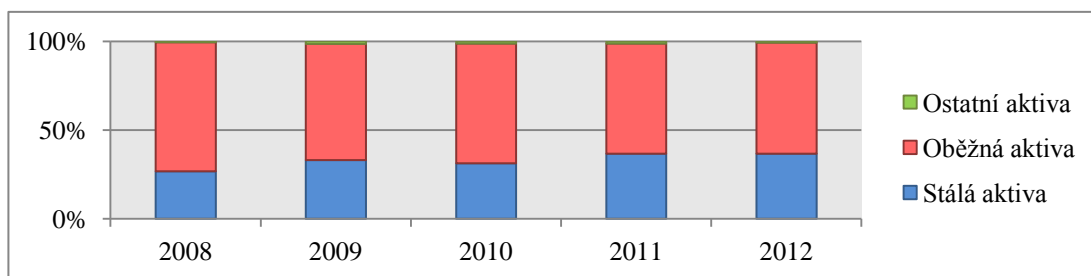
2011) Procentní složení stálých, oběžných a ostatních aktiv k celkovým aktivům zachycuje *Tabulka 6*. Relativní změny dílčích položek zobrazuje *Obrázek 13*.

Tabulka 6: Vertikální analýza aktiv společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012

Položka	Skladba položek na celkové bilanční sumě v %				
	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva celkem	100	100	100	100	100
Stálá aktiva	26,72	32,98	31,21	36,68	36,62
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,10	0,18	0,56	1,01	0,75
Dlouhodobý hmotný majetek	26,62	32,80	30,65	35,67	35,87
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	72,72	65,50	67,44	62,07	62,57
Zásoby	30,41	22,10	32,15	24,22	31,11
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	15,71	15,90	14,49	15,33	17,14
Krátkodobý finanční majetek	26,60	27,50	20,80	22,52	14,32
Ostatní aktiva	0,56	1,52	1,35	1,25	0,81

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

Obrázek 13: Procentní skladba hlavních položek aktiv na celkové bilanční sumě

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 6*, 2014

Po sestavení vertikální analýzy aktiv můžeme konstatovat, že nejvyšší podíl na celkové bilanční sumě aktiv vykazují oběžná aktiva. Podle Růčkové (2011) převládají u výrobních firem zásoby materiálu a výrobků. Toto tvrzení akciová společnost v posledních třech letech splňuje. Převaha oběžných aktiv nad ostatními položkami činila v roce 2008 72,72 %. V dalších letech kolísala mezi 62 a 68 %. Nejnižší podíl na celkových aktivech držela v roce 2011, a to 62,07 %. Tato změna byla zapříčiněna sníženou držbou zásob. Vysoký podíl položky zásob je ovlivněn tím, že je společnost závislá na dodávkách materiálu od dodavatelů. Na skladě kromě materiálu čekají na své

upotřebení ve výrobě i polotovary a nedokončené výrobky. Hotové výrobky jsou uschovávány na skladě po určitou dobu, než dojde k přepravě zákazníkům.

O něco méně obsáhlou skupinou aktiv jsou stálá aktiva. Ty se pohybují v rozmezí od 26 do 37 % na celkové sumě aktiv. Jejich největší podíl byl vykázán v roce 2011, a to 36,38 %. Poslední část celkových aktiv tvoří časová rozlišení, jejichž podíl je na stoprocentním základu nepatrný.

Vertikální analýza pasiv

Finanční struktura vyjadřuje skutečnost, z jakých zdrojů společnost financovala pořízený majetek promítnutý ve struktuře aktiv. Velikost zdrojů, ze kterých byly poskytnuty finanční prostředky na nákup potřebných statků, závisí na velikosti firmy, využití technologie, organizaci prodeje a na rychlosti obratu kapitálu. (Růčková, 2011)

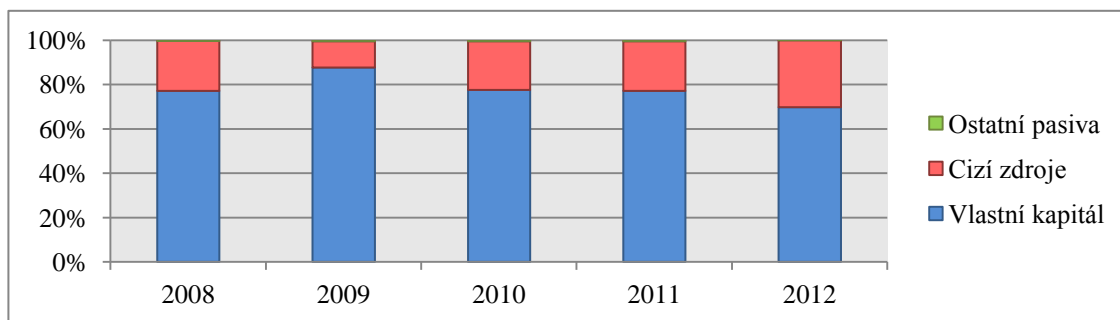
Procentní složení základního kapitálu, cizích zdrojů a ostatních pasiv k celkové sumě pasiv zachycuje *Tabulka 7*. Relativní změny dílčích položek zobrazuje *Obrázek 14*.

Tabulka 7: Vertikální analýza pasiv společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012

Položka	Skladba položek na celkové bilanční sumě v %				
	2008	2009	2010	2011	2012
Pasiva celkem	100	100	100	100	100
Vlastní kapitál	77,17	87,64	77,54	77,18	69,81
Základní kapitál	2,17	2,42	2,11	2,42	-8,50
Kapitálové fondy	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Rezervní fondy a nedělitelný fond	0,43	0,48	0,42	0,48	0,47
VH minulých let	57,57	83,28	73,88	85,95	72,37
VH běžného účetního období	16,99	1,45	1,12	-11,68	5,46
Cizí zdroje	22,45	11,95	22,04	22,39	30,15
Rezervy	1,81	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	0,97	2,81	1,43	1,10	0,83
Krátkodobé závazky	19,13	9,14	18,58	15,98	24,02
Bankovní úvěry a výpomoci	0,54	0	2,03	5,31	5,30
Ostatní pasiva	0,38	0,41	0,42	0,43	0,04

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

Obrázek 14: Procentní skladba hlavních položek pasiv na celkové bilanční sumě

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 7*, 2014

Z hlediska realizované vertikální analýzy pasiv je možné potvrdit skutečnost, že firma využívá ve zvýšené míře vlastní zdroje pro financování nově pořizovaného majetku. Využívání kapitálové struktury převažuje nad čerpáním finančních prostředků z cizích zdrojů. Podle Růčkové (2011) může tento stav v konečném výsledku ovlivnit rentabilitu firmy, jelikož využití cizích zdrojů financování je obvykle méně nákladné než čerpání peněz z kapitálové struktury. Na druhé straně při využívání pouze cizích zdrojů plyne pro věřitele riziko spojené se splátkou úvěru. Bude-li růst rentabilita vlastního kapitálu v jednotlivých letech, pak je možné považovat využití finančních prostředků z kapitálové struktury za optimální.

Vlastní kapitál nese na celkových pasivech největší podíl, který se pohybuje v rozmezí 69 až 88 %. Jeho největší část pokrývá výsledek hospodaření minulých let. V roce 2009 tvořil 87,64 % podíl ze stoprocentního základu. V posledním zkoumaném roce nastal pokles podílu vlastního kapitálu na celkové bilanční sumě, a to na 69,81 %. Tento propad způsobila především úhrada ztráty z minulých let.

Cizí zdroje mají na celkových pasivech podíl od 11 do 30 % v jednotlivých letech. Nejvyšší procento účasti cizích zdrojů na celku nastalo v roce 2012 a dosahovalo výše 30,15 %. Nejvýhodnější složkou krátkodobých zdrojů financování jsou krátkodobé závazky. Konečnou část celkových pasiv zaujímá časové rozlišení, jehož podíl je na stoprocentním základu zanedbatelný.

4.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Nejčastěji používaným ukazatelem rozdílové analýzy je čistý pracovní kapitál. Cílem této kapitoly je zobrazit jeho vývoj. Postupný průběh čistého kapitálu se vypočítá

pomocí rozdílu dvou položek v jednotlivých letech. Rozdíl je stanoven v teoretické části práce.

4.2.1 Čistý pracovní kapitál

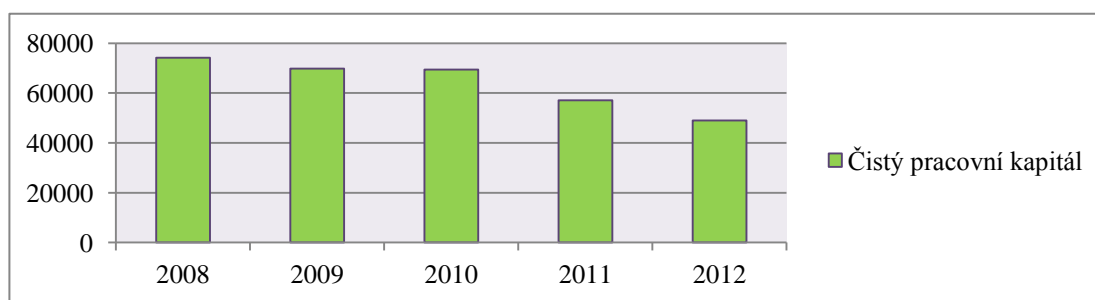
Vývoj čistého pracovního kapitálu znázorňuje *Tabulka 8 a Obrázek 15*.

Tabulka 8: Vývoj čistého pracovního kapitálu u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012 [v tis. Kč]

Ukazatel	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2012
Σ oběžná aktiva - Σ dlouhodobé závazky	74124	69780	69380	57115	49016

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

Obrázek 15: Grafické znázornění vývoje čistého pracovního kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 8*, 2014

V teoretické části byla uvedena podmínka zmiňující se o výši výsledného čistého pracovního kapitálu. Čím vyšší je výsledná hodnota, tím více je podnik likvidní, neboli schopný hradit externím uživatelům své závazky. Analyzovaný vývoj čistého pracovního kapitálu pro firmu OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. splňuje základní předpoklad kladného výsledku, i když dochází k nepatrnému poklesu likvidity. Proto můžeme považovat platební schopnost akciové společnosti za uspokojivou. Nejvyšší hodnoty ČPK společnost dosáhla v roce 2008, a to 74 124 000 Kč. Tento pozitivní výsledek ovlivnil nárůst krátkodobého finančního majetku, který pro tento rok vykazoval znatelně vyšší hodnotu než po zbytek zkoumaných let.

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Nejvýznamnější skupinou pro zhodnocení výsledků hospodaření firmy jsou ukazatele podílové, které mezi sebou poměrují dvě stavové veličiny nebo dva tokové ukazatele. (Hrdý, Krechovská, 2013)

Data čerpají z účetních výkazů. Výsledky jsou vyjádřeny v procentech. Každý ukazatel má přibližně stanovenou mez, ve které by se měla výsledná hodnota pohybovat. Pokud se tato mez přesáhne, může dojít k negativnímu zhodnocení finanční situace podniku.

Cílem následující kapitoly bude zanalyzovat finanční zdraví podniku pomocí dílčích poměrových ukazatelů stanovených v teoretické části práce. U některých poměrových ukazatelů budou výsledky srovnány s odvětvím zpracovatelského průmyslu. Přímou tedy se skupinou 25 podle oborové klasifikace CZ NACE, do které společnost OZT, a. s. zapadá. Jedná se především o srovnání s podniky zabývajícími se výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení.

4.3.1 Ukazatele rentability (výnosnosti)

První podkapitolou poměrové finanční analýzy, kterou se budeme v rámci této bakalářské práce zabývat, je analýza vývoje rentability firmy OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. V *Tabulce 9* je zobrazen souhrnný vývoj všech ukazatelů za jednotlivá sledovaná období začínající rokem 2008 a končící rokem 2012. Jednotlivé ukazatele budou nadále doplňovat *Obrázky* číselované od 16 po 19. Ke každému ukazateli bude provedeno srovnání s odvětvím, ve kterém se firma OZT, a. s. pohybuje.

Tabulka 9: Souhrnný vývoj ukazatelů rentability u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012

Ukazatel	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2012
Rentabilita celkových aktiv (ROA) [%]	21,59	1,46	1,45	-10,18	5,05
ROA v odvětví podle CZ NACE [%]	10,13	6,41	5,82	4,79	8,33
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) [%]	22,00	1,64	1,44	-15,14	7,82
ROE v odvětví podle CZ NACE [%]	14,91	8,85	8,19	6,31	11,83
Rentabilita tržeb (ROS) [%]	10,82	1,25	0,86	-9,52	3,94
ROS v odvětví podle CZ NACE [%]	5,73	4,46	3,84	2,62	5,33
Ukazatel nákladovosti (ROC) [Kč]	0,8918	0,9875	0,9914	1,0952	0,9606
ROC v odvětví podle CZ NACE [Kč]	0,9427	0,9554	0,9616	0,9738	0,9467

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., www.mpo.cz, 2014

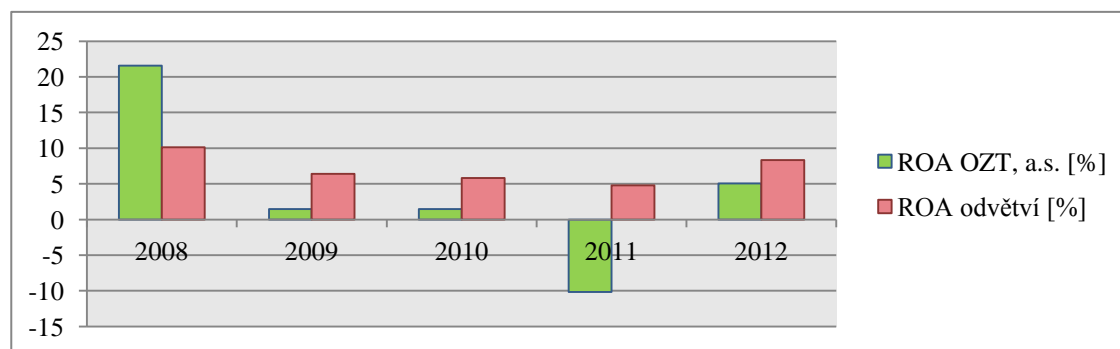
Jak je z *Tabulky 9* zřejmé, ve čtyřech letech vycházejí hodnoty ukazatelů rentability kladně, až na rok 2011, kdy firma OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. vykazovala ve výsledku hospodaření poměrně velikou ztrátu.

Zjištěné hodnoty ukazatelů rentability v odvětví podle oborové klasifikace CZ NACE byly kladného charakteru. To znamená, že vykazovaly ve všech letech zisk.

Rentabilita celkových aktiv

Vývoj ukazatelů rentability aktiv společnosti OZT, a. s. ve srovnání s odvětvím znázorňuje v jednotlivých letech *Obrázek 16*.

Obrázek 16: Grafické znázornění vývoje rentability aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 9*, 2014

Pro výpočet jsme do čitatele dosadili provozní výsledek hospodaření (EBIT), který odpovídá zisku před úroky a zdaněním. Tento způsob má své opodstatnění. Podle Růčkové (2011) se používá ke srovnání rentability aktiv s konkurenčními podniky lišícími se např. úrokovým a daňovými zatížením. Navíc je možné srovnat ukazatel ROA s odvětvovými hodnotami.

Z *Obrázku 16* můžeme usoudit, že je celková výdělečná činnost akciové společnost uspokojivá, výjimku tvoří rok 2011, kdy se v čitateli promítla záporná hodnota provozního výsledku hospodaření. V tomto roce společnost vykazovala ztrátu. V ostatních letech je firma zisková, což se projevilo kladnými výsledky hodnot rentability. V roce 2008 dosahuje rentabilita celkového vloženého kapitálu největší kladné hodnoty, a to 21,59 %. Naopak v roce 2011 je hodnota ukazatele nejnižší a klesá na -10,18 %. Na tento pokles měl největší vliv nákup cenného papíru s dobou splatnosti do jednoho roku. Splacen byl až v následujícím roce a výnos z něj nakonec činil skoro 900 000 Kč. Rentabilita aktiv společnosti OZT, a. s. se ve srovnání s odvětvím

pohybuje skoro vždy pod jeho průměrem v podnikatelské sféře. Dvojnásobná hodnota převyšující odvětví se projevila pouze v roce 2008.

Rentabilita vlastního kapitálu

Na *Obrázku 17* můžeme vidět vývoj dalšího z ukazatelů rentability. Nyní se jedná o vývoj ukazatele rentability vlastního kapitálu v jednotlivých letech. Ten informuje vlastníky podniku o výnosu souvisejícího s návratností vloženého jmění. Opět bude srovnán s odvětvím zpracovatelského průmyslu.

Obrázek 17: Grafické znázornění vývoje rentability vlastního kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 9*, 2014

K výpočtu jsme do čitatele vzorce dosazovali výsledek hospodaření za účetní období z výkazu zisku a ztráty, který běžně označujeme jako EAT. Poměření se sumou vlastního kapitálu jsme zjistili průběh rentability vlastního kapitálu OZT, a. s., který se velmi podobá rentabilitě aktiv. Všechny hodnoty považujeme za uspokojivé, kromě roku 2011, kdy výsledek klesá pod nulovou hranici na úroveň -15,14 %. V tomto roce byl podnik ztrátový. Tento fakt se ve vzorci promítnul zápornou hodnotou čistého zisku. Ostatní roky můžeme označit za ziskové, jelikož EAT vykazuje kladné výsledky. Ve srovnání se shodným odvětvím podle CZ NACE se hodnoty rentability vlastního kapitálu stejně jako rentabilita aktiv nacházejí pod průměrem. Výjimkou je pouze počáteční rok.

Rentabilita tržeb

Stejně jako u předchozích dvou ukazatelů je v čitateli vzorce použit zisk zobrazený ve výkazu zisku a ztráty. Zde ziskovou položku představuje výsledek hospodaření po zdanění, který se využívá i u výpočtu předchozího ukazatele rentability. Vývoj

rentability tržeb akciové společnosti a odvětví je v jednotlivých letech znázorněn na *Obrázku 18*.

Obrázek 18: Grafické znázornění vývoje rentability tržeb

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 9*, 2014

Průběh výnosnosti tržeb OZT, a. s. se velmi podobá oběma předchozím ukazatelům rentability. Za uspokojivá účetní období považujeme roky 2008 až 2010 a poslední sledovaný rok. Všechny výsledné hodnoty překračují kladnou mez. Výjimkou je rok 2011, kdy nastává největší pokles a hodnota rentability klesá na -9,52 %. Ubyly především zakázky, které se dále promítly v záporném výsledku hospodaření. Přidaná hodnota je ze všech sledovaných let taktéž nejnižší. Náklady převýšily celkové výnosy. Tato skutečnost dokazuje, že byl tento rok pro společnost ztrátový. Ve srovnání s odvětvím společnost dosahuje větší rentability tržeb pouze v roce 2008.

Rentabilita nákladů

Posledním z analyzovaných ukazatelů výnosnosti bude rentabilita nákladů. Je doplňkovým ukazatelem k předchozí rentabilitě tržeb. *Obrázek 19* zobrazuje vývoj nákladovosti tržeb OZT, a. s. a odvětví vymezeného CZ NACE za sledovaná účetní období. Výsledky jsou na rozdíl od předchozích ukazatelů vyjádřeny v korunách českých.

Obrázek 19: Grafické znázornění vývoje nákladovosti tržeb

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 9*, 2014

Ukazatel nákladovosti tržeb u OZT, a. s. vykazuje nejvyšší hodnotu v roce 2011. Jak již bylo řečeno, v tomto roce nastala v podniku ztráta. Pro podnik je žádoucí, aby hodnota ukazatele byla co možná nejnižší, jelikož snížení nákladů vede k lepším hospodářským výsledkům. V ostatních letech se ukazatel nákladovosti pohybuje okolo stoprocentního základu, neboli okolo jedné koruny české. Nejnižší je v roce 2008, který je pro podnik ve všech směrech nejvýnosnější. Podnik totiž jednu korunu českou svých výkonů dokázal vydělat s nižšími výrobními náklady. Podmínku co možná nejnižší hodnoty rentability nákladů splňuje OZT, a. s. ve srovnání s odvětvím pouze v roce 2008. Z ostatních let se průměrné hodnotě v odvětví nejvíce podobá rok 2012, který se liší pouze o 0,0139 Kč.

4.3.2 Ukazatele likvidity

Druhou podkapitolou poměrové finanční analýzy je průzkum vývoje likvidity firmy OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. Tato analýza bude pro srovnání podnikových údajů provedena i pro odvětví oborové kategorie 25 podle CZ NACE. V *Tabulce 10* je znázorněn souhrnný vývoj všech ukazatelů platební schopnosti za období začínající účetním rokem 2008 a končící rokem 2012. Dílčí ukazatele vypočtené v *Tabulce 10*, podle zadání uvedeného v teoretické části práce, budou doprovázeny *Obrázky* číslované od 20 po 22.

Tabulka 10: Souhrnný vývoj ukazatelů platební schopnosti u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012

Ukazatel	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2012
Okamžitá likvidita OZT, a. s.	1,39	3,01	1,12	1,41	0,60
Okamžitá likvidita v odvětví podle CZ NACE	0,27	0,43	0,42	0,37	0,31
Pohotová likvidita OZT, a. s.	2,21	4,75	1,90	2,37	1,31
Pohotová likvidita v odvětví podle CZ NACE	1,02	1,52	1,45	1,39	1,36
Běžná likvidita OZT, a. s.	3,80	7,16	3,63	3,88	2,61
Běžná likvidita v odvětví podle CZ NACE	1,77	2,39	2,24	2,35	2,21

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., www.mpo.cz, 2014

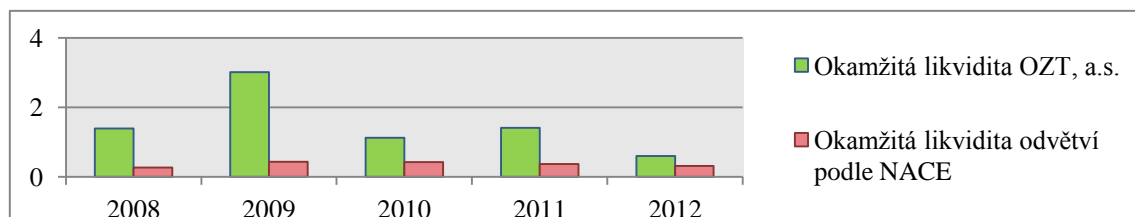
Z *Tabulky 10* je zřejmé, že nejnižších hodnot z celkové analýzy likvidity dosahuje okamžitá likvidita. A to jak pro společnost OZT, a. s., tak pro celkové odvětví firem

zabývající se výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení.

Okamžitá likvidita

Vývoj okamžité likvidity společnosti OZT, a. s. a shodného odvětví znázorňuje v jednotlivých letech *Obrázek 20*.

Obrázek 20: Grafické znázornění vývoje okamžité likvidity

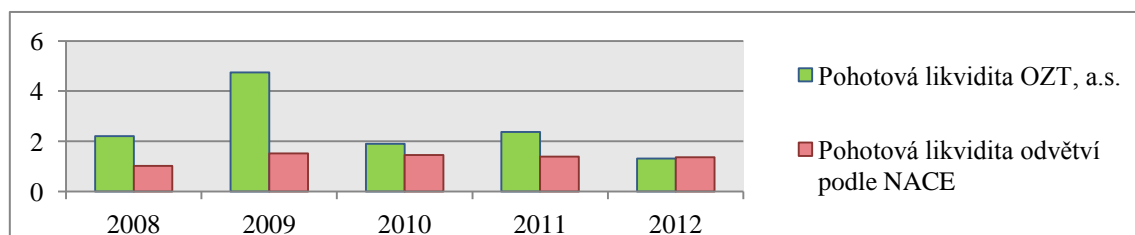
Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 10*, 2014

Teoretická část práce zmiňuje doporučenou hodnotu pro zachování likvidity v rozmezí od 0,9 do 1,1. Z *Obrázku 20* lze vypočítat, že firma OZT, a. s. tuto hranici silně přesahuje. Všechny hodnoty jsou vyšší než poznamenaná mez kromě roku 2012, kdy podíl krátkodobého finančního majetku ke krátkodobým závazkům klesl na hodnotu 0,60. Nejpriznivější výši okamžité likvidity společnost dosáhla v roce 2009, kdy se hodnota vyšplhala dokonce až na 3,01. Schopnost podniku uhradit své splatné závazky v krátké lhůtě je pro firmu OZT, a. s. zcela v pořádku. Průměr v odvětví se pohybuje od 0,27 do 0,43. Můžeme říci, že se blíží hodnotě kritické, která je stanovena na hodnotu 0,2.

Pohotovostní likvidita

Na *Obrázku 21* můžeme vidět vývoj dalšího z ukazatelů likvidity. Jedná se o vývoj pohotovostní platební schopnosti v jednotlivých letech. Opět bude srovnána likvidita OZT, a. s. s odvětvím.

Obrázek 21: Grafické znázornění vývoje pohotovostní likvidity

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 10*, 2014

Pro pohotovou likviditu podle Růčkové (2011) platí, že se její optimální hodnota pohybuje v rozmezí 1 až 1,5. Tedy oběžná aktiva očištěná od zásob by měla být stejně velká jako krátkodobé závazky. Vyšší hodnotu tohoto ukazatele preferují věřitelé, pro něž je důležité dostat svých závazků. Pro akcionáře je výhodnější výsledek kolem jedné, jelikož touto skutečností nedochází k přebytečnému držení oběžných aktiv.

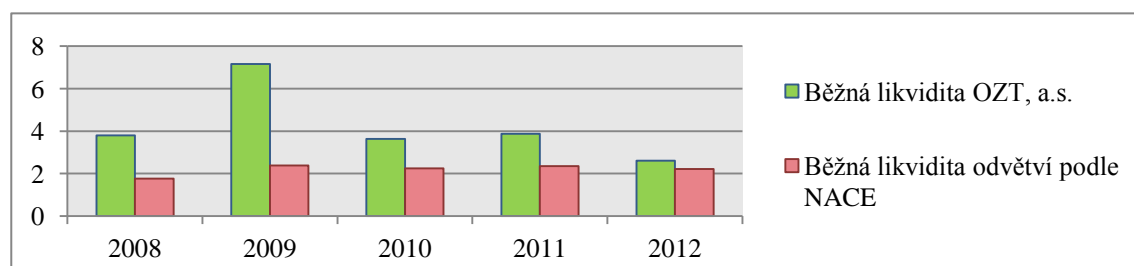
Pro firmu OZT, a. s. platí spíše podmínka příznivosti pro věřitele. Všechny hodnoty se pohybují nad hranicí 1,5. Výjimku tvoří pouze poslední sledovaný rok, který svou hodnotou 1,31 zapadá do doporučené hodnoty. V ostatních letech firma váže vysoký objem oběžných aktiv.

Výsledky pohotové likvidity odvětví zpracovatelského průmyslu se pohybují od 1,02 do 1,52 a tímto splňují podmínku doporučené hodnoty. Podnik vykazuje oproti celému odvětví velice nadprůměrné výsledky. Jak již bylo zmíněno, odlišuje se pouze posledním rokem, kdy je pohotová likvidita OZT, a. s. ve srovnání s odvětvím nižší o pět setin.

Běžná likvidita

Vývoj běžné likvidity firmy OZT, a. s. ve srovnání s příslušným odvětvím znázorňuje *Obrázek 22*.

Obrázek 22: Grafické znázornění vývoje běžné likvidity

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 10*, 2014

Z grafu můžeme vidět, že se nejpoužívanější ukazatel likvidity u společnosti OZT, a. s. pohybuje vysoko nad hranicí hodnot běžné likvidity u odvětví firem zabývajících se výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení. Výsledky v odvětví se pohybují od 1,77 do 2,39. Podle literatury leží doporučené pásmo v rozmezí 1,5 - 2,5. Odvětví tuto skutečnost dodržuje. Firma OZT, a. s. tuto mez nedodržela ani v jednom účetním období. Můžeme tedy konstatovat, že nadměrně váže finanční prostředky v oběžných aktivech. Výše běžné likvidity u OZT, a. s. se

pohybovala od 2,61 do 3,88 v jednotlivých letech a v roce 2009 dosáhla hodnoty až 7,16. To způsobil především razantní pokles krátkodobých závazků a mírný pokles oběžných aktiv. Fakt vyjadřující nadhodnocení běžné likvidity u OZT, a. s. je příznivý pro věřitele, jelikož jim vysoké hodnoty ukazatele dávají záruku ve vrácení peněz ze vzniklých závazků.

4.3.3 Ukazatele finanční stability a zadluženosti

Další podkapitolou poměrové analýzy je průzkum vývoje zadluženosti firmy OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. Tato analýza podle Růčkové (2011) podává informaci o tom, z jakých zdrojů jsou financována aktiva. Obvykle jsou aktiva podniku placena jak z cizích, tak z vlastních zdrojů. Samostatné poskytování peněz z cizích zdrojů není v dosavadních podmínkách možné, jelikož do podniku musí ze zákona nejdříve vstoupit určitá výše vlastního kapitálu. V *Tabulce 11* je znázorněn vývoj všech ukazatelů zadluženosti za jednotlivá sledovaná období v rámci let 2008 až 2012. Dílčí ukazatele vypočtené v *Tabulce 11*, podle zadání uvedeného v teoretické části práce, budou doplňovat *Obrázky* číselované od 23 po 26.

Tabulka 11: Souhrnný vývoj ukazatelů finanční stability u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012

Ukazatel	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2012
Celková zadluženost	0,22	0,12	0,22	0,22	0,30
Koeficient samofinancování	0,77	0,88	0,77	0,77	0,70
Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu	0,29	0,14	0,28	0,29	0,43
Ukazatel úrokového krytí	279,08	12,64	15,17	-30,86	31,29

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

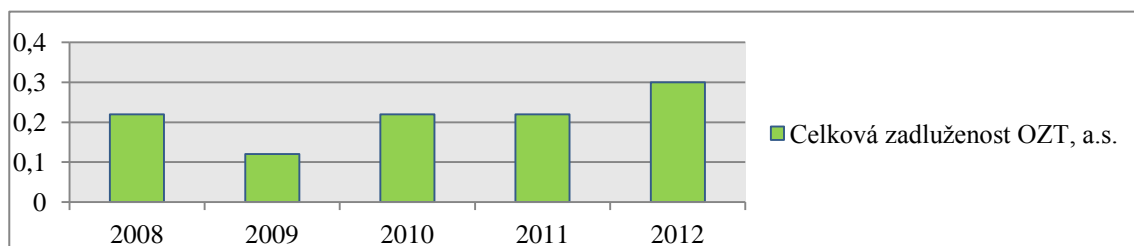
Z *Tabulky 11* je zřejmé, že součet koeficientu samofinancování a celkové zadluženosti neudává přesnou stoprocentní hodnotu. Ani v jednom z ukazatelů totiž neuvažujeme časové rozlišení pasiv.

Jak můžeme z *Tabulky 11* vyčíst, všechny výsledné hodnoty ukazatelů likvidity jsou kladné. Pouze u úrokového krytí nacházíme v roce 2011 záporný výsledek. Tento fakt zapříčinila poměrně velká ztráta v provozním výsledku hospodaření, se kterou se společnost OZT, a. s. v daném roce potýkala.

Celková zadluženost

Vývoj prvního ukazatele analyzujícího celkovou zadluženost znázorňuje v jednotlivých letech *Obrázek 23*.

Obrázek 23: Grafické znázornění vývoje celkové zadluženosti

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 11*, 2014

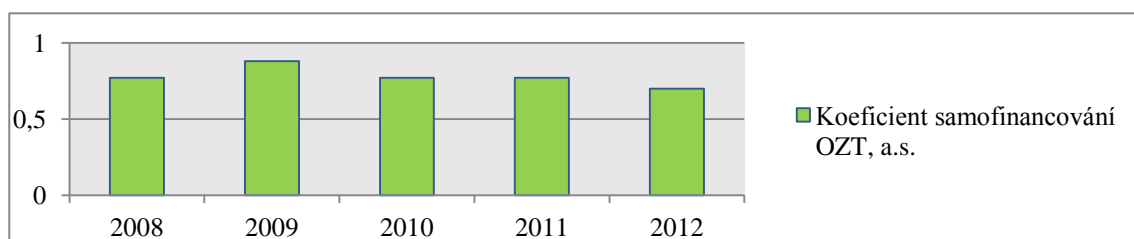
Podle Sedláčka (2011) by výsledek neměl přesáhnout hodnotu 0,5, neboť by se podnik pro věřitele jevil jako finančně nestabilní. Čím větší objem celkových aktiv podnik drží, tím více klesá riziko věřitelů v případě likvidace. Proto věřitelé dávají přednost podnikům s nízkou hodnotou ukazatele celkové zadluženosti.

Jak lze vypočítat z *Obrázku 23*, všechny hodnoty se ve sledovaných letech pohybují pod úrovní 0,5. Z toho vyplývá, že se podnik soustředí na financování nově pořízeného majetku v prvé řadě z vlastních zdrojů, pak teprve z cizích. Hodnoty v roce 2008, 2010 a 2011 jsou shodně veliké. V roce 2009 je celková zadluženost nejnižší, drží se tedy na úrovni 0,12. Dochází totiž k poklesu cizích zdrojů i celkových aktiv, a tím i k poklesu celkové zadluženosti. Nejvyšší hodnotu ukazatel zaujímá v roce 2012, kdy položka cizích zdrojů oproti ostatním letům výrazně vzrostla.

Koeficient samofinancování

Na *Obrázku 24* můžeme vidět vývoj dalšího z řad ukazatelů zadluženosti. Druhým ukazatelem je koeficient samofinancování, který veřejnost informuje o tom, v jakém rozsahu se peníze vlastníků podílejí na financování celkových aktiv.

Obrázek 24: Grafické znázornění koeficientu samofinancování

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 11*, 2014

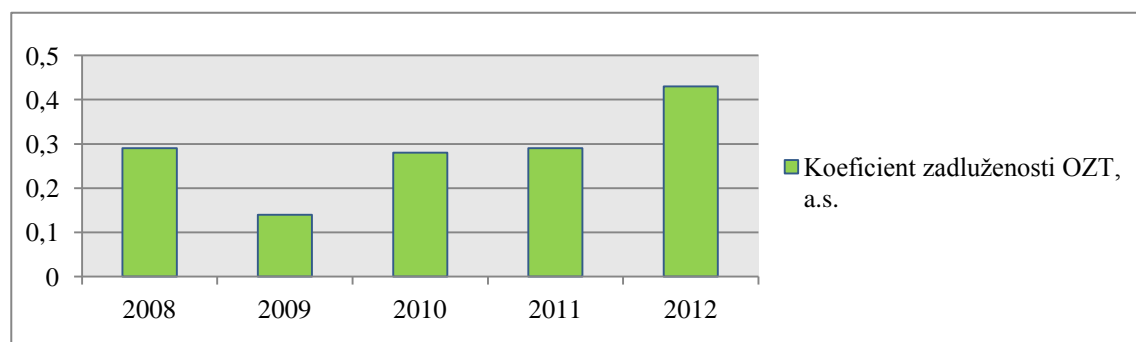
Po předchozí analýze celkové zadluženosti můžeme usoudit, že podnik financuje nově pořízená aktiva převážně z vlastních zdrojů. V této tezi se můžeme utvrdit průzkumem koeficientu samofinancování. Jak můžeme vidět na *Obrázku 24*, výše koeficientu je téměř trojnásobně větší než celková zadluženost pracující s cizími zdroji.

V prvním sledovaném roce je výše koeficientu rovna hodnotě 0,77. Stejně tomu je i v letech 2010 a 2011. V roce 2009 dochází k mírnému nárůstu hodnoty na úroveň 0,88. Společnost tedy financuje svá celková aktiva z 88 % vlastních zdrojů. V posledním sledovaném roce dochází k poklesu na hodnotu 0,70. Tudíž se uplatňovalo třicetiprocentní financování z cizích zdrojů.

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu

Tento ukazatel poměruje cizí kapitál k hodnotě vlastního kapitálu. Podle teoretické části by hodnota měla být vyšší než 0. Vývoj ukazatele zadluženosti vlastního kapitálu je v jednotlivých letech zobrazen na následujícím *Obrázku 25*.

Obrázek 25: Grafické znázornění vývoje ukazatele zadluženosti vlastního kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 11*, 2014

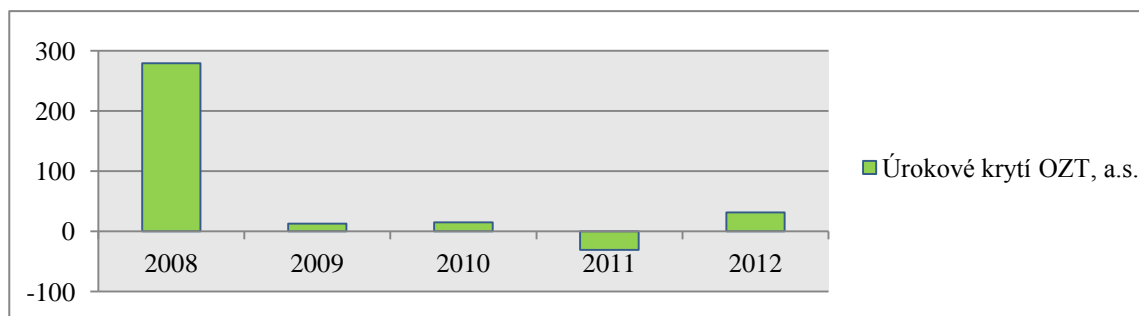
Vývojová tendence ukazatele se velmi podobá celkové zadluženosti OZT, a. s. Za uspokojivá účetní období považujeme všechny sledované roky, jelikož se jejich výsledné hodnoty pohybují nad úrovní nuly.

V prvním roce je výše míry zadluženosti rovna úrovni 0,29. Stejně tomu je i u účetního období 2011. Rok 2010 se nárůstem výsledné hodnoty liší jen o jednu setinu. Pozitivní jev nastal v roce 2009, kdy se hodnota snížila na 0,14. Jak již bylo výše podotknuto, snížil se v tomto účetním období objem cizích zdrojů. K výraznému skoku došlo až v posledním roce, kdy poklesl podíl financování aktiv z vlastních zdrojů. Zároveň nastal vzrůst míry zadluženosti na úroveň 0,43.

Ukazatel úrokového krytí

Posledním z ukazatelů finanční stability a zadluženosti je úrokové krytí. V čitateli pracuje s hodnotami EBIT, které jsou shodné s provozním výsledkem hospodaření. Ve jmenovateli zahrnuje nákladové úroky promítnuté ve výkazu zisku a ztráty. *Obrázek 26* zobrazuje vývoj tohoto ukazatele zanalyzovaného na společnosti OZT, a. s.

Obrázek 26: Grafické znázornění vývoje ukazatele úrokového krytí

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 11*, 2014

Podle Sedláčka (2011) se za postačující výši ukazatele považuje hodnota 3 až 6. Pokud by byla úroveň rovna jedné, pak by všechny provozní zisk padl na úhradu nákladových úroků. Dlouhodobé závazky podniku vznikají v souvislosti s čerpáním úvěru od úvěrových společností. Jedním z důvodů, proč si společnost zapůjčila peněžní prostředky od úvěrové společnosti, byl nákup osobního automobilu značky Nissan.

Nejvyšší hodnoty úvěrového krytí společnost OZT, a. s. dosáhla v prvním sledovaném roce. Hodnota ukazatele tehdy činila 279,08. V následujícím roce ukazatel náhle klesl na hodnotu 12,64. O rok později se zvýšil o 9,5 %. Rok 2011 byl pro podnik obdobím ztráty. Proto ukazatel úrokového krytí klesá do záporných čísel, a to na úroveň -30,86. V posledním sledovaném roce opět stoupá do kladných čísel. Hodnota se vyšplhala na 31,29. Vzrůst byl způsoben splacením ztráty minulých let a vzrůstem provozního zisku.

4.3.4 Ukazatele aktivity

Poslední podkapitolou, kterou se budeme v rámci poměrové analýzy blíže zabývat, je průzkum vývoje aktivity firmy OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. Tato analýza podle Růčkové (2011) slouží uživatelům finanční analýzy k měření efektivnosti podnikatelské činnosti. Na začátku této analýzy je důležité podotknout, že hlavním oborem činnosti firmy je zařízení do obchodů, které tkví v delším provozním cyklu. V *Tabulce 12* je zobrazen podrobný vývoj všech ukazatelů aktivity za jednotlivá

sledovaná období v rámci let 2008 až 2012. Pro lepší orientaci rozdělíme *Tabulku 12* do dvou skupin ukazatelů. První skupina se bude orientovat na výsledky vyjadřující rychlost obrátu. Druhý oddíl bude zaměřen na počet dnů, za které bude realizována jedna obrátka. Jednotlivé ukazatele budou doprovázet *Obrázky 27 až 30*.

Tabulka 12: Souhrnný vývoj ukazatelů aktivity u OZT, a. s. v letech 2008 - 2012

Ukazatel		Rok				
		2008	2009	2010	2011	2012
Počet obrátek	Obrat celkových aktiv	3,21	2,43	1,31	1,23	1,39
	Rychlost obrátu zásob	10,56	11,00	4,08	5,06	4,46
	Rychlost obrátu pohledávek	20,45	15,28	9,04	8,01	8,09
Počet dní	Doba obrátu zásob	34,56	33,19	89,56	72,09	81,91
	Doba inkasa pohledávek	17,85	23,88	40,37	45,59	45,10
	Doba úhrady krátk. závazků	21,74	13,74	51,77	47,55	63,22

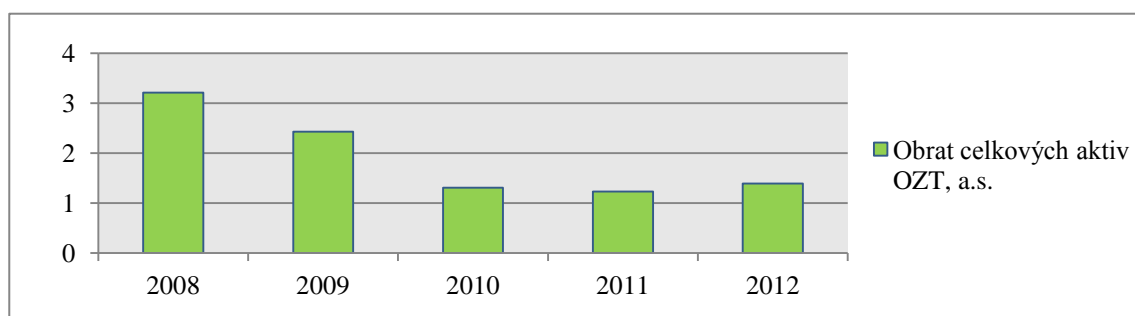
Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

Jak můžeme z *Tabulky 12* vyčíst, všechny hodnoty ukazatelů aktivity vycházejí kladně. Nyní záleží na doporučeném rozmezí, které stanovuje teoretická část práce.

Obrat celkových aktiv

Vývoj prvního ukazatele, zaměřeného na výpočet počtu obrátek aktiv za jedno účetní období, znázorňuje v jednotlivých letech *Obrázek 27*.

Obrázek 27: Grafické znázornění obrátu celkových aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 12*, 2014

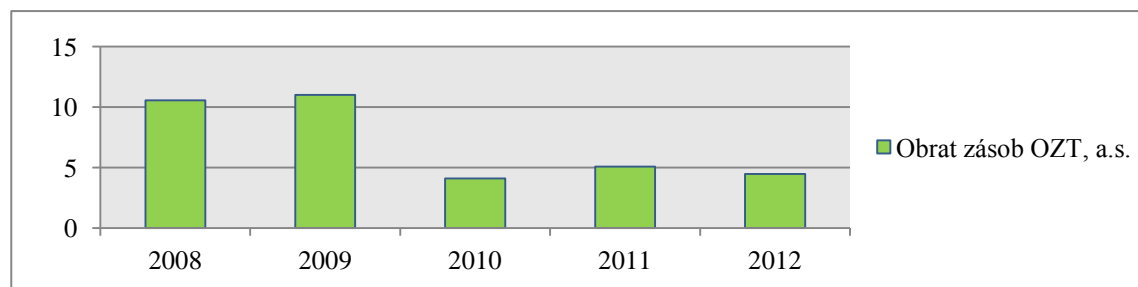
Podle teoretické části práce by se měly výsledné hodnoty pohybovat v rozmezí od 1,6 po 2,9. Z grafu můžeme vyzorovat, že se v tomto rozmezí pohybuje pouze jedna hodnota zaznamenaná v roce 2009. Obrat celkových aktiv tehdy činil 2,43 obrátek. V prvním sledovaném účetním období dochází k největšímu nárůstu podílu tržeb

k celkovým aktivům, a to s počtem obrátek aktiv rovných 3,21. Od roku 2010 můžeme sledovat mírně podprůměrné hodnoty obratu celkových aktiv. V roce 2011 dochází k největšímu poklesu tržeb i celkových aktiv. Celková aktiva se v daném roce obrátila v tržby 1,23krát. V posledním sledovaném roce se počet obrátek zvýšil jen o šestnáct setin.

Obrat zásob

Na následujícím *Obrázku 28* můžeme vidět vývoj dalšího ukazatele aktivity vyjádřeného počtem obrátek. Jedná se o obrat zásob během pěti sledovaných účetních období. Ten uživatelům finanční analýzy oznamuje, kolikrát se v průběhu jednoho roku zásoby obrátí v tržbách.

Obrázek 28: Grafické znázornění obratu zásob

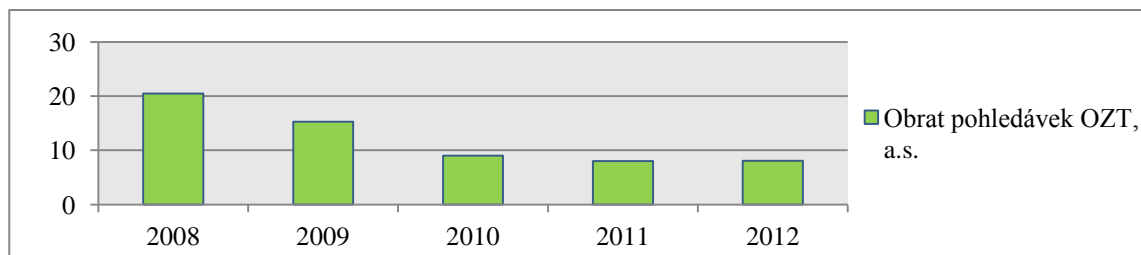
Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 12*, 2014

Optimální rozmezí, ve kterém by se výsledná hodnota měla pohybovat, je stanovené na 5 až 10 obrátek zásob v jednom roce. Tuto podmínku splňují dvě počáteční léta, v nichž se zásoby obrátily v tržby 10,5krát a 11krát. V následujících letech se v tržbách nepromítly výnosy z přímého prodeje zboží. Firma se jimi totiž přestala zabývat. Proto jsou výsledky výrazně nižší než v předchozích dvou účetních obdobích. Nejslabším rokem v počtu obrátek zásob byl rok 2010, kdy se celkové zásoby obrátily v tržbách pouze 4,08krát.

Obrat pohledávek

Stejně jako u předchozích dvou ukazatelů obratu je počet obrátek krátkodobých pohledávek během sledovaných pěti účetních období zobrazen v *Obrázku 29*. Uživatele finanční analýzy informuje o počtu pohledávek, které jsou během jednoho roku přeměněny v peněžní prostředky. Ve své podstatě jde o průzkum doby, ve které podnik čeká na splacení účtů obchodních partnerů za výrobky již vyrobené.

Obrázek 29: Grafické znázornění obratu pohledávek

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 12*, 2014

Z grafu můžeme vypočítat, že dochází v průběhu let k postupnému snižování obratu pohledávek. V porovnání s předchozím grafem zásob lze konstatovat, že rychlost obratu pohledávek je znatelně vyšší než počet obrátek zásob.

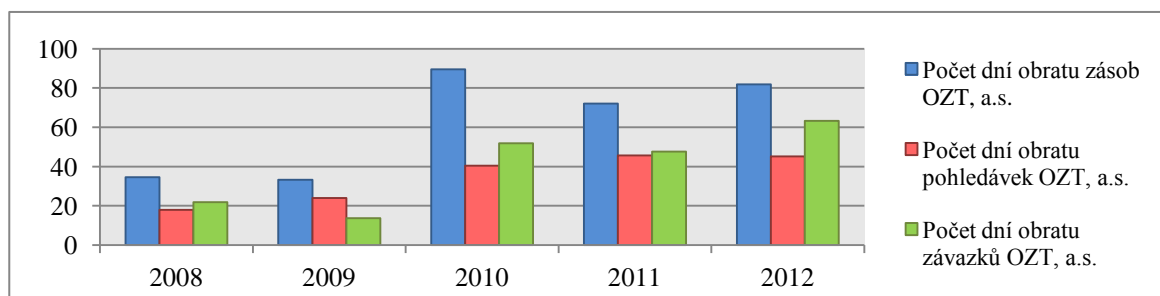
Obrat pohledávek poklesl z počtu 20,45 na 8,01 obrátek za rok. Tuto skutečnost vyjadřuje fakt, že podnik stále více toleruje opoždění inkas svých obchodních partnerů za krátkodobé pohledávky vzniklé společnosti OZT, a. s. Výsledek by totiž měl být co možná nejvyšší a neměl by klesat. Příčinou poklesu je opětovné ukončení činnosti přímého prodeje zboží, které se promítá od roku 2010 v tržbách OZT, a. s.

V roce 2008 bylo dosaženo nejvyššího počtu obrátek pohledávek, a to 20,45. Podnik totiž docílil výrazného nárůstu tržeb. Na rozdíl od největšího vzrůstu se v roce 2011 pohledávky obrátily v tržby pouze 8,01krát. Účetní období 2012 se lišilo obratem pohledávek pouze o osm setin.

Vývoj ukazatelů obratovosti

Nyní se soustředíme na ukazatele zabývající se průzkumem počtu dní v roce, než se obrátí zásoba, pohledávka či závazek z obchodního vztahu. *Obrázek 30* vyjadřuje souhrnný průběh všech ukazatelů v jednotlivých letech, které budou mezi sebou následně srovnány.

Obrázek 30: Grafické znázornění doby obratu zásob

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím vypočtených údajů z *Tabulky 12*, 2014

Průměrný počet dní, po něž jsou zásoby drženy na skladě do doby jejich uvedení do spotřeby, vykazují skokově měnící se trend. Z počátku účetních období je počet dní nejnižší. Konkrétně v roce 2009, kdy byly zásoby vázány v podnikání po 33,19 dní. Poté se doba obratu zásob prodloužila na 89,56 dní, a tím zjišťujeme, že v roce 2010 ukazatel vykazuje nejvyšší hodnotu. V dalších letech se počet dní jedné obrátky zásob pohybuje v rozmezí 72 až 82 dnů.

Doba obratu pohledávek má rostoucí trend, což lze považovat za dost nepříznivou skutečnost. Obvyklá lhůta pro splácení faktur činí 30 dnů. Výjimečně mohou odběratelé tento termín prodloužit na 60 dní. V roce 2011 nastává situace, kdy podnik musí čekat až 45,59 dní na inkaso peněžních prostředků od svých odběratelů za své již provedené tržby. Oproti tomu nejnižší počet dní jedné obrátky pohledávek společnost zaznamenala v roce 2008, kdy se majetek OZT, a. s. vyskytuje ve formě pohledávek pouze 17,85 dní v jednom účetním období.

Podmínka splácení faktur platí pro společnosti i u závazků, které běžně podniku vznikají z plateb směřovaných k dodavatelům. Platební morálka společnosti OZT, a. s. opět vykazuje v jednotlivých letech měnící se trend. V roce 2012 činila průměrná doba obratu závazků 63,22 dnů. Ve srovnání s dobou obratu pohledávek v tomto roce můžeme říci, že je podnik ve značné výhodě. Obchodní úvěr svým odběratelům poskytuje na 45,10 dnů a provozní úvěr sám získává od svých dodavatelů na dobu 63,22 dne. Na rozdíl tomu nejkratší doba obratu závazků nastává v roce 2009, kdy jedna obrátka závazků uplyne za každých 13,74 dne.

4.3.5 Ukazatele kapitálového trhu

Jak již bylo konstatováno v teoretické části práce, tato skupina ukazatelů se zabývá průzkumem tržní hodnoty akcie a bere v potaz, že je akciová společnost veřejně obchodovatelná na burze. Firma OZT, a. s. se mezi tyto akciové společnosti nezařazuje. Pro nástin této problematiky byly vybrány dva ukazatele ze skupiny všech ukazatelů kapitálového trhu.

V *Tabulce 13* je podrobně ukázán vývoj účetní hodnoty jedné akcie a čistého zisku na akcii za jednotlivá sledovaná období v rámci let 2008 až 2012. Podle notářského zápisu schváleného krajským soudem je počet emitovaných kmenových akcií při prvotním uvedení OZT, a. s. na trh až do 30. prosince 2013 roven třem tisícům.

Tabulka 13: Souhrnný vývoj ukazatelů kapitálového trhu u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012 [v Kč]

Ukazatel	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2012
Účetní hodnota jedné akcie	35582	36176	36706	31880	29583
Čistý zisk na akcii	7829	594	530	-4826	2314

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

Účetní hodnota jedné akcie se pohybuje v úrovni třiceti tisíc korun českých. Z počátku let vykazovala rostoucí charakter a nejvyšší hodnoty dosahovala v roce 2010 o velikosti 36 706 Kč na 1 akcii. Stoupající trend je zároveň ukazatelem dobrého finančního zdraví společnosti. Od následujícího roku tendence začala klesat a v posledním sledovaném roce vykázala nejnižší velikost 29 583 Kč na 1 akcii.

Čistý zisk na akcii považujeme za nejdůležitější ukazatel, který se používá při dalších propočtech cen akcie. Poměr čistého zisku k počtu emitovaných akcií akcionářům ukazuje, za jak dlouho se akcie zaplatí ze zisku vykázaného v jednotlivých letech. Nejvyšší návratnost investice do akcie nastala v roce 2008 s hodnotou 7 829 Kč na 1 akcii. Naopak nejnižší návratnost přinesl rok 2011 s velikostí -4 826 Kč na 1 akcii. V čitateli byla zohledněna ztráta. Proto čistý zisk na akcii vykazuje zápornou hodnotu.

4.4 Analýza soustav ukazatelů

K detailnějšímu posouzení celkové finanční situace můžeme využít souhrnných indexů, které pomocí jediného výsledného čísla odkývají silné a slabé stránky podniku. Jejich rychlá vypovídací schopnost je však nižší než u poměrových ukazatelů. (Růčková, 2011)

4.4.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

První podkapitolou souhrnných indexů hodnocení jsou pyramidové soustavy ukazatelů, které vrcholový ukazatel postupně rozkládají na dílčí ukazatele. Přitom identifikují činitele, které mají na tento ukazatel podstatný vliv. Nejznámějším pyramidovým rozkladem je Du Pontův diagram.

Du Pont rozklad rentability vlastního kapitálu

Praktické vyobrazení diagramu v posledním sledovaném roce je k nahlédnutí v *Příloze E*. Je založen na postupném rozkladu poměrového ukazatele ROE neboli rentability vlastního kapitálu. Hodnota ROE společnosti OZT, a. s. dosáhla v roce 2012 hodnoty 7,82 %. Tento ukazatele považujeme za vrcholový základ. ROE dále rozkládáme na rentabilitu celkových aktiv (ROA) a na podíl celkových aktiv k celkové hodnotě vlastního kapitálu. Jejich opětovným součinem bychom došli zpět k vrcholovému ukazateli. Další postup tkví v rozkladu poměrového ukazatele ROA, který můžeme rozložit na podíl ROS k obratu celkových aktiv. ROS je vypočten jako podíl čistého zisku k tržbám. Čistý zisk označovaný EAT lze rozložit na rozdíl výnosů a nákladů společnosti OZT, a. s.

4.4.2 Predikční modely

Do této kategorie modelů patří bonitní a bankrotní modely. Pro každou skupinu modelů byl vybrán jeden typický účelově zvolený ukazatel, na němž si vysvětlíme způsob výpočtu. Pomocí jediné číselné charakteristiky můžeme zhodnotit vývoj finanční situace firmy.

- bankrotní model

První skupinou predikčních modelů jsou modely bankrotní. Jejich cílem je včas upozornit vlastníky podniku na blížící se krach. Rychlým indexem nazývaným Altmanovo Z-skóre můžeme předpovědět situaci, v níž se podnik nachází, a zda mu nehrozí bankrot. Názorně budou do rovnice z účetních výkazů dosazeny hodnoty. Dále bude vypočten souhrnný Altmanův index pro každý sledovaný rok. Výsledek se dosadí do hraničních mezí. Na závěr bude interpretována finanční situace.

Altmanovo Z - skóre

V teoretické části práce byly vysvětleny dílčí položky ze vzorce, do kterého budeme všechny vypočtené hodnoty dosazovat. Výsledek by měl ležet nad rozmezím hodnoty 2,9. Pak bychom firmu mohli označit za finančně zdravou. Pásmo šedé zóny je vymezeno výsledky od 1,2 po 2,9. Hodnoty vyskytující se pod 1,2 podniku naznačují problém, který může vést k postupnému bankrotu. Postupný výpočet pro všechny roky ukazuje následující *Tabulka 14*.

Tabulka 14: Výpočet Altmanova indexu finančního zdraví u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012

Ukazatel	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2012
0,717 * (čistý pracovní kapitál / celková aktiva)	0,3842	0,4040	0,3503	0,3305	0,2764
0,847 * (nerozdělený zisk / celková aktiva)	0,6352	0,7217	0,6388	0,6331	0,6633
3,107 * (provozní VH / celková aktiva)	0,6708	0,0454	0,0451	-0,3613	0,1568
0,42 * (základní kapitál/cizí zdroje)	0,0406	0,0851	0,0403	0,0454	-0,1187
0,998 * (celkový obrat / celková aktiva)	3,2054	2,4253	1,3076	1,2244	1,3838
[Σ ukazatelů] = Výsledek Z-skóre	4,94	3,68	2,38	1,87	2,36

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

V počátečních dvou letech se index pohyboval nad hranicí doporučené hodnoty 2,9. Rok 2008 byl finančně nejzdravějším rokem, jelikož výsledek Z-skóre činil 4,94. V následujícím roce index klesl o 1,26. Stále se však držel nad rozmezím hodnoty 2,9. Roku 2010 Altmanův index vchází do pásma šedé zóny nevyhraněných výsledků. O firmě tedy nelze činit závěry. V rozmezí tohoto pásma se držel až po poslední účetní období. Proto nemůžeme jednoznačně říci, zda podniku hrozí nějaké riziko, či nikoliv.

- bonitní model

Druhou skupinu predikčních modelů tvoří modely bonitní. Jejich cílem je podle Sedláčka (2011) prozkoumat pomocí bodového ohodnocení finanční situaci a bonitu firmy. Z poměrové finanční analýzy byl vždy vybrán jeden nejúčinnější ukazatel, ke kterému byla vypracována stupnice bodového ohodnocení. Průměr těchto bodů nám odhalí výši scoringové známky, podle které dále posuzujeme finanční důvěryhodnost pro potencionální věřitele.

Kralickův rychlý test

Pomocí tohoto testu lze velmi rychle ověřit fungování podniku. Je rozdělen do čtyř skupin ukazatelů. První dva oddíly analyzují finanční stabilitu firmy. Druhé dva ověřují její výdělečnou schopnost. Každému výsledku se buďto přidělí známka nebo body. V následujícím textu budeme brát v potaz pouze bodové ohodnocení. Tyto body na závěr zprůměrujeme a zařadíme do doporučeného rozmezí.

V *Tabulce 15* je znázorněno bodové ohodnocení čtyř základních ukazatelů poměrové analýzy a výsledného ukazatele Quicktestu za jednotlivá sledovaná období v rámci let 2008 až 2012.

Tabulka 15: Výpočet Kralickova Quicktestu u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012 [body]

Ukazatel	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2012
Kvóta vlastního kapitálu	4	4	4	4	4
Doba splácení dluhu z CF	4	4	4	4	4
Cash flow v tržbách	2	1	1	0	4
ROA	1	1	1	0	1
[Průměr bodů] = Výsledek Quicktestu	2,75	2,5	2,5	2	3,25

Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

Výsledek Quicktestu by se měl podle teoretické části práce pohybovat nad hodnotou 3. Pak můžeme konstatovat, že je podnik finančně zdravý. Tuto podmínku splňuje výsledek týkající se roku 2012. Ostatní hodnoty spadají do pásma šedé zóny, které je vymezeno intervalem hodnot od 1 do 3. Žádné účetní období neprošlo testem bonity s hodnotou nižší než jedna, která signalizuje množství potíží firem.

OZT, a. s. získává prakticky nejvyšší ohodnocení v prvních dvou ukazatelích. Finanční stabilitu firmy tedy považujeme za bezproblémovou. Na druhé straně můžeme konstatovat, že výdělečná schopnost podniku není zcela uspokojivá. I když by se průměr posledních dvou ukazatelů nacházel stále v zóně únosných hodnot, rentabilitu aktiv a tržeb hodnotíme negativně.

5 ANALÝZA VNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ KOLEM AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI OZT, A. S.

Umění rozpoznat faktory svého okolí, které na podnik působí, je jedním ze základních aspektů firemní strategie. Aby firma mohla na trhu prosperovat, musí se ztotožnit s příležitostmi a hrozbami, které se na trhu běžně vyskytují. Tato kapitola bude věnována praktickému srovnání všech faktorů, které mají na úspěšnost podniku značný vliv. Nejprve bude provedena PEST analýza bádající po politicko-legislativních, ekonomických, sociálně-demografických a technologických činitelích. Následně bude provedena analýza makroprostředí pomocí Porterovy analýzy pěti konkurenčních sil.

5.1 PEST analýza

V dnešní době nejvyužívanější analýzou makrookolí je PEST analýza. Odpovídá na otázky typu: Jakým nejefektivnějším způsobem může podnik využít změny makroekonomických podmínek ke svému podnikání? Jaké je postavení firmy na trhu?

Nyní se zaměříme na obsah jednotlivých bodů PEST analýzy, které budeme aplikovat na OZT, a. s. v praxi.

5.1.1 Politicko-legislativní faktory

S touto oblastí souvisí politická situace v zemi, ve které OZT, a. s. podniká. V našem případě jde o trhy domácí i zahraniční. Od OZT, a. s. totiž odebírají jak tuzemské firmy, tak firmy z Evropské unie a Ruska. V každém státě platí jiné legislativní zákony. Tato podkapitola se bude orientovat pouze na české legislativní prostředí, které každoročně zaznamenává změny v daňové politice, v zákoníku práce, v obchodním zákoníku a jejich novelách. Český podnikatel nesmí zapomínat ani na neustálou regulaci vlády.

Politická situace v České republice ovlivňuje nejenom veřejnost, ale i všechny podnikatelské subjekty. Od roku 2004 se Česká republika řadí mezi členské státy jednotného vnitřního trhu Evropské unie. Tato skutečnost napomohla OZT, a. s. vstoupit do mezinárodního obchodu se zahraničními státy EU. Tím rozšířila pole působnosti za hranice tuzemska. Společný celní sazebník v propojení s daňovým řízením dodnes snižuje společnosti náklady na export svých výrobků. Další pozitivum členství v EU OZT, a. s. shledává při čerpání dotací z Evropského fondu. Tato podpora

malých a středních podniků umožňuje společnosti modernizovat svůj technologický park.

Nejvýraznější změny, které z politicko-právního prostředí podniku plynou, jsou výkyvy v daňových sazbách. Jedná se zejména o postupné snižování a opětovné navýšení sazeb DPH. Společnost OZT, a. s. pracuje především se základní sazbou daně z přidané hodnoty (DPH) a se sazbou daně z příjmu právnických osob (DPPO). Univerzální daň platí všichni dodavatelé vedení jako plátcí DPH za prodej většiny zboží. Odvádějí tedy část hodnoty z vydělaných peněz neboli z marže, které podnikatelský subjekt při své činnosti dosáhl, do státní pokladny. Naopak odběratelé mohou požádat o vrácení daně, kterou dodavateli při obchodu odvedli. Vývoj sazby DPH měl skokový trend. U zrodu společnosti OZT, a. s. sazba činila 23 %. Postupně se snižovala a v roce 2008 klesla na 19 %. Od této doby zaznamenává opětovný vzrůst. V roce 2012 představovala výši 20 % a o rok později stoupla na 21 %. Toto procento je používáno pro výpočet daně z přidané hodnoty dodnes. Stejně pravidlo odvodů do státní pokladny platí i pro daň z příjmů právnických osob. Tato daň je uvalena na finanční příjem obchodních společností neboli právnických osob. Mimoto jsou tyto osoby povinny zveřejňovat po uplynutí účetního období účetní závěrku ve sbírce listin Obchodního rejstříku. Při vzniku společnosti dosahovala DPPO nejvyšší hodnoty, a to 45 %. V dalších letech vykazovala již klesající trend. V roce 2008 činila 21 %, o rok později klesla o jeden procentní bod a v roce 2010 se ustálila na 19 %. Tato sazba daně platí dodnes. (Málková, 2013)

Společnost OZT, a. s. od počátku svého založení splňuje mezinárodní normu ISO 9001, ISO 14001 a vyrábí své produkty pro zařízení obchodů pod vlastní ochrannou známkou OZAP vedenou u Úřadu průmyslového vlastnictví. Výrobní program totiž vychází z tradice bývalého státního podniku OZAP, od kterého OZT, a. s. při svém vzniku ochrannou značku koupila. Po rozpadu firmy OZAP – OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ A POTŘEBY se OZT, a. s. podařilo udržet původní český výrobek, vlastní vývoj i konstrukci před silící konkurencí.

5.1.2 Ekonomické faktory

V posledních pěti letech ovlivnila hospodářská krize téměř každou firmu po celém světě. U OZT, a. s. tomu bylo jinak. Podnik i přes celosvětový obrat ve vývoji průmyslového odvětví trvale zvyšoval své tržby a exportoval své zboží do patnácti

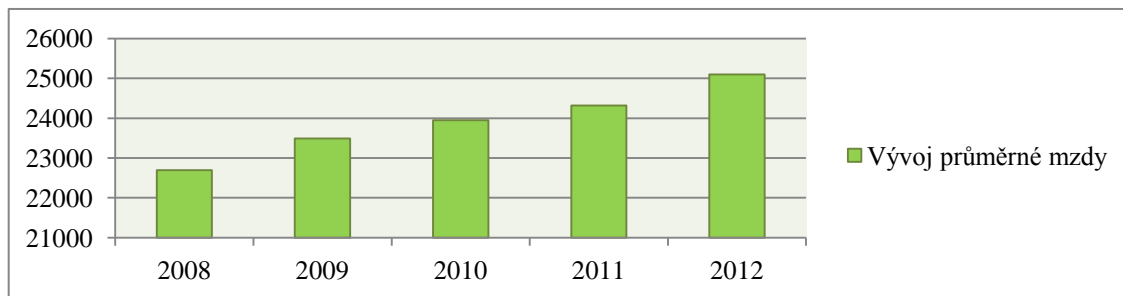
zemí. Nevzdal se kontaktu s Ruskem, kde po celou svoji éru nasbíral mnoho cenných vztahů. Dalšími trhy, na které podnik expanduje, jsou ve Francii, Polsku, Velká Británii a Slovensku. Jedná se o uzavřené kontrakty s podniky a spolupráci podřízenou zákazníkům těchto států.

Hospodářská krize se však projevila na makroekonomickém vývoji ekonomiky státu. Proto je důležité průběžně sledovat jednotlivé makroekonomické ukazatele. A to nejen na tuzemských trzích, ale i na trzích, kam OZT, a. s. exportuje své výrobky.

Průměrná mzda v České republice

Vývoj průměrné mzdy v ČR ve sledovaných letech od roku 2008 je zobrazen na *Obrázku 31*. *Obrázek 32* znázorňuje vývoj průměrné mzdy pracovníků u OZT, a. s.

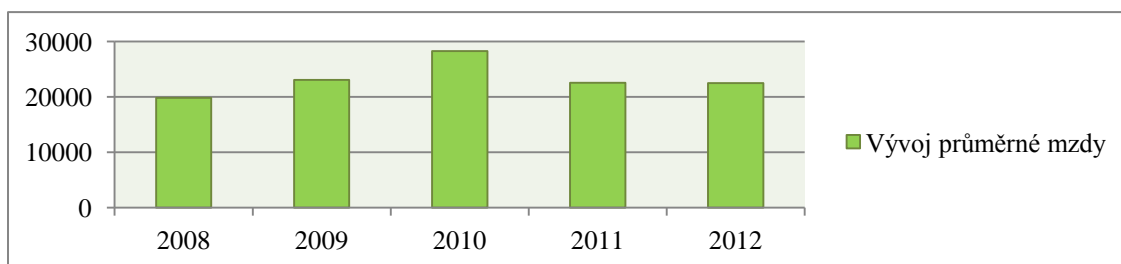
Obrázek 31: Vývoj průměrné mzdy v ČR

Zdroj: <http://www.kurzy.cz/makroekonomika/mzdy/?G=1&A=1&page=1>, 2014

Z ilustračního grafu zachycujícího aritmetický průměr mezd v každém roce můžeme rozpoznat vzrůst průměrné mzdy během pěti po sobě jdoucích let. Poslední rok se změnil oproti počátečnímu o 10,6 %. Z toho můžeme usoudit, že i během hospodářské krize došlo k nárůstu průměrných mezd zaměstnanců. Celostátní průměrnou mzdu mohlo v nedávné době ovlivnit propouštění zaměstnanců. Díky tomu stáli pracovníci dosáhli větší mzdy. Další možností je, že o práci přišli pouze málo kvalifikovaní pracovníci, kterých se firma vzdala, a obsazená zůstala jen místa lépe placená.

Obrázek 32: Vývoj průměrné mzdy OZT, a. s.

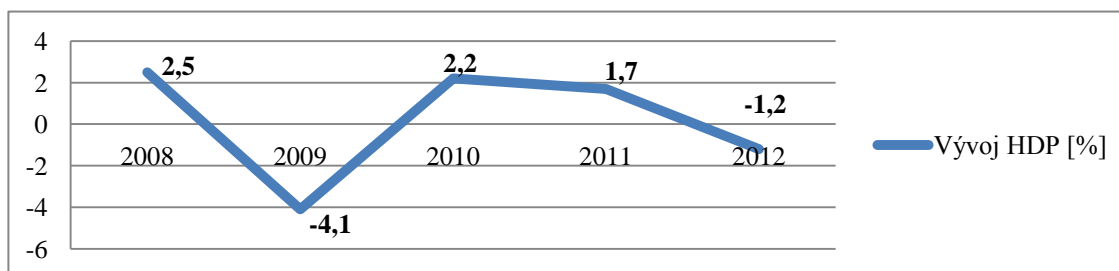
Zdroj: Vlastní zpracování tabulky prostřednictvím výročních zpráv společnosti OZT, a. s., 2014

Z předešlého obrázku vidíme, že se vývoj průměrné mzdy zaměstnanců OZT, a. s. pohyboval přibližně kolem 22 000 Kč, pouze v roce 2010 vyšplhal na 28 272 Kč a tím jako jediný překročil celorepublikový průměr. V ostatních letech byla průměrná mzda pracovníků akciové společnosti vždy nižší než průměr v celé České republice.

Hrubý domácí produkt (HDP)

Tento makroekonomický ukazatel vyjadřuje celkovou hodnotu hospodářského růstu země během jednoho roku. Každá země se snaží dosáhnout co nejvyšší hodnoty tempa růstu HDP, jelikož ho považujeme za klíčový ukazatel vývoje národního hospodářství. *Obrázek 33* zachycuje jeho celorepublikový procentuální vývoj v jednotlivých letech s počátečním rokem 2008.

Obrázek 33: Vývoj HDP v České republice ve sledovaných letech [v %]

Zdroj: <http://www.kurzy.cz/makroekonomika/hdp/?G=3&A=2&page=1>, 2014

Z *Obrázku 33* plyne, že česká ekonomika vykazovala skokový trend ve vývoji HDP. V roce 2008 činilo HDP 2,5 %, o rok později v důsledku hospodářské krize kleslo na nejnižší hodnotu ze všech sledovaných let. Za rok totiž poklesl hrubý domácí produkt až na -4,1 %. Faktorem tohoto nepříznivého vývoje byl průmyslový sektor. Poptávka v oblasti obchodu a služeb nabrala razantního spádu a k tomu ubylo i podnikových investic. V roce 2010 se HDP zvýšilo na hodnotu 2,2 %. Další roky se opětovně snižovalo.

5.1.3 Sociálně-demografické faktory

Demografické prostředí a složení věkové struktury obyvatelstva nemá pro OZT, a. s. skoro žádnou informační hodnotu, jelikož produkuje své výrobky dalším podnikatelským subjektům. Věková struktura zaměstnanců pracujících ve výrobě viditelně zestárla a hlavně se snížila jejich odborná úroveň. S postupem času ubylo pracovníků vyučených ve strojírenských profesích. Ve výrobním procesu pracuje jen malá část lidí s vykonanou maturitní zkouškou. Převážně se zde nacházejí pracovníci

s výučním listem, kteří jsou v první řadě manuálně zruční. Na druhé straně ve vlastním technologickém zázemí pracují lidé velice kvalifikovaní. Je všeobecně známo, že se počet lidí s vysokoškolským titulem v ČR zvýšil během deseti let skoro o polovinu. Tento fakt je pro společnost OZT, a. s. velice příznivý. Může do míst, kde chybí odborně vzdělaní lidé, dosazovat velmi kvalifikovanou pracovní sílu.

5.1.4 Technologické faktory

Technologie používané ve výrobě jsou v dnešním světě významným měřítkem úspěchu firem na konkurenčním trhu. Aby si firmy udržely vysokou konkurenční schopnost, musí investovat do rozvoje technologických parků. Jak již bylo zmíněno v kapitole 3, firma v posledních letech stále více modernizovala své technologické zázemí. Nakupuje stroje, které z převážné části dotuje Evropský fond. Tyto stroje usnadňují práci zaměstnancům a umožňují zrychlenou výrobu větších zakázek. Díky tomu se snižují i dopady na životní prostředí. Moderní stroje totiž striktně splňují normy vyhlášené Evropskou unií. Tyto technologické celky však potřebují pracovat téměř nepřetržitě, aby byla zaručena jejich ekonomická návratnost.

Další důležitou součástí modernizace jsou funkční informační systémy, které slouží k interním účelům a k dorozumívání se s dodavateli a odběrateli. Společnost využívá účetního programu nazývaného SAFÍR. Pomocí něho eviduje účetní operace a zachycuje přehlednou evidenci účetních dokladů. Dodavatel tohoto softwaru zabezpečuje pravidelné aktualizace i s hot-line telefonickou podporou.

5.2 Porterova analýza pěti konkurenčních sil

Další analýzou, kterou se v rámci praktického průzkumu vnějšího prostředí budeme zabývat, je Porterův model pěti sil, který zkoumá užší okolí podniku zvané mikroprostředí. Nejčastěji odpovídá na otázky typu: Jakou konkurenční výhodu podnik drží při schopnosti vyrábět stejně kvalitní výrobek jako konkurence? Jak podnik ovlivní další vstup potenciálního konkurenta? Jak moc je pro podnik důležitá vyjednávací síla odběratelů a dodavatelů? Při jaké technologii jsou vyráběny substituty z jiného průmyslového odvětví?

Následně se pokusíme odpovědět na všechny tyto otázky a najít všech pět konkurenčních sil, které ovlivňují ziskovost daného sektoru trhu.

5.2.1 Stávající konkurence

Firmy ve snaze získat co nejvyšší podíl na trhu používají různých nástrojů, kterými je možné dosáhnout lepších výsledků než konkurence. Až do roku 1989 měl státní podnik OZAP v oblasti výroby obchodního zařízení monopolní postavení na trhu. Byl tedy jediným výrobcem tohoto sortimentu na území České republiky. Po otevření hranic v tom samém roce začal být vystavován konkurenčnímu prostředí. To hrozilo díky firmám, které začaly dovážet stejný sortiment zboží ze zahraničí a díky novým českým výrobcům, kteří zahájili výrobu v tuzemsku. Firma OZAP měla proti nim na českém trhu téměř třicetiletý náskok ve zkušenostech s výrobou regálových systémů, tradici, jméno a díky tomu ještě několik let udávala ve výrobě lehkých kovových regálů tón. Cenová hladina produkce byla vodítkem pro ostatní konkurenční dodavatele a tuzemské výrobce. Rok 1998 byl významným mezníkem, neboť odštěpný závod Toužim, jak již bylo uvedeno v kapitole 3, zakoupila nově založená akciová společnost OZT.

Mezi přímé konkurenty na trhu patří především:

ITAB Shop Concept CZ, a. s.	Gondella
Chrudichromská 19	Říkov 266
680 01 Boskovice	552 03 Česká Skalice
www.itab.cz	www.gondella.cz

Dalším zlomovým bodem byl příliv zahraničních výrobců do České republiky po odstranění hranic v EU. Vzhledem k nasycenosti trhu s regálovými systémy v Evropě nabídka převyšuje poptávku. Velcí výrobci totožného produktu, kteří ovládají velkou část trhu, disponují výrobními linkami, které pracují v třísměnném provozu a jejich produktivita je tak vysoká, že jim společnost nedokáže cenově konkurovat. Tyto firmy si navíc začaly v tuzemsku zakládat nadnárodní podniky. Naštěstí se OZT, a. s. podařilo přijmout zásadní strategické rozhodnutí v oblasti obchodní politiky. Bylo rozhodnuto o tom, že se podnik zaměří převážně na český a slovenský trh, na malé podniky, supermarkety a především využije znalosti svých výrobků mezi tuzemskými zákazníky. Proto byla vybudována síť dealerů, kteří denně nabízejí firemní výrobky po celé České republice. Tito obchodníci jsou blízko zákazníka v jednotlivých regionech. V dnešní době má společnost OZT na území ČR a SR přibližně 30 smluvních zástupců, kteří firmu zastupují v každém regionu na území České republiky.

Další pozitivum této firmy tkví ve schopnosti dodávat obchodní zařízení v různých barevných odstínech dle přání zákazníka. Vybavení prodejních interiérů je pro každého obchodníka specifické a barevné rozlišení zde hraje významnou roli. Velcí výrobci nabízejí své produkty pouze v několika základních odstínech a neztrácejí čas s menšími zakázkami. U firmy OZT jsou regálové systémy povrchově upravovány na zmodernizované lince pro nanášení práškového laku. Podnik také nabízí široké spektrum prvků doplňujících základní regálový systém. OZT tudíž poskytuje rozsáhlou nabídku složek, které jsou na zakázku připojeny k základním výrobkům podle orientace specifických druhů obchodů. Opět drží konkurenční výhodu oproti velkým producentům, kteří se většinou soustřeďují na velkosériovou výrobu základních prvků.

Ve firmě OZT, a. s. oproti konkurentům chybí personální a manažerská práce a převládají zde principy používané před 30 lety. Na mnoha pozicích zaměstnání lidé bez odpovídajícího vzdělání a znalostí nezbytných pro výkon příslušné funkce. Díky modernizaci technologického parku, kam přibíli nové stroje pro mnohotvárné ohýbání plechů, ubylo kapacit pracujících lidí. Speciální stroje převzaly práci a usnadnily výrobu či manipulaci s materiálem.

5.2.2 Potencionální konkurenti

Ve světě existuje celá řada výrobců obchodního zařízení, které často expandují na český trh. Otázkou však zůstává, zda jsou zákazníci spolupracující s OZT, a. s. ochotni přestoupit ke konkurenci, která neposkytuje tolik zákaznických výhod, jaké nacházejí odběratelé u společnosti OZT, a. s. Vstup nových konkurentů na trh s sebou přináší spoustu rizik a pro nový podnikatelský subjekt představuje mnoho investičních výdajů. Základem jsou vždy nutná aktiva pro zahájení činnosti, vytvoření distribuční sítě, získání loajality zákazníků k nově zavedené značce, apod. Firma OZT, a. s. si tradici udržela i přes příliv zahraničních výrobců do České republiky a vznik tuzemských společností. Ohrožení ze strany nově vznikajících konkurentů na trhu není příliš vysoké.

5.2.3 Substituty

Za substituty považujeme výrobky, které se vyrábějí jinou technologií, než kterou používá firma OZT, a. s. Jsou to dva různé statky, které pro zákazníka představují alternativní výběr jednoho z nich. Spotřebitelé je pak mohou snadno zaměňovat. Stavebnicové kovové regálové systémy jsou však jedinečné. Dají se sestavovat v různě

dlouhé a formované sestavy s různým počtem polic. Jejich maximální nosnost umožňuje vyšší zatížení než je tomu například u dřevěných regálů. Kromě regálů vyrobených ze dřeva neexistuje přímý substitut, který by nahradil takovéto obchodní vybavení. Patří mezi dokonalé substituty. Zákazník kovové regály může zaměnit pouze za statky jiných firem. Záleží tedy na individuálních požadavcích zákazníka, k jakému účelu bude soustavy regálů používat.

5.2.4 Zákazníci

Společnost OZT, a. s. si za dobu své existence získala řadu věrných zákazníků, kteří se přesvědčili o kvalitě tradičního českého výrobku, a kteří považují tuto akciovou společnost za významného výrobce obchodního zařízení v ČR. Produkce se technickými parametry a designem zcela vyrovnává ostatním konkurentům po celém světě. Je tedy kompatibilní se systémy předních evropských a světových výrobců. Nadnárodní společnosti se navíc neorientují na nástřiky barev v různých odstínech a na povrchové úpravy. Západoevropské země se odklánějí od Číny a Japonska. Hledají kvalitní výrobce ve svém okolí.

Mezi největší české odběratele patří obchodní řetězce společností Coop, Lidl, OBI a Okey. Ty využívají šance sjednání dlouhodobých smluv, což společnosti přináší pravidelné fixní příjmy. Mezi světové zákazníky patří především obchodní řetězce, supermarkety, benzinové stanice a lékárny na Slovensku, ve Francii, Velké Británii a v Polsku. Kontakt společnost udržuje i s Ruskem, kde má prodej stoupající trend.

5.2.5 Dodavatelé

Veškerou přepravu zajišťují dodavatelské firmy Carry Goods s. r. o. a Slemr Spedition, které s OZT, a. s. blízkou spolupracují. S těmito společnostmi firma individuálně jedná o dodacích podmínkách při nákupu materiálu nebo při převozu hotového výrobku k zákazníkovi. Dodávky materiálu probíhají nepravidelně v závislosti na požadavcích zákazníka. Velké zakázky s sebou nesou povinnost většího uskladnění materiálu. Společnost OZT, a. s. nedrží žádné minimální skladové zásoby regálových soustav, jelikož veškerá výroba se řídí podle objednávek. Navíc tito výhradní dodavatelé mají v areálu vybudovanou menší základnu, kde mohou parkovat svá vozidla. Tím se urychluje průběh přepravy materiálu a jeho následných vykládek. Realizuje se i včasná mezinárodní a tuzemská doprava celozozových zásilek ke konečnému odběrateli.

6 ZHODNOCENÍ EKONOMICKÉ SITUACE PODNIKU OZT, A. S. A NÁVRH OPATŘENÍ NA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ SITUACE

6.1 Zhodnocení ekonomické situace na základě provedených analýz

V této kapitole je uvedeno souhrnné zhodnocení ekonomického zdraví firmy OZT, a. s., které jsem získala průzkumem finanční analýzy a zpracováním analýzy vnějšího prostředí. Výsledky některých ukazatelů finanční analýzy jsou srovnány s odvětvím podle CZ NACE, do kterého činnost OZT, a. s. spadá. Data jsem posuzovala v období pěti uplynulých let od roku 2008 až po 2012, jelikož za účetní období 2013 firma zatím nezveřejnila účetní výkazy.

Na základě provedené finanční analýzy lze konstatovat, že je OZT, a. s. firmou ekonomicky zdravou a silnou. Má vysoký roční obrat a dostává svým obchodním závazkům. Ve všech sledovaných letech kromě roku 2011 vykazoval výsledek hospodaření zisk, a to dokonce i v období celosvětové hospodářské krize. Společnosti se v průběhu této krize jen nepatrně zmenšil objem zakázek. Ty rozhodující se jí podařilo udržet. Rok 2011 byl finančně nejslabším rokem. Ztrátu zapříčinil nákup cenného papíru. V posledním roce došlo ke zhodnocení tohoto cenného papíru a k dokončení modernizace strojového parku, proto vykazuje čistý zisk náhle stoupající trend.

Je nutné podotknout, že výroba regálových systémů je materiálově velice náročná. Tato skutečnost klade vysoké nároky na financování výrobního procesu. Materiálové náklady tvoří průměrně 56 % výrobní ceny výrobků a ve vyráběném sortimentu najdeme jen velmi málo produktů s vysokou přidanou hodnotou.

První analýzou, kterou jsem se v rámci praktické části práce zabývala, byla horizontální a vertikální analýza. Na celkové bilanční sumě se podílejí z více jak 60 % oběžná aktiva. Tím zaujímají převahu nad stálými aktivy, a to zejména z důvodu držby vysokého objemu zásob. Časové rozlišení aktiv je na stoprocentním základu nepatrné. Vývoj celkové bilanční sumy aktiv vykazoval skokový trend a v jednotlivých letech průběžně klesal i stoupal. Tento fakt byl způsoben tím, že firma OZT, a. s. každým rokem uspokojovala různé objemy zakázek. Z analýzy pasiv lze rozpoznat fakt, že společnost financuje nově pořízený majetek převážně z vlastních zdrojů. Proto vlastní

kapitál převažuje nad cizími zdroji. Jeho největší část tvoří výsledek hospodaření minulých let. V průběhu sledovaných let též došlo k nárůstu podílu cizích zdrojů financování, jelikož podniku vzrostly krátkodobé závazky z obchodních vztahů. Skokový trend pasiv je opět způsoben různým objemem zakázek, které firma v rámci let realizovala.

Z analýzy výkazu zisku a ztráty vyplývá, že mezi největší výnos společnosti patří provozní výsledek hospodaření. Jedná se zejména o tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb, které se mění podle objemu výroby. Firma se od roku 2010 přestala zabývat přímým prodejem zboží. V roce 2011 přesáhly náklady výši výnosů. Výsledek hospodaření byl ztrátový. Proto nejvýraznější změnu zaznamenal přelom roku 2010 a 2011.

Druhá kapitola je věnována analýze čistého pracovního kapitálu. Za všechny sledované roky vykazuje ČSH kladný výsledek. I přesto, že likvidita nepatrně klesá, předpoklad výsledku vyššího než je nula firma OZT, a. s. splňuje. Platební schopnost podniku tedy můžeme hodnotit za velmi uspokojivou.

Třetí kapitola je orientována na analýzu poměrových ukazatelů. Analýza rentability dokazuje, že vložený kapitál do určitého investičního majetku je pro společnost a akcionáře výnosný. Celková výdělečná schopnost akciové společnosti je tedy uspokojivá. Ve srovnání s odvětvím v podnikatelské sféře se skoro všechny výsledné hodnoty ukazatelů pohybovaly pod průměrem. Tento stav je vyvolán poklesem firemních zakázek. V roce 2011 je zohledněna ztráta, která zapříčinila, že všechny výsledky rentability pro toto účetní období vycházejí záporně. Jinak tomu bylo jen v roce 2008, kdy konečné hodnoty vycházely vždy vyšší než oborový průměr. Budoucímu vývoji firmy by prospělo rozšíření sortimentu do ostatních zemí EU či větší distribuce výrobků do Ruska, čímž by došlo k rozšíření zákaznického centra.

Z výsledků finanční analýzy vyplývá, že firma OZT, a. s. je velice likvidní společností. Ve srovnání s odvětvím dosahují ukazatele likvidity vyšších hodnot než oborový průměr. U něj se všechny položky platební schopnosti pohybovaly v doporučených intervalech. Společnost OZT, a. s. ve všech ukazatelích likvidity silně přesahovala navrhovanou mez. Je tedy bez problému schopna splácet své závazky v krátké lhůtě. Nadále by se měla snažit o případné snížení ukazatelů likvidity, jelikož jí vznikají nadbytky oběžných aktiv.

Všechny ukazatele zadluženosti se v jednotlivých letech pohybovaly uvnitř doporučených mezí. Jedinou výjimku tvořil rok 2011 u ukazatele úrokového krytí, u kterého byla zohledněna ztráta a který se ve výsledku prokázal zápornou hodnotou. Zhodnocení ukazatelů finanční stability potvrdilo fakt, že podnik nepatří k zadluženým společnostem. Věřitelé jsou tedy benevolentní k odkladu splátek, jelikož dávají přednost málo zadluženým podnikům.

Ukazatele aktivity zjišťovaly míru hospodaření s aktivy společnosti. Obrat celkových aktiv se v počátečních letech pohyboval v doporučených mezích. V dalších letech již nabýval podprůměrných hodnot. Společnosti by se vyplatilo odprodat část přebytečných aktiv. Snížení tržeb by mělo negativní vliv na výsledek hospodaření, proto se nedoporučuje. Obrat zásob splňoval normu též v počátečních dvou letech. Po zbytek účetních období byly výsledky výrazně nižší. Obrat pohledávek je o něco vyšší než obrat zásob. Ukazatel doby obratu zásob kolísá. Nejdelší dobu pobýly zásoby na skladě v roce 2010. Společnost by se měla orientovat na snižování zásob, jelikož zásoby váží podniku kapitál. Doba obratu pohledávek se postupně zvyšovala. Z toho lze vyvodit, že společnost čím dál více tolerovala prodlouženou dobu inkasa od svých zákazníků. Od roku 2010 totiž ukazatel stoupá nad 40 dní, kdy musí OZT, a. s. čekat na splacení pohledávek svých klientů. Doba obratu závazků měla kolísavý trend. Ve srovnání s dobou obratu pohledávek firma OZT, a. s. sama prodlužovala platby směřované k dodavatelům. Pro podnik je tato skutečnost příznivá, jelikož poskytuje svým zákazníkům kratší obchodní úvěr a sama ho čerpá od svých dodavatelů v delším časovém horizontu.

Poslední skupina poměrových ukazatelů, kterou jsem zanalyzovala, interpretovala vývoj ukazatelů kapitálového trhu. Pro průzkum jsem vybrala pouze dva ukazatele, které se dají pro nástin problematiku aplikovat na společnost fungující bez veřejného upisování akcií. Účetní hodnota jedné akcie z počátku let stoupala. Tento fakt vyjadřuje dobrou finanční situaci podniku. Od roku 2011 opět klesala. Čistý zisk vykázal nejvyšší návratnost investice do jedné akcie v roce 2008.

Dále jsem zpracovala Du Pont rozklad, který postupně rozkládá položku rentability vlastního kapitálu (ROE) na dílčí ukazatele, které se podílejí na jeho skladbě. Přehledně ukazuje vývoj sumy tržeb, celkových aktiv a čistého zisku, které v roce 2012 společnost OZT, a. s. vykázala.

Pro prognózu bankrotní situace podniku jsem vybrala model nazývaný se Altmanovo Z-skóre. Hodnoty pohybující se v šedé zóně model vykazoval v letech 2010 a 2012. V roce 2011 klesl až na hodnotu 1,26, která pomalu směřuje k hranici hrozby blízkého se krachu. V počátečních dvou letech spadal do doporučených mezí podnikového blahobytu. Tyto roky byly finančně nejlepšími.

Posledním modelem jsem zhodnotila ekonomickou situaci podniku a bonitu firmy. Výběr Kralickova Quicktestu nám umožnil odhalit scoringovou známku u čtyř skupin ukazatelů. Jejich průměr se ve všech letech pohyboval v pásmu šedé zóny. Výjimku tvořil pouze poslední rok, který spadal do uspokojivého pásma. Kvóta vlastního kapitálu a doba splácení dluhu z cash flow se zdá být bezproblémová. Za neuspokojivou označujeme analýzu cash flow v tržbách a rentabilitu celkových aktiv. Cash flow se běžně promítá v tržbách a vyjadřuje podniku skutečnost, zda je investice výnosná. Pro firmu byla investice zisková pouze v posledním roce, jelikož byl zhodnocen cenný papír pořízený v předešlém účetním období. Rentabilita celkových aktiv po celou svou dobu vykazuje nižší oborový průměr než odvětví a celkový zisk vygenerovaný z investovaného kapitálu je kromě roku 2008 jen nepatrně vyšší.

Dalším úkolem praktické části je průzkum faktorů, které ovlivňují ekonomickou situaci podniku. Z PEST analýzy vyplývá, že firmu ovlivnil vnitřní trh Evropské unie, který jí pomohl expandovat na jiné zahraniční trhy. Značný vliv mělo i stmelení celního sazebníku, které firmě dodnes šetří náklady. Výše daňové sazby během deseti let zaznamenala postupné snižování. Firmě tak ušetřila náklady z odvodů daní státu. Mezi ekonomické faktory, které působí na podnik, patří vývoj průměrné mzdy v České republice. V porovnání s firmou OZT, a. s. jsou na tom zaměstnanci v tuzemském průměru lépe. Akciová společnost svým zaměstnancům vyplácí mzdy nižší než je celorepublikový průměr. Pouze v roce 2010 byla štedřejší. Vliv celosvětové hospodářské krize firmu nikterak neovlivnil ve své činnosti. Vývoj hrubého domácího produktu sloužil k průzkumu makroekonomické situace státu. Za nejdůležitější sociálně-demografické faktory firma považuje vývoj věkové struktury zaměstnanců a jejich vzdělání. Ve společnosti výrazně ubylo mladých a kvalifikovaných pracovníků. Poslední zkoumanou částí PEST analýzy byl technologický vývoj. Z dotací Evropského fondu zmodernizovala strojový park. Firma ve své činnosti běžně využívá účetní program SAFÍR, který jí pomáhá vést podvojný účetnictví jako soustavu záznamů.

Další analýzou, kterou jsem využila k průzkumu bezprostředního okolí podniku, je Porterova analýza pěti konkurenčních sil. První silou byl vliv stávající konkurence na podnik. Po otevření hranic je neustále vystavován hrozící konkurenci, které musí čelit poskytováním různých zákaznických výhod. Za největší výhodu firma považuje dlouholetou tradici a důvěru u zákazníků. Výroba je sama o sobě orientovaná na zákazníka. Zmodernizovaný technologický park umožňuje vykrýt další pozitivum, které tkví v nástřících různé škály barev a v povrchové úpravě regálů, kterou konkurenti běžně vynechávají. Druhou silou je ohrožení OZT, a. s. potencionálními konkurenty. Ti pro společnost nepředstavují vyšší hrozbu, jelikož firma udržuje se zákazníky neustálý kontakt a podřizuje jim výrobu. Vliv substitutů představuje třetí ohrožení podniku. Nejvýraznějším substitutem jsou regály ze dřeva a jiných kovů, než které používá k produkci stavebnicových systémů OZT, a. s. Čtvrtým faktorem jsou zákazníci a jejich výběr. Největšími obchodními řetězci v Čechách jsou pro firmu COOP, Lidl, OBI, apod. Společnost dále exportuje své zboží na zahraniční trhy. Posledním faktorem je skupina dodavatelů, která zařizuje veškerou distribuci pomocí mezinárodní a tuzemské dopravy. V dnešní době s ní musí podnik udržovat blízkou spolupráci, jelikož na ní závisí jak dovoz materiálu, ze kterého podnik následně vyrábí, tak odvoz hotových výrobků k zákazníkovi.

6.2 Návrhy na zlepšení ekonomické situace

V této podkapitole jsou zmíněna některá opatření, kterými by podnik mohl zlepšit celkovou ekonomickou situaci, a o kterých do budoucnosti uvažuje. Zde jsou uvedena některá z nich:

- Rozšířit stavebnicové systémy o nová doplňková příslušenství vhodná pro čerpací stanice, lékárny, kancelářské prostory, prodejní kiosky apod. v tuzemsku i v zahraničí a zvýšit trend exportu výrobků do Ruské federace,
- nadále využívat online konfigurátor, pomocí něhož si mohou zákazníci vypočítat cenu, zadat požadavky na skladbu komponent a odeslat poptávku do výroby,
- motivovat zákazníky k včasné platbě, popřípadě využít jednocentních skont za předčasné zaplacení pohledávek,
- vybudovat vlastní kogenerační jednotku na výrobu elektrické energie a tepla prostřednictvím skupiny ČEZ, a. s. Tím by firma ušetřila více jak 1,5 milionu Kč ročně.

ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení ekonomické situace firmy OZT, a. s. v letech 2008 až 2012 na základě využití finanční analýzy. Je zde systematicky posouzena firemní minulost, současnost a u některých ukazatelů zhodnocena i budoucí předpověď finančního vývoje. Pomocí PEST analýzy a Porterovy analýzy pěti konkurenčních sil jsem zanalyzovala jak makroekonomické ukazatele, tak faktory bezprostředního okolí, které svým působením mohou ovlivňovat konkurenční postavení společnosti OZT, a. s. na trhu. Na základě provedených analýz jsem navrhla možná opatření, kterými může firma OZT, a. s. zlepšit hospodaření s peněžními prostředky.

K provedení finanční analýzy jsem využila poznatků z odborné literatury, internetových stránek, interních materiálů a účetních závěrek sledované společnosti. Na základě osobních konzultací s finančním ředitelem Ing. Martinem Svobodou a s vedoucí bakalářské práce, Ing. Yvonou Holečkovou, Ph. D. jsem posbírala důležité informace ke zpracování všech zásad bakalářské práce.

Teoretickou část jsem situovala na charakteristiku jednotlivých metod a postupů. V rámci obou částí teoretické práce je provedena deskripce analýz. V první kapitole se jedná o popis jednotlivých ukazatelů finanční analýzy. U druhé kapitoly je vysvětlen průběh analýz makroprostředí a mikroprostředí podniku. Tyto teoretické poznatky byly podkladem pro vypracování praktické části.

Na začátku praktické části je blíže charakterizována společnost OZT, a. s., její historie, přehled nabízených výrobků, vývoj počtu zaměstnanců a tržeb za posledních deset let. Po úvodním představení je provedena finanční analýza společnosti pomocí dílčích ukazatelů. Následuje analýza vnějšího prostředí. PEST analýza hodnotí vliv politicko-legislativních, ekonomických, sociálně-demografických a technologických faktorů působících na společnost. Porterova analýza diagnostikovala pět konkurenčních faktorů užšího okolí kolem podniku, kterými jsou stávající a potenciaální konkurenti, substituční produkty, zákazníci a dodavatelé.

Na závěr této práce jsem navrhla opatření, která firmě do budoucna pomohou zlepšit ekonomickou situaci, popřípadě snížit výrobní náklady. Na základě těchto podnětů může společnost získat vyšší konkurenční výhodu a větší důvěru u stálých zákazníků. Mohla by též přilákat nové odběratele, kteří budou mít o tradiční český výrobek zájem.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Stupnice hodnocení ukazatelů Quicktestu	32
Tabulka 2: Vybrané faktory z každé skupiny PEST analýzy	35
Tabulka 3: Horizontální analýza aktiv společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012.....	51
Tabulka 4: Horizontální analýza pasiv společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012	53
Tabulka 5: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012	55
Tabulka 6: Vertikální analýza aktiv společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012.....	57
Tabulka 7: Vertikální analýza pasiv společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012	58
Tabulka 8: Vývoj čistého pracovního kapitálu u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012 [v tis. Kč]	60
Tabulka 9: Souhrnný vývoj ukazatelů rentability u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012	61
Tabulka 10: Souhrnný vývoj ukazatelů platební schopnosti u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012.....	65
Tabulka 11: Souhrnný vývoj ukazatelů finanční stability u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012.....	68
Tabulka 12: Souhrnný vývoj ukazatelů aktivity u OZT, a. s. v letech 2008 - 2012	72
Tabulka 13: Souhrnný vývoj ukazatelů kapitálového trhu u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012 [v Kč]	76
Tabulka 14: Výpočet Altmanova indexu finančního zdraví u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012.....	78
Tabulka 15: Výpočet Kralickova Quicktestu u společnosti OZT, a. s. v letech 2008 - 2012 [body].....	79

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Komplexní pohled na okolí podniku.....	34
Obrázek 2: Porterův model pěti konkurenčních faktorů.....	37
Obrázek 3: Znázornění vzrůstajícího počtu pracovníků během 20 prvních let.....	42
Obrázek 4: Znázornění rychlého rozvoje podniku během 19 let.....	43
Obrázek 5: Sídlo společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s.....	44
Obrázek 6: Logo ochranné známky společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s.....	45
Obrázek 7: Vývoj počtu zaměstnanců v posledních deseti letech.....	48
Obrázek 8: Vývoj celkových tržeb u OZT, a. s. v letech 2003 - 2012 (v tis. Kč).....	48
Obrázek 9: Vývoj čistého zisku společnosti OZT, a. s. v letech 2003 - 2012 (v tis. Kč).....	49
Obrázek 10: Absolutní změna horizontální analýzy aktiv [tis. Kč].....	51
Obrázek 11: Absolutní změna horizontální analýzy pasiv [tis. Kč].....	54
Obrázek 12: Absolutní změna horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty [tis. Kč].....	55
Obrázek 13: Procentní skladba hlavních položek aktiv na celkové bilanční sumě.....	57
Obrázek 14: Procentní skladba hlavních položek pasiv na celkové bilanční sumě.....	59
Obrázek 15: Grafické znázornění vývoje čistého pracovního kapitálu.....	60
Obrázek 16: Grafické znázornění vývoje rentability aktiv.....	62
Obrázek 17: Grafické znázornění vývoje rentability vlastního kapitálu.....	63
Obrázek 18: Grafické znázornění vývoje rentability tržeb.....	64
Obrázek 19: Grafické znázornění vývoje nákladovosti tržeb.....	64

Obrázek 20: Grafické znázornění vývoje okamžité likvidity	66
Obrázek 21: Grafické znázornění vývoje pohotové likvidity	66
Obrázek 22: Grafické znázornění vývoje běžné likvidity	67
Obrázek 23: Grafické znázornění vývoje celkové zadluženosti	69
Obrázek 24: Grafické znázornění koeficientu samofinancování	69
Obrázek 25: Grafické znázornění vývoje ukazatele zadluženosti vlastního kapitálu.....	70
Obrázek 26: Grafické znázornění vývoje ukazatele úrokového krytí.....	71
Obrázek 27: Grafické znázornění obratu celkových aktiv.....	72
Obrázek 28: Grafické znázornění obratu zásob	73
Obrázek 29: Grafické znázornění obratu pohledávek.....	74
Obrázek 30: Grafické znázornění doby obratu zásob	74
Obrázek 31: Vývoj průměrné mzdy v ČR	82
Obrázek 32: Vývoj průměrné mzdy OZT, a. s.	82
Obrázek 33: Vývoj HDP v České republice ve sledovaných letech [v %].....	83

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

a. s.	akciová společnost
CZ NACE	klasifikace ekonomických činností
ČEZ, a. s.	české energetické závody produkující elektrický proud, zemní plyn a teplo po celé České republice
ČR	Česká republika
ČSH	čistá současná hodnota
ČSR	Česká republika
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmu právnických osob
EAT	zisk po zdanění, čistý zisk
EBIT	zisk před odečtením úroků a daní
EBT	zisk před odečtením daní a po odečtení úroků
EU	Evropská unie
HDP	hrubý domácí produkt
ISO 9001	norma zabývající se řízením kvality výroby a služeb
ISO 14001	norma pojednávající o managementu životního prostředí
Kč	Koruna česká
OD Prior	obchodní dům Prior v Olomouci
OK STS Toužim	firma se sídlem v Toužimi vyrábějící palety
OZAP	OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ A POTŘEBY, státní podnik v Praze či označení ochranné známky nynější akciové společnosti OZT se sídlem v Toužimi
OZT, a. s.	OZT – OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s.

PEST analýza	analýza vyhledávající politicko-legislativní, ekonomické, společensko-demografické a technologické faktory vnějšího prostředí
ROA	rentabilita celkových aktiv
ROC	rentabilita nákladů
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
RVHP	Rada vzájemné hospodářské pomoci, obchodní instituce sdružující socialistické státy
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
SWOT analýza	analýza vyhledávající silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby podniku

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literatura:

BLÁHA, Z. S., JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 2. doplň. vyd. Praha: Management Press, 1996, 159 stran. ISBN 80-85603-80-2

DVOŘÁČEK, J., SLUNČÍK, P. *Podnik a jeho okolí: Jak přežít v konkurenčním prostředí?* 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, 192 stran. ISBN 978-80-7400-224-3

GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress s. r. o., 2009, 318 stran. ISBN 978-80-86929-26-2

HRDÝ, M., KRECHOVSKÁ, M. *Podnikové finance v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, 268 stran. ISBN 978-80-7478-011-0

KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J. *Finanční analýza: Krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, 137 stran. ISBN 80-7179-321-3

KOVANICOVÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 14. aktual. vyd. Praha: Polygon, 2004, 444 stran. ISBN 80-7273-098-3

MACEK, J., KOPEK, R., KRÁLOVÁ, J. *Ekonomická analýza podniku*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2007, 158 stran. ISBN 978-80-7043-446-8

PORTER, M. E. *Konkurenční výhoda: jak vytvořit a udržet si nadprůměrný výkon*. Praha: Victoria Publishing, 1993, 626 stran. ISBN 80-85605-12-0

PORTER, M. E. *Konkurenční strategie: metody pro analýzu odvětví a konkurentů*. Praha: Victoria Publishing, 1994, 403 stran. ISBN 80-85605-11-2

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. aktual. vyd. Praha: Grada, 2011, 143 stran. ISBN 978-80-247-3916-8

SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2. aktual. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2011, 160 stran. ISBN 978-80-251-3386-6

Online zdroje:

Kurzy.cz. *HDP 2014, vývoj HDP v ČR* [online]. © 2000 - 2014 [cit. 2014-04-09]. ISSN 1801-8688. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/makroekonomika/hdp/?G=3&A=2&page=1>

Kurzy.cz. *Mzdy – vývoj mezd, průměrné mzdy, 2014* [online]. © 2000 - 2014 [cit. 2014-04-09]. ISSN 1801-8688. Dostupné z: <<http://www.kurzy.cz/makroekonomika/mzdy/?G=1&A=1&page=1>>

Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2009* [online]. 11.4.2013 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <<http://www.mpo.cz/dokument76325.html>>

Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2011* [online]. 1.8.2012 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <<http://www.mpo.cz/dokument105732.html>>

Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost sledovaných odvětví za rok 2012* [online]. 27.6.2013 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <<http://www.mpo.cz/dokument141226.html>>

Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Výpis z obchodního rejstříku v PDF verzi pro OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s.* [online]. © 2012 - 2014 [cit. 2014-03-21]. Dostupné z: <[https://or.justice.cz/ias/ui/pdf-\\$vypis.pdf?subjektId=isor%3a283574&typ=actual&klic=19s1iw](https://or.justice.cz/ias/ui/pdf-$vypis.pdf?subjektId=isor%3a283574&typ=actual&klic=19s1iw)>

OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. *Obchodní zařízení pro každý interiér* [online]. © 2012 [cit. 2014-03-21]. Dostupné z: <<http://www.ozap.cz/cs/>>

ZIKMUND, Martin. *BusinessVize.cz: Tržby, obrat, výnosy, příjmy a zisk – základní pojmy, které se pletou* [online]. 22.9.2011 [cit. 2014-03-21]. ISSN 1805-0263. Dostupné z: <<http://www.businessvize.cz/financni-analyza/trzby-obrat-vynosy-prijmy-a-zisk-zakladni-pojmy-ktere-se-pletou>>

ZIKMUND, Martin. *BusinessVize.cz: Kde se vzala a k čemu je PEST analýza* [online]. 29.11.2010 [cit. 2014-03-31]. ISSN 1805-0263. Dostupné z: <<http://www.businessvize.cz/planovani/kde-se-vzala-a-k-cemu-je-pest-analyza>>

Ostatní zdroje:

Interní materiály o historii společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s.
Toužim: OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s., 2010

MÁLKOVÁ, Danuše. Vedoucí účetního oddělení. OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s., Plzeňská 388, 364 13 Toužim. Informace získané na základě osobních rozhovorů během odborné praxe. [20.9.2013 - 25.10.2013]

Propagační materiály společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. Toužim: OZT - Obchodní zařízení Toužim, a. s., 2014

SVOBODA, Martin. Finanční ředitel. OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s., Plzeňská 388, 364 13 Toužim. Informace získané na základě průběžných osobních konzultací. [25.11.2013 - 16.4.2014]

Vnitropodnikové materiály společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. Toužim: OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s., 2013

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Popis organizační struktury účetní jednotky OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s.

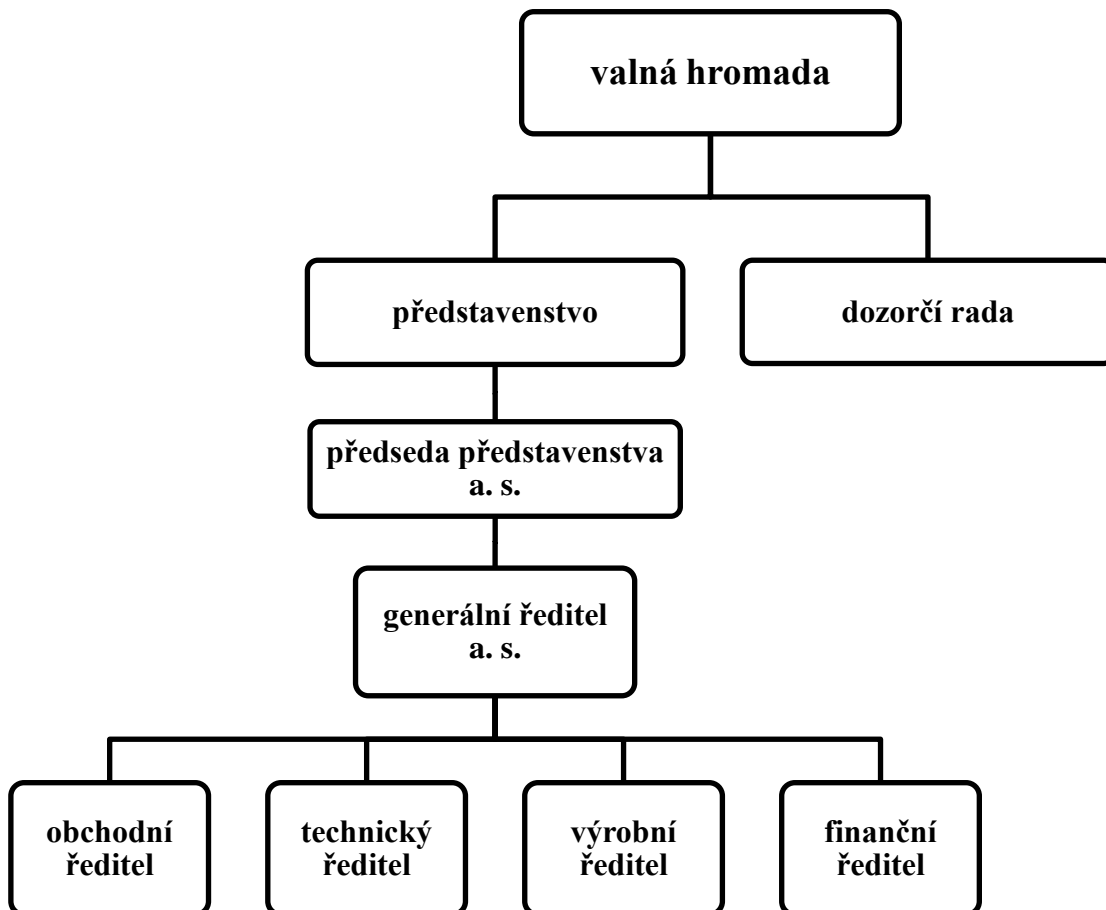
Příloha B: Rozvaha společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. v letech 2008 - 2012

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. v letech 2008 - 2012

Příloha D: Přehled o peněžních tocích (cash-flow) společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. v letech 2008 - 2012

Příloha E: Du Pont diagram společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. pro rok 2012

Příloha A: Popis organizační struktury účetní jednotky OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ
TOUŽIM, a. s.

Příloha B: Rozvaha společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s.
v letech 2008-2012 v celých tisících Kč

Položka	Období				
	2008	2009	2010	2011	2012
AKTIVA CELKEM	138323	123835	142006	123920	127134
A. Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
B. Dlouhodobý majetek	36954	40835	44315	45453	46557
B. I. Dlouhodobý nehmotný majetek (DNM)	143	216	789	1251	954
Zřizovací výdaje	0	0	0	0	0
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0	0	0	0
Software	0	73	126	1251	954
Ocenitelná práva	0	0	0	0	0
Goodwill	0	0	0	0	0
Jiný DNM	0	0	0	0	0
Nedokončený DNM	0	0	520	0	0
Poskytnuté zálohy na DNM	143	143	143	0	0
B. II. Dlouhodobý hmotný majetek (DHM)	36811	40619	43526	44202	45603
Pozemky	4332	4228	4228	4228	4228
Stavby	27426	26512	26282	26849	26752
Samostatné movité věci a soubory movitých	12721	15507	13146	14774	11457
Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0	0	0	0
Dospělá zvířata a jejich skupiny	0	0	0	0	0
Jiný DHM	0	0	0	0	0
Nedokončený DHM	204	388	1159	299	434
Poskytnuté zálohy na DHM	0	0	2872	357	3182
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	-7872	-6016	-4161	-2305	-450
B. III. Dlouhodobý finanční majetek (DFM)	0	0	0	0	0
Podíly v ovládaných a řízených	0	0	0	0	0
Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0

Položka	Období				
	2008	2009	2010	2011	2012
Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0
Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv	0	0	0	0	0
Jiný DFM	0	0	0	0	0
Požizovaný DFM	0	0	0	0	0
Poskytnuté zálohy na DFM	0	0	0	0	0
C. Oběžná aktiva	100582	81106	95771	76920	79549
C. I. Zásoby	42070	27363	45653	30025	39557
Materiál	15437	8950	16906	9158	14523
Nedokončená výroba a polotovary	11005	5485	9451	8958	11065
Výrobky	0	0	19276	11909	13969
Mladá a ostatní zvířata	0	0	0	0	0
Zboží	15628	12928	0	0	0
Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	20	0	0
C. II. Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	0	0	0	0	0
Pohledávky - podstatný vliv	0	0	0	0	0
Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0	0	0	0	0
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0	0	0	0	0
Dohadné účty aktivní	0	0	0	0	0
Jiné pohledávky	0	0	0	0	0
Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	0
C. III. Krátkodobé pohledávky	21729	19689	20577	18989	21781
Pohledávky z obchodních vztahů	20487	15809	18091	17488	20531
Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	0	0	0	0	0
Pohledávky - podstatný vliv	0	0	0	0	0

Položka	Období				
	2008	2009	2010	2011	2012
Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0	0	0	0	0
Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0	0	0
Stát - daňové pohledávky	17	2944	1540	916	984
Krátkodobé poskytnuté zálohy	559	539	489	565	121
Dohadné účty pasivní	353	350	350	0	0
Jiné pohledávky	313	47	98	20	145
C. IV. Krátkodobý finanční majetek	36783	34054	29541	27906	18211
Peníze	226	106	190	118	119
Účty v bankách	36557	33948	29351	5667	18092
Krátkodobé cenné papíry a podíly	0	0	0	22121	0
Požizovaný krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
D. I. Časové rozlišení	787	1894	1920	1547	1028
Náklady příštích období	733	1473	1915	1537	1028
Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0
Příjmy příštích období	54	421	5	10	0

PASIVA CELKEM	138323	123835	142006	123920	127134
A. Vlastní kapitál	106745	108527	110118	95640	88748
A. I. Základní kapitál	3000	3000	3000	3000	-10836
Základní kapitál	3000	3000	3000	3000	3000
Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	0	0	0	0	-13836
Změny základního kapitálu	0	0	0	0	0
A. II. Kapitálové fondy	17	17	17	17	17
Emisní ážio	0	0	0	0	0
Ostatní kapitálové fondy	17	17	17	17	17
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	0	0	0	0	0

Položka	Období				
	2008	2009	2010	2011	2012
Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	0	0	0	0	0
A. III. Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	600	600	600	600	600
Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	600	600	600	600	600
Statutární a ostatní fondy	0	0	0	0	0
A. IV. Výsledek hospodaření minulých let	79642	103128	104910	106500	92023
Nerozdělený zisk minulých let	79642	103128	104910	106500	106500
Neuhrazená ztráta minulých let	0	0	0	0	-14477
A. V. Výsledek hospodaření běžného účetního období	23486	1782	1591	-14477	6944
B. Cizí zdroje	31051	14801	31295	27742	38336
B. I. Rezervy	2500	0	0	0	0
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	2500	0	0	0	0
Rezerva na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0
Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0
Ostatní rezervy	0	0	0	0	0
B. II. Dlouhodobé závazky	1337	3475	2032	1357	1054
Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
Závazky - ovládající a řídicí osoba	0	0	0	0	0
Závazky - podstatný vliv	0	0	0	0	0
Závazky ke společníkům, členům družstva a účastníkům sdružení	0	0	0	0	0
Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
Dohadné účty pasivní	0	0	0	0	0
Jiné závazky	0	2160	670	148	0
Odložený daňový závazek	1337	1315	1362	1209	1054
B. III. Krátkodobé závazky	26458	11326	26391	19805	30533

Položka	Období				
	2008	2009	2010	2011	2012
Závazky z obchodních vztahů	18539	7649	18686	15639	26680
Závazky - ovládající a řídicí osoba	0	0	0	0	0
Závazky - podstatný vliv	0	0	0	0	0
Závazky ke společníkům, členům družstva a účastníkům sdružení	79	52	52	4	0
Závazky k zaměstnancům	2846	2359	4962	2351	2306
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	2041	1059	1478	1389	1176
Stát - daňové závazky a dotace	2460	207	743	388	359
Krátkodobé přijaté zálohy	493	0	2	34	0
Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
Dohadné účty pasivní	0	0	17	0	0
Jiné závazky	0	0	451	0	12
B. IV. Bankovní úvěry a výpomoci	756	0	2872	6580	6749
Bankovní úvěry dlouhodobé	0	0	2872	6580	6749
Krátkodobé bankovní úvěry	0	0	0	0	0
Krátkodobé finanční výpomoci	756	0	0	0	0
C. I. Časové rozlišení	527	507	593	538	50
Výdaje příštích období	527	507	593	538	50
Výnosy příštích období	0	0	0	0	0

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty společnosti OZT - OBCHODNÍ ZARÍZENÍ TOUŽIM,
a. s. v letech 2008 - 2012 v celých tisících Kč

Položka	Období				
	2008	2009	2010	2011	2012
I. Tržby za prodej zboží	227261	158937	0	0	0
A. Náklady vynaložené na prodané zboží	199578	141803	0	0	0
Obchodní marže	27683	17134	0	0	0
II. Výkony	217014	141999	186058	152026	176277
1. Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	24233	14318	173926	159274	171409
2. Změna stavu zásob vlastní činnosti	2460	-5520	10314	-7853	4187
3. Aktivace	190321	133201	1818	605	681
B. Výkonová spotřeba	155195	99505	118696	109604	118969
1. Spotřeba materiálu a energie	141521	89952	106397	96284	107274
2. Služby	13674	9553	12299	13320	11695
+ Přidaná hodnota	89502	59628	67362	42422	57308
C. Osobní náklady	54856	57011	61353	49492	46181
1. Mzdové náklady	40117	43507	46819	36249	33683
2. Odměny členům orgánu společnosti a družstva	0	0	0	0	0
3. Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	13787	12693	13243	11907	11279
4. Sociální náklady	952	811	1291	1336	1219
D. Daně a poplatky	228	272	540	526	427
E. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	4268	5053	5555	7917	6113
III. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	2712	1918	1666	3254	2864
1. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	1	394	4	389	414
2. Tržby z prodeje materiálu	2711	1524	1662	2865	2450
F. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	1526	1449	990	2465	2134
1. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	0	407	0	504	586

Položka	Období				
	2008	2009	2010	2011	2012
2. Prodaný materiál	1526	1042	990	1961	1548
G. Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	2478	-2807	-1003	235	-185
IV. Ostatní provozní výnosy	2531	2462	2007	1825	1959
H. Ostatní provozní náklady	1527	1222	1537	1277	1046
V. Převod provozních výnosů	0	0	0	0	0
I. Převod provozních nákladů	0	0	0	0	0
* Provozní výsledek hospodaření	29862	1808	2063	-14411	6415
VI. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0	0	0
J. Prodané cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0
VII. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
1. Výnosy z podílu v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
2. Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	0	0	0	0	0
3. Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
VIII. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0	879
K. Náklady z finančního majetku	0	0	0	0	0
IX. Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0
L. Náklady z přecenění majetkových papírů a derivátů	0	0	0	0	0
M. Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	0	0	0	0	0
X. Výnosové úroky	221	356	367	193	139
N. Nákladové úroky	107	143	136	467	205
XI. Ostatní finanční výnosy	1687	663	377	678	217

Položka	Období				
	2008	2009	2010	2011	2012
O. Ostatní finanční náklady	1935	796	1003	623	615
XII. Převod finančních výnosů	0	0	0	0	0
P. Převod finančních nákladů	0	0	0	0	0
* Finanční výsledek hospodaření	-134	80	-395	-219	415
Q. Daň z příjmů za běžnou činnost	6242	106	77	-153	-114
- splatná	6116	128	30	0	41
- odložená	126	-22	47	-153	-155
** Výsledek hospodaření za běžnou činnost	23486	1782	1591	-14477	6944
XIII. Mimořádné výnosy	0	0	0	0	0
R. Mimořádné náklady	0	0	0	0	0
S. Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0	0
- splatná	0	0	0	0	0
- odložená	0	0	0	0	0
* Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0	0	0
T. Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0	0	0	0	0
*** Výsledek hospodaření za účetní období	23486	1782	1591	-14477	6944
**** Výsledek hospodaření před zdaněním	29728	1888	1668	-14630	6830

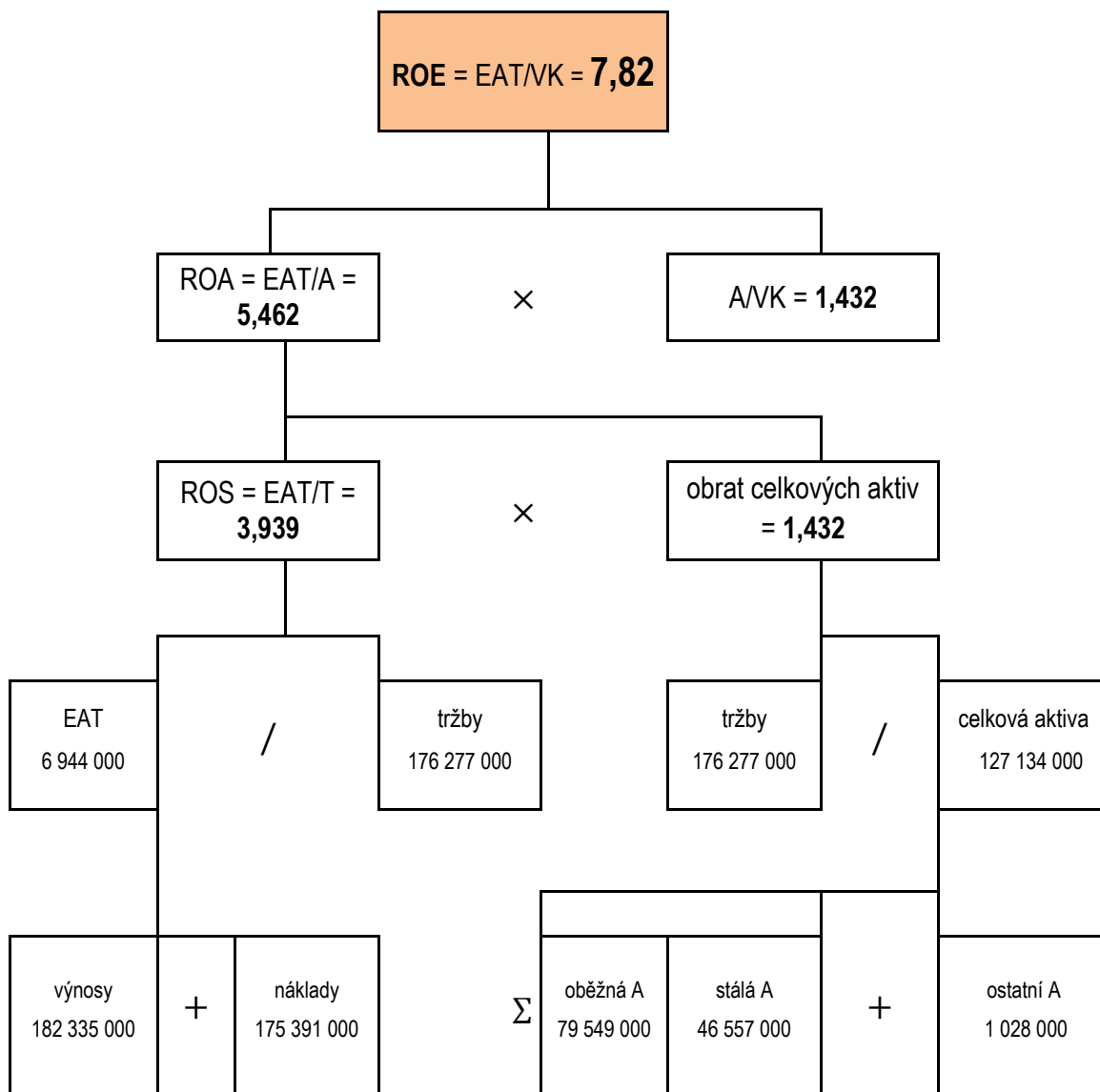

Příloha D: Přehled o peněžních tocích (cash-flow) společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. v letech 2008 - 2012 v celých tisících Kč

Položka	Období				
	2008	2009	2010	2011	2012
P. Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku úč. období	16912	36783	34053	29541	5785
Z. Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním	29729	1887	1668	-14630	6830
A. 1. Úpravy o nepeněžní operace	4850	191	2461	6686	4311
A. 1. 1. Odpisy stálých aktiv s výjimkou zůstatkové ceny prodaných stálých aktiv. Umořování opravné položky k nabytému majetku	2413	3198	3699	6062	4258
A. 1. 2. Změna stavu opravných položek, změna stavu rezerv	2479	-2807	-1003	235	-185
A. 1. 3. Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv	-1	13	-4	115	172
A. 1. 4. Výnosy z dividend a podílů na zisku	0	0	0	0	0
A. 1. 5. Vyúčtované nákladové (+) a výnosové (-) úroky	-114	-213	-231	274	66
A. 1. 6. Případné úpravy a ostatní nepeněžní operace	73	0	0	0	0
A* Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami	34579	2078	4129	-7944	11141
A. 2. Změna stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-330	5453	-5766	-10847	20721
A. 2. 1. Změna stavu pohledávek z provozní činnosti, aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních	6002	4167	-1304	1090	-2019
A. 2. 2. Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti, pasivních účtů časového rozlišení a dlouhodobých účtů pasivních	-584	-13421	13828	-5445	10152
A. 2. 3. Změna stavu zásob	-5748	14707	-18290	15629	-9533
A. 2. 4. Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a ekvivalentů	0	0	0	-22121	22121
A** Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimořádnými položkami	34249	7531	-1637	-18791	31862
A. 3. Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků (-)	-107	-143	-136	-467	-205

Položka	Období				
	2008	2009	2010	2011	2012
A. 4. Přijaté úroky (+)	221	356	367	193	139
A. 5. Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulá období (-)	-7836	-4759	2236	-63	-28
A. 6. Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0	0	0
A. 7. Přijaté dividendy a podíly na zisku (+)	0	0	0	0	0
A*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	26527	2985	830	-19128	31768
B. 1. Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-3846	-7486	-7179	-7704	-5949
B. 2. Příjmy z prodeje stálých aktiv	1	395	4	388	414
B. 3. Půjčky a úvěry spřízněným osobám	0	0	0	0	0
B*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční společnosti	-3845	-7091	-7175	-7316	-5535
C. 1. Dopady změn dlouhodobých závazků, popř. takových krátk. závazků, které spadají do oblasti finanční činnosti na peněžní prostředky a ekvivalenty	-2465	1404	1833	2736	33
C. 2. Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a ekvivalenty	-346	-27	0	-48	-13840
C. 2. 1. Zvýšení peněžních prostředků a ekvivalentů z titulu zvýšení ZK, emisního ážia, ev. rezervních fondů (+)	0	0	0	0	0
C. 2. 2. Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům	0	0	0	0	-13836
C. 2. 3. Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů	0	0	0	0	0
C. 2. 4. Úhrada ztráty společníky (+)	0	0	0	0	0
C. 2. 5. Přímé platby na vrub fondů (-)	0	0	0	0	0
C. 2. 6. Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku včetně zaplacené srážkové daně a finančního vypořádání se společníky v. o. s. a komplementářů u k. s. (-)	-346	-27	0	-48	-4
C*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-2811	1377	1833	2688	-13807
F. Čisté zvýšení či snížení peněžních prostředků	19871	-2729	-4512	-23756	12426
R. Stav peněžních prostředků a ekvivalentů na konci období	36783	34054	29541	5785	18211

Příloha E: Du Pont diagram společnosti OZT - OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. pro rok 2012

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím účetních výkazů společnosti OZT, a. s., 2014

Abstrakt

ERLEBACHOVÁ, T. *Zhodnocení ekonomické situace podniku*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 102 s., 2014

Klíčová slova: ekonomická situace, finanční analýza, PEST analýza, Porterova analýza pěti konkurenčních sil, OZT – OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s.

Náplní této bakalářské práce je zhodnocení ekonomické situace firmy OZT – OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a. s. za pomoci výsledků finanční analýzy a analýzy vnějšího prostředí. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Úvodem do praktické části je stručná charakteristika podniku a objasnění jeho podnikatelské činnosti. Teoretická část se zabývá finanční analýzou. Je zde definován její význam a postup jednotlivých metod, které jsou následně aplikovány na vybranou společnost v praktické části. Druhou částí teoretické práce je analýza vnějšího prostředí, která využívá pro posouzení podnikového zdraví známých metod PEST analýzy a Porterovy analýzy pěti konkurenčních sil. Tyto metody jsou opětovně aplikovány v praxi. Předposlední kapitola informuje veřejnost o souhrnných poznatcích získaných z praktické části. V závěru práce jsou na základě vypracovaných analýz sepsána možná opatření, kterými by firma v budoucnosti zvýšila své postavení na trhu.

Abstract

ERLEBACHOVÁ, T. *Evaluation of the Economic Situation of the Company*. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 102 pages, 2014

Key words: economic situation, financial analysis, PEST analysis, Porter's five forces analysis, OZT – BUSINESS EQUIPMENT TOUŽIM, Ltd.

The aim of this bachelor thesis is the economic evaluation of OZT - BUSINESS EQUIPMENT TOUŽIM, a joint-stock company, the results being determined by both financial analysis and the external business environment. This work is divided between theory and practice. An introduction to the practical part is a brief description of the company and an explanation of the business activities. The theoretical part deals with financial analysis. The methods and definitions of this analysis are then applied to the practical analysis of this company. The second part of the theoretical work is the analysis of the external environment, which is used for the assessment of corporate health, using recognised methods of PEST analysis and Porter's five competitive forces analysis. These methods are again applied in practice. The summary in the penultimate chapter informs the public about the summary of the findings derived from the practical part. The conclusion of this work is presented based on the analyses that have been developed to demonstrate potential measures that could be taken that could improve the company's position in the market in the future.